

Ple del Parlament

VIII legislatura / Vuitè període / Dimecres, 14 d'abril de 2010

Ple del Parlament

Presidència

del M. H. Sr. Ernest Benach i Pascual

Sessió núm. 76

SESSIÓ NÚM. 76

La sessió s'obre a les nou del matí i sis minuts. Presideix el president del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per la secretària general i el lletrat Sr. Domínguez Garcia.

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat, acompanyat de tot el Govern.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

Punt únic: Debat general sobre el món agrari (tram. 255-00008/08). President de la Generalitat. Substanciació.

El president

Comença la sessió.

Debat

general sobre el món agrari (tram. 255-00008/08)

El primer i únic punt de l'ordre del dia és el debat general sobre el món agrari. Es regirà pels articles 132 i 133 del Reglament, i la seqüència acordada per la presidència i la Junta de Portaveus el dia 6 d'abril de 2010.

Té la paraula el molt honorable president de la Generalitat.

El president de la Generalitat (Sr. José Montilla i Aguilera)

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats –una cordial salutació també als representants del sector agrari que avui ens acompanyen–, el 24 de febrer passat vaig comparèixer en aquesta cambra en un ple monogràfic per retre comptes de l'acció de govern en la lluita contra la crisi econòmica, per exposar les actuacions que hi ha en marxa en aquests moments i per escoltar també i recollir les aportacions que els diversos grups de la cambra plantegessin amb relació a la nostra principal preocupació.

Ho vaig fer des de la convicció absoluta en les possibilitats del país, de les seves institucions i especialment del seu teixit econòmic per superar la situació actual. Ho vaig fer procurant de posar en valor les moltes virtuts i qualitats dels nostres agents econòmics i socials, dels nostres emprenedors, de la petita i mitjana empresa de tot Catalunya. I ho vaig fer defensant un cop més l'actuació del Govern en el seu rol d'impulsar, estimular i facilitar l'assoliment dels compromisos i objectius compartits. Vaig reconèixer les dificultats, no les vaig amagar, mai no ho he fet, i tampoc no ho faré avui, ni vaig pretendre que el Govern ho hagi fet tot bé; simplement vaig defensar i defenso el conjunt de mesures adoptades des de fa prop de dos anys, que al costat de les que correspon de prendre a un altre nivell, a nivell espanyol i comunitari, estic segur que ens duran a superar més aviat que tard aquesta etapa difícil.

Avui, amb la mateixa voluntat, substanciem un debat específic sobre el món agrari i agroalimentari a Catalunya. Ho fem amb l'objectiu d'abordar-lo de forma integral i d'establir quina és la situació del present, quines són les amenaces, els reptes i les oportunitats del món rural avui, i quines estratègies de futur ens calen per afrontar-los.

No és un debat qualsevol; estem parlant d'un dels sectors més importants de la nostra economia, tant des del punt de vista de generació de riquesa com d'ocupació. Parlem

d'un sector que, a més de les seves potencialitats econòmiques, amb major o menor intensitat, té un paper clarament estratègic en la gestió del nostre territori. Parlem d'un sector que aporta un valor qualitatiu a la presència humana al conjunt del país i a la preservació del nostre patrimoni natural. Parlem d'un sector clau per assegurar la biodiversitat al conjunt del territori català. I parlem d'un sector que té assumida en bona mesura una funció, potser la més important, que és subministrar-nos aliments sans, bons i segurs. Aquestes funcions –econòmica, social, ambiental i vital– constitueixen l'essència d'un model que a més a més d'esdevenir un actiu estratègic dóna identitat a un país com el nostre.

Per aquest motiu, vull afirmar d'entrada que no es pot concebre cap projecte de Catalunya sense un sector agroalimentari estructurat, fort i competitiu. I vull afirmar que, sense món agrari i rural, sense sector agroalimentari, sense la gent del camp, no existiria la Catalunya d'avui –hi hauria una altra Catalunya, però no la d'avui–, equilibrada, plena de contrastos, plena d'atractius i també d'oportunitats, perquè aquest és un sector que, com dic, incideix clarament en la definició també de la identitat catalana tal com avui la coneixem.

Tenim, doncs, ocasió de posar en relleu i d'explicar al conjunt de la societat catalana la importància i la potència del sector que avui ens convoca, i de fer-ho a partir d'una concepció que respon a l'actuació d'un departament que ha passat de ser d'agricultura, ramaderia i pesca, com era fins fa pocs anys, a tenir responsabilitats sobre agricultura, alimentació i acció rural, perquè tots els ciutadans se citen diàriament amb l'alimentació, certament, però perquè Catalunya també són els seus paisatges, els seus boscos, els seus camps, les seves pastures, els seus masos, la seva horta, el seu secà, la pesca que el mar que banya el nostre litoral ens proporciona, i és també la gestió i l'ús que de tot plegat en fem, perquè el nostre país és també el que els catalans treballem, generem i produïm gràcies a la nostra terra i des d'aquesta terra.

Ara bé, som prou conscients de la complexitat del moment que viu l'economia catalana i de les dificultats per què passa el nostre sector productor en particular. Com a president, he estat conscient d'aquestes dificultats, com molts de vostès, des del

primer moment. Abans-d'ahir vaig tenir una reunió amb representants del sector per parlar-ne de nou, com hem estat fent periòdicament, reiteradament, sense massa soroll, des de diferents àmbits del Govern, i especialment pel departament que té la major part de les competències.

Alguns d'aquests representants són avui a la tribuna de convidats a l'hemicicle, i els agraeixo la seva presència, que entenc també com un estímul i una exigència alhora. A través d'ells vull expressar públicament el meu reconeixement sincer i el de tot el Govern per l'esforç diari de la gent de la terra i del camp, dels nostres agricultors, ramaders, de la gent del mar, per la feina ben feta del nostre sector agroindustrial i per la feina dels centenars de cooperatives nostres, pel treball dels gremis, de les associacions, de les agrupacions de professionals, i per l'aportació de tots els qui formen part d'aquest amplíssim sector a Catalunya.

Fa uns quants anys que a Catalunya es va posar de moda parlar dels emprenedors, com vostès saben. D'emprenedors n'hi ha hagut sempre, però parlar dels emprenedors. S'utilitzava el terme per referir-se als joves que, sovint amb més enginy que recursos, amb el seu talent i amb un esperit innovador, se sabien adaptar a les circumstàncies d'un món canviant i escriure una petita història d'èxit, amb molt d'esforç, amb moltes hores, amb l'ambició de qui s'estima més la superació que no pas l'enriquiment especulatiu i fàcil.

I bé, em pregunto jo, no és això precisament la gent del camp? Què són sinó emprenedors els homes i dones que treballen i viuen en el medi rural i del medi rural? Qui sinó ells i elles han innovat? Qui sinó ells i elles han buscat la manera de millorar els productes que oferien als consumidors? Qui sinó ells i elles han pensat estratègies també per aplegar-se, per guanyar força i capacitat i ser més competitius? Qui sinó ells i elles han entès la urgència de ser presents també a tota la cadena de valor per trobar l'equilibri entre l'extraordinari esforç de la producció i els beneficis de la transformació i la comercialització? Qui sinó ells i elles han fet possible que els millors artistes dels fogons, persones com en Nando Jubany, o els germans Roca, o el Santi Santamaria, o la Montse Estruch, assolissin el grau més alt de l'excel·lència gastronòmica amb productes de la nostra terra?

Els homes i dones del camp català, del nostre món rural, són avui als antípodes de la vella idea romàntica que durant anys ha perviscut segurament en l'imaginari erroni d'una bona part del país. Els homes i dones del camp són avui ciutadans de Catalunya, ciutadans en el sentit cívic, als quals la globalització i molt especialment també les TIC han permès acabar de trencar un aïllament que la millora de les comunicacions viàries i dels serveis educatius i sanitaris ja havia superat en bona mesura.

Els homes i dones que treballen la terra i el mar, i els productes que en sorgeixen directament o indirectament, amb la seva opció de vida, amb les seves empreses familiars, anònimes o cooperatives, també han contribuït a relligar el país. També gràcies a ells i elles podem afirmar que hi ha moltes Catalunyes i a la vegada una sola Catalunya, que s'ha superat la vella dicotomia, no sempre ben intencionada, que confrontava la Catalunya rural amb la urbana, que contraposava la Catalunya vella amb la nova, que buscava l'enfrontament entre la Catalunya que té aigua de sobres amb la que n'està mancada, que en última instància parlava d'una Catalunya autèntica i d'una altra de succedània.

Avui, entrats de ple en el segle XXI, al nostre país hi ha moltes coses que han canviat i algunes que no tornaran a ser més com havien estat. I en aquest cas han canviat per a bé, perquè hem superat vells recels i prejudicis, i perquè una vegada més Catalunya està superant una etapa difícil, mantenint la cohesió territorial i social, afirmant-se amb tots els matisos i contrastos que vostès vulguin com un sol poble.

I aquesta realitat, en el tema que avui ens ha convocat i ens ocupa, amb tots els seus pros i contres, amb totes les satisfaccions i dificultats, és encarnada per milers d'homes i dones del nostre país, des dels arrossers del Delta als regants de l'Urgell; des dels propietaris forestals, els qui fa unes setmanes també mostraven els efectes devastadors de la nevada del 8 de març i em demanaven suport del Govern per netejar els boscos, als emprenedors dels cellers de Capçanes, que no fa gaire m'explicaven il·lusionats els seus projectes de futur; des dels empresaris del sector porcí d'Osona als investigadors del sector agroalimentari de Lleida o la plataforma logística que vol donar impuls a les exportacions a través de l'aeroport d'Alguaire; des

dels pescadors de la costa central als ramaders del Pirineu; des de les associacions de turisme rural, que lluiten fa anys per veure reconegut el seu segell de qualitat, als centres d'investigació genètica de l'IRTA o als projectes d'investigació impulsats per la Fundació Alícia.

El Govern respecta i vol tractar aquests conciutadans nostres, homes i dones del món agrari i rural, com a veritables emprenedors i professionals, amb plena consciència del seu paper a l'economia i a la societat catalana, i amb plena consciència, també, de l'alt valor econòmic, ecològic i humà dels seus projectes individuals i col·lectius, essent conscients també, al mateix temps, que la seva és una opció professional i alhora, en la majoria dels casos, una opció de vida, heretada i especialment triada. És una opció que té els seus avantatges i els seus inconvenients, com totes, però que ha de merèixer el nostre respecte i la nostra consideració pel que significa en la nostra economia i en el nostre teixit social.

La crisi ha arribat a aquest sector com a tants altres. Hi ha hagut, els dos darrers anys, dades que han evolucionat desfavorablement; però també hi ha evidències avui que ens fan preveure escenaris més positius de cara al futur. El Govern hi ha posat i seguirà posant recursos, innovació, esperit col·laboratiu i tant diàleg com faci falta, donant suport per convertir les iniciatives en oportunitats, perquè aquestes oportunitats es concretin avui i esdevinguin realitats demà.

Catalunya, com vostès saben, té una superfície de més de 32.000 quilòmetres quadrats, dels quals el 90 per cent està format per la superfície agrària i forestal gestionada pels nostres pagesos i pageses. En aquest espai viu només un 20 per cent de la població catalana.

La població en el medi rural ha crescut un 15 per cent des del 99 fins al 2009, però ha patit un decrement del 3,3 per cent del seu pes específic amb relació a la població total de Catalunya. I, respecte de l'activitat econòmica, el pes de la població ocupada en el sector agrari a Catalunya és de l'1,9 per cent, i entre el 2000 i el 2009 hi hagut un increment d'un 11,6 per cent en l'afiliació de la seguretat social. En el mateix període, el règim especial d'autònoms, per compte propi, ha sofert una davallada de l'entorn

d'un 20 per cent, mentre que la filiació per compte aliè s'ha incrementat en un 64 per cent.

Aquestes tendències s'han mantingut al llarg dels dos anys de crisi, 2008-2009. Les dades expressen un procés de concentració, de professionalització i de redimensionament del sector. És un procés que s'està realitzant de forma gradual, com a resposta als objectius que exigeix un sector cada cop més competitiu. El pes del sector primari sobre el PIB total és actualment de l'1,34 per cent, amb un pes eminentment ramader, el 60 per cent de la producció final agrària, enfront de la producció agrícola, que és el del 36 per cent.

L'evolució de la renda agrària al llarg dels darrers deu anys presenta una gran variabilitat, a causa dels factors vinculats als riscos climàtics i sanitaris associats a la producció agroramadera. L'any 99, per exemple, Catalunya va patir una forta davallada en la seva renda agrària, ja que en aquells moments, amb l'aparició de la pesta porcina, com vostès recorden, els preus d'aquest sector es van enfonsar. L'any 2001 va succeir tot el contrari: l'aparició de la malaltia dita «de les vaques boges» va revaloritzar la carn de porc i es va incrementar el seu consum, i la renda agrària va pujar.

En un període més recent –2007-2008–, el sector agrari va parir la crisi de preus de matèries primeres més greu, segurament, dels darrers cinquanta anys. A Catalunya l'increment del preu del cereal i d'altres matèries primeres va tenir un efecte molt negatiu sobre la nostra ramaderia intensiva. L'increment de costos de l'alimentació animal, sense que aquest revertís cap al consumidor, va generar una forta caiguda d'aquest indicador. Aquesta situació va coincidir amb la pitjor sequera de la nostra història recent, fet que va impedir que l'agricultura catalana gaudís dels preus alts que oferia el mercat dels conreus extensius. I, com a resultat de tot plegat, la renda agrària va disminuir un 6 per cent el 2007 i un 7,8 per cent el 2008.

En canvi, les estimacions sobre la renda agrària del 2009 tenen un increment del 6,6 per cent respecte del 2008. Les causes són la reducció dels costos relatius a l'alimentació animal, l'extraordinària collita de cereal i l'abaratiment d'alguns costos energètics. Aquests fets positius han pesat més a la renda que les dificultats reals

d'altres sectors, especialment, com vostès saben, la fruita fresca, la fruita seca i el raïm. Els sectors ramaders, tan castigats els dos anys anteriors, han resistit força bé l'embat de la crisi de preus.

La indústria agroalimentària del nostre país té un pes primordial d'un 15,8 per cent en el complex industrial català, amb unes vendes netes estimades, l'any 2009, a l'entorn d'uns 18.000 milions d'euros. A la darrera dècada, la indústria agroalimentària ha viscut un creixement extraordinari, malgrat les crisis per alarmes sanitàries, de preus de matèries primeres i la crisi global, les vendes netes han incrementat un 49 per cent i posicionen aquest sector com el primer sector industrial de Catalunya. Igualment d'important és aquest sector en la generació de llocs de treball: 75.000 directes i 69.000 d'indirectes, repartits arreu del territori en quatre mil establiments transformadors, des dels més petits establiments fins a les grans indústries. El volum de vendes de la indústria agroalimentària catalana a l'exterior significa el 21 per cent de les exportacions de la indústria de l'alimentació espanyola en l'exercici del 2009, malgrat que aquest darrer any el volum global d'exportació de la nostra indústria ha decrescut un 9,9 per cent.

Tot i que el conseller s'hi referirà després de manera més extensa, voldria assenyalar algunes dades referides a l'acció del Govern.

Només en aquesta legislatura hem incrementat el pressupost adreçat al sector en un 32 per cent: hem passat de 345 milions d'euros a 455 milions d'euros. El pressupost del Programa de desenvolupament rural 2007-2013 és de 1.062 milions d'euros. Tot i haver patit una retallada del 25 per cent dels fons europeus respecte del període anterior, l'increment de l'aportació del Govern ha fet possible que s'hi adrecin un 17 per cent més de recursos que en el Programa de desenvolupament rural del període anterior, 2000-2006.

Les actuacions del Govern han tingut per objectiu estabilitzar el sector productor, millorar la competitivitat de les empreses agroalimentàries, impulsar la promoció dels seus productes i vetllar per la diversificació econòmica en el món rural. Voldria destacar-los-en alguns exemples.

Pel que fa a regadius, només en aquest mandat hem fet una inversió total de 594 milions d'euros i en tenim en execució altres per valor de 534 milions. Hem posat, a través de crèdits a interès zero, més de 265 milions d'euros al servei del sector adreçats a inversions. I hem iniciat el programa Leader per a la diversificació econòmica del territori, dotat en 105 milions d'euros.

I també hem donat, com vostès coneixen, un especial impuls a la recerca, el desenvolupament i la innovació. En línia amb el pacte nacional i el Pla de recerca i innovació, hem impulsat diverses iniciatives en l'àmbit agroalimentari que han esdevingut un referent mundial, com ara la creació del Centre de Noves Tecnologies i Processos Alimentaris, a Monells; la seqüenciació del genoma del meló i el préssec, o la planta pilot per al processament i valorització de la llet per a nutrició infantil. Abans-d'ahir, dilluns, es va presentar públicament el Pla de recerca 2010-2013, de manera que l'impuls a la recerca, el desenvolupament i la innovació en el sector agroalimentari s'emmarca en un esforç inversor del Govern, que pensa i projecta el conjunt del país.

Aquests són, senyores i senyors diputats, alguns exemples que posen en evidència que som davant d'un sector que ha esdevingut una autèntica prioritat, que passa de les paraules amables, evidentment, o frases de més o menys compromís a compromisos. He de dir que mai des del Govern de Catalunya s'havien generat tants instruments i recursos per establir el sector productor, per millorar la competitivitat de les nostres explotacions familiars, empreses i cooperatives, per fomentar la promoció i la comercialització dels nostres productes i per diversificar l'economia del medi rural català.

Bé. Senyores i senyors diputats, sóc, som conscients de les dificultats que està passant el sector agroalimentari i, de manera particular, el nostre sector productor, que en algunes ocasions es veu abocat a vendre els seus productes per sota del preu de cost. Malauradament, els nostres pagesos i ramaders, i pescadors, viuen una situació similar a la de l'Estat espanyol, a la de la resta d'Europa i de bona part del món. I, per si amb aquesta peculiar situació no n'hi hagués prou, el conjunt de la nostra ciutadania i tots els sectors de la nostra economia viuen –vostès ho saben– els moments més difícils de les darreres dècades.

Conscients d'aquesta situació, el 30 de març passat, el Govern va aprovar un pla de xoc per donar resposta a les principals necessitats del sector, amb cinc objectius molt definits: un primer, que és donar més suport a la indústria agroalimentària i a les cooperatives; un segon, que és millorar les estructures agràries; un tercer, que és proporcionar un nou impuls a la internacionalització; un quart, que és facilitar a les explotacions l'accés al circulat; un cinquè, que és fomentar la transparència i la interrelació entre els diferents actors de la cadena de valor. Un pla que contempla mesures prioritàries que ja hem posat en marxa, com per exemple l'accés a nous crèdits adreçats als professionals amb els interessos bonificats; els ajuts al cessament anticipat, sense la incorporació d'un jove; l'avançament del pagament únic; el suport a la internacionalització, i la millora tant de les condicions d'aval com d'assegurances. En definitiva, més de 270 milions d'euros en crèdits, 200 milions en pagaments avançats i 50 milions en ajuts directes, tot al servei del sector per minimitzar l'impacte de l'actual conjuntura de crisi.

Sóc conscient que si ens quedem aquí no donarem resposta a les necessitats i ambicions d'un sector que des de fa trenta anys, com he dit, s'ha hagut d'anar adaptant a successives reformes i afrontant crisis diverses, i que, per tant, hem de plantejar-nos horitzons més ambiciosos per donar respostes estructurals als reptes que se'ns plantegen. Cal una nova política agrària comunitària que vetlli pels interessos del sector agrari català, orientada a la producció, amb instruments que permetin la regulació dels mercats i fonamentada en la reciprocitat. Altres reptes han de suposar la millora de les estructures agràries industrials, afrontant les inversions que calguin, i vigilar els desajustos que es puguin produir en la cadena de valor, posant els instruments necessaris per minimitzar-los.

I, per últim, vull dir a tot el sector agroalimentari i al món rural de Catalunya que, òbviament, ens té al seu costat i que aquest debat, més enllà de posar en valor la importància que té aquest sector per al conjunt del país, ens ha de servir precisament per posar les bases d'un futur millor. Com ja he dit al principi, el projecte de país no es pot concebre sense el món rural, i, fent bona la dita popular que voler és poder, no tinc el més mínim dubte que el seu voler és poderós i, com els deia abans, la seva

voluntat, la de món rural, és una exigència en resposta a la qual el Govern s'esforça i s'esforçarà per estar-hi a l'alçada.

Bé. A continuació, l'honorable senyor Joaquim Llena, conseller d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural, farà una exposició més detallada i concisa del que ha estat l'acció del Govern els darrers anys, especialment de les mesures que hi ha en marxa en aquests moments, i també evidentment, per descomptat, de quines són les perspectives que s'obren per al sector de cara al futur.

Res més, i moltes gràcies.

El president

Té la paraula l'honorable senyor Joaquim Llena, conseller d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural.

El conseller d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural (Sr. Joaquim Llena i Cortina)

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, honorable president, membres del Govern, representants de les organitzacions professionals agràries, representants sindicals, de la federació de cooperatives, de les comunitats de regants, pagesos, ramaders, pescadors, alcaldes que ens visiteu –l'alcalde de Lleida–, president del consell comarcal, antecessors en el càrrec, molt bon dia. Avui celebrem el quart monogràfic sobre polítiques agràries que ha viscut aquest Parlament al llarg de la seva història, i estem davant d'una oportunitat immillorable, com ens deia el president, de valorar la feina dels nostres agricultors i d'explicar al conjunt de la ciutadania l'important que és el sector alimentari. Un sector tan desconegut com estratègic, tan poc notori, des del punt de vista social, com important, des del punt de vista de la nostra economia.

Abans de començar, vull reiterar el reconeixement, el mateix que ha fet el molt honorable president, de..., meu i de tot el Govern a la feina dels nostres agricultors, dels nostres ramaders i dels nostres pescadors. Catalunya els deu molt. La cara amable del nostre país, del nostre territori, és en bona part obra seva. La nostra dieta mediterrània, l'èxit de la nostra indústria agroalimentària i el fet que la nostra gastronomia sigui capdavantera en el món també, en part, són obra seva. També

voldria fer extensiu aquest agraïment a tots aquells que, des de la transformació fins a la distribució, fan que cada dia tinguem l'opció de poder escollir entre els nostres aliments.

I voldria agrair al president la seva implicació... –no només la intervenció, que és un esforç d'interiorització important–, la seva implicació en el debat i en el pla de xoc que recentment hem aprovat. Des del Govern, com ell deia, coneixem les dificultats per les quals està passant el sector agrícola, de la gran injustícia d'haver de vendre els seus productes per sota el preu de cost. Som també conscients –som també conscients– que la crisi ha fet més evident una de les principals debilitats del sector: els desajustos en la cadena de valor. Estem davant d'una situació difícil, d'un veritable problema estructural on ja no n'hi ha prou amb els tractaments simptomàtics. És una situació nova, complexa, que requereix solucions noves i polítiques noves i actituds noves. Com va dir l'Albert Einstein: «És de bojos pensar que fent el mateix tindrem resultats diferents.»

Però, malauradament, és un problema global i és un problema de tots. Els nostres pagesos i ramaders i pescadors comparteixen problemes, comparteixen neguits amb la resta de l'Estat espanyol i amb la resta de la Unió Europea i del món. I per si això no fos poc, el conjunt de la nostra ciutadania i tots els sectors de la nostra economia viuen moments difícils, els més difícils de la nostra història recent.

Avui parlarem del món agrari, terme que pretén aglutinar un conjunt de múltiples relacions que van des del camp fins a la taula, des de l'agricultor fins al consumidor, des del món rural fins al món urbà. Avui parlarem de tots aquells processos que comporta un fet tan bàsic i complex com és l'alimentació. Reitero la necessitat de plantejar aquest debat en termes de món agrari, d'alimentació, i no tractar l'agricultura com una activitat aïllada, no ho és. En massa ocasions quan parlem d'ella ho fem com si no tingués res a veure, com si no tingués cap connexió amb altres actors de la cadena, com si la vinya i el vi, el porc i la carn o la farina i el pa no tinguessin res a veure entre ells. La realitat ens diu el contrari: tres quartes parts de la nostra producció agroramadera van a la transformació, i la tercera és ven en fresc. En termes econòmics ens trobem davant d'un entramat de sectors interconnectats que

conformen el sector alimentari i que esdevé un dels actius més poderosos per a la nostra estabilitat i –no en tinguin cap mena de dubte– el nostre futur.

Aquest Ple extraordinari no tan sols ha de servir per donar compliment a la Resolució del Parlament de Catalunya que, en matèria d'alimentació i acció rural, insta el Govern a celebrar un ple específic, sinó que ha de marcar el full de ruta del sector, posar en valor la seva feina, el paper clau de l'agricultura i el sector agroalimentari en la nostra economia. Aquest debat ens obliga a ser ambiciosos i responsables, a superar les temptacions d'oportunisme polític de l'escenari preelectoral en què ens trobem. És hora de sumar, de sumar esforços, de cercar complicitats i sinergies, d'afinar en el diagnòstic i de construir, des del consens, un escenari de futur i ajudar a corregir les dificultats del present. És una prioritat. Aquest debat no l'ha de guanyar ni perdre cap dels que estem aquí a primera línia de la cambra. Aquest debat ha de servir perquè hi guanyi el nostre sector agroalimentari i el conjunt de la ciutadania de Catalunya.

El meu sincer agraïment a la participació activa de totes i cadascuna de les organitzacions professionals. A Unió de Pagesos per la seva perseverança en què es realitzés aquest debat i en les moltes aportacions que ha fet. A la JARC, Asaja, UPA, Urapac per totes les aportacions, i a totes les interprofessionals i a tots els sectors que ens han fet arribar moltes aportacions en les reunions prèvies. Estructuraré la meua intervenció en quatre grans parts: una, de contextualització; una, per explicar o fer un diagnòstic de com estan els nostres sectors; una tercera part de l'obra que hem fet durant aquests anys, i una quarta per marcar els eixos dels escenaris de futur.

L'escenari que tots prevèiem a principi de legislatura era un escenari amb moltes dificultats, ple de possibles canvis: la nova Europa dels Vint-i-set, l'aplicació de l'anomenada revisió mèdica de la PAC a final del 2006, l'horitzó incert d'una nova reforma al 2013, més exigències en seguretat alimentària, més exigències ambientals per als nostres productors, la revisió de dos de les OCM més importants, la de la fruita i la del vi, i l'escenari d'un pla de desenvolupament rural amb una clara davallada dels fons europeus.

La veritat és que les previsions s'han quedat curtes. En aquest període hem viscut la pitjor sequera que recordem molts dels que estem aquí. Hem tingut planant sobre

nosaltres l'amenaça de dues crisis sanitàries: la grip aviar i la, inicialment, mal anomenada «grip porcina», i en poc temps han coincidit dues crisis globals inesperades i sorprenentment importants.

M'aturaré en algun d'aquests punts per la rellevància que han tingut per al nostre sector. El primer punt és la reforma de la PAC en l'anomenada «*health check*» o l'aplicació de la revisió mèdica de la PAC. Es comença a aplicar just quan comença aquesta darrera legislatura, entre els anys..., a final del 2006 i el 2007. Aquesta reforma estava clarament influenciada per l'Organització Mundial del Comerç i apostava per una creixent orientació liberalitzadora dels productes agroalimentaris, i deixava de costat els mecanismes de regulació de mercat i de protecció de productes que havíem estat utilitzant. Curiosament, en aquell mateix període, vam poder comprovar que el mercat no tan sols no ho arregla tot, sinó que és capaç d'espantllar moltes coses.

El segon punt, al qual s'ha referit el president: l'any 2007 l'apujada de les matèries primeres al camp; un camí alcista del preu dels cereals que va arribar a representar un 50 o, fins i tot, un cent per cent més d'increment de l'alimentació animal. El que *a priori* podia semblar una bona notícia per al sector agrari, per al sector del cereal, va acabar afectant molt negativament el nostre sector ramader, que va haver de suportar la duplicació de l'alimentació sense que tingués cap repercussió en el preu de la carn.

Tercer punt. Als pocs mesos d'aquesta sotragada entravem en allò que hem anomenat «primera crisi global». Tot i que molts analistes afirmen que el sector agroalimentari és dels que ha resistit millor l'embat de la crisi, millor no vol dir bé. És cert que no hi ha hagut la destrucció d'ocupació ni la davallada del volum de vendes que han tingut altres sectors, però la situació, com explicava el president, s'ha tornat insostenible. Tota la pressió de la cadena de valor s'ha acabat traslladant cap als nostres productors. La por a una caiguda del consum, més por que realitat, ha acabat pressionant l'inici de la cadena i fent que els nostres productors hagin de vendre per sota del preu de cost.

Quart punt. Una particularitat del nostre sector és l'alt condicionament normatiu. Probablement és conseqüència de la sensibilitat del consumidor o de la creixent

sensibilitat del consumidor per temes ambientals i per temes de seguretat alimentària. Un exemple clar és que la notícia d'una primera vaca boja al Regne Unit condiciona una caiguda del consum de carn de vedella i estem un any per recuperar-la.

Perquè es facin una idea d'aquesta pressió normativa amb què s'acaba traduint, els diré que avui en el nostre sector tenim 1.420 directives i disposicions comunitàries vigents, setanta-vuit mil pàgines de *Butlletí Oficial de l'Estat* que regulen algun aspecte del sector agroalimentari, i, a casa nostra, sis Departaments de la Generalitat: Salut, Agricultura, el Departament d'Universitats, Innovació i Empresa, el Departament de Medi Ambient, el Departament de Treball i el Departament d'Economia en el vessant de Consum.

Cinquè punt, que ajuda a configurar aquest escenari. A aquesta situació difícil que els explico, hi hem de sumar la incertesa d'una nova política agrària comunitària més enllà del 2013. Permetin-me que m'hi estengui donada la seva importància i suposo que, al llarg del debat, en tindrem ocasió.

Després de gairebé quaranta anys d'existència, encara avui els nostres ciutadans ni coneixen ni entenen el perquè d'una política agrària comuna. No hem sabut explicar perquè és necessària i perquè es va fer. El 67 per cent dels espanyols, tot i ser el segon país perceptor, no saben el que és la política agrària comunitària. Els seus objectius inicials, avui plenament vigents, eren: incrementar la productivitat, assegurar l'abastiment, garantir una millora de la qualitat de vida dels nostres pagesos i una millor qualitat de vida de la gent que viu en el món rural i assegurar –assegurar– que els aliments que arribessin al consumidor fossin a uns preus raonables i estables. És a dir, el destinatari final de la política agrària comunitària no era altre que el consumidor.

Al llarg del debat tindrem ocasió de parlar del futur de la PAC. És, sens dubte, el pitjor moment pel qual passen els nostres agricultors i els nostres ramaders; però, paradoxes de la vida, aquesta crisi ha servit per tornar a posar en valor el paper de l'agricultura. Són molts els experts que reivindiquen el paper estratègic de l'agricultura i de les matèries primeres del camp en les economies del Primer Món. Aquest cap de setmana passat, alguna entitat financera oferia, com a producte d'inversió estrella, inversió en matèries primeres del camp, en concret, la Caixa de Girona, amb uns

grans anuncis diaris. I recordo que, tot just fa dos anys, alguns dels intel·lectuals del món de l'economia ens deien que no tenia sentit que produíssim aliments aquí i que gastéssim aigua, que el que havíem de fer era comprar-los fora. Aquesta situació de dificultat ha representat un canvi en la concepció de molta gent.

Més enllà de les dificultats del present, que hi són, aquest nou escenari ens evidencia moltes perspectives de futur, i bones; els en citaré algunes. Primera evidència. L'Organització de les Nacions Unides per l'Agricultura i l'Alimentació, en les conclusions de la seva reunió d'experts a Roma l'any 2009, ens diu: «La producció agrícola mundial haurà de doblar-se durant la primera meitat del segle XXI per atendre 2.300 milions de persones addicionals. Ens caldrà 120 milions de noves hectàrees de conreus.» Perquè es facin una idea és una superfície com la d'Espanya, Itàlia i França juntes.

Segona evidència. Més enllà de les alertes de la FAO, les dades de Nacions Unides ens diuen que en els darrers deu anys un miler de milions de ciutadans han sobrepassat el límit de poder adquisitiu per tal d'accedir a aliments que anomenem industrialitzats, i 230 han sobrepassat el límit per poder accedir a aliments amb cert valor afegit. El Banc Mundial preveu que en els propers vuit anys 1.000 milions més de ciutadans travessaran aquest llindar i 370 travessaran el llindar de productes amb valor afegit.

Tercera evidència. Podria semblar que estem parlant de previsions i estadístiques, la realitat és contundent, és aclaparadora: cada any la demanda d'aliments en el món creix un 15 per cent. Ho repeteixo: any rere any la demanda de fruita, la demanda de cereals, la demanda d'aliments transformats creix un 15 per cent. S'imaginen que ho traslladéssim a qualsevol sector de l'economia i els expliquéssim que l'any que ve creixeran un 15 per cent?

Quarta evidència. Els hem parlat de la crisi de matèries primeres, del que va passar. No sabem perquè..., si l'especulació o si..., a causa que els cereals es podien direccionar cap als biocarburants. El cert de tot plegat és que no teníem reserves de cereals: les més baixes dels darrers trenta anys. Avui no hem superat aquesta

situació, fins arribar al punt que alguns increments de la demanda no poden ser satisfets. Estem en una situació on no hi ha reserves de matèries primeres.

Cinquena evidència. Els ho explicava el president: el sector més important de la nostra economia és el sector agroalimentari, tant en ocupació com en activitat econòmica; i Catalunya, en concret, és el clúster agroalimentari més important d'Europa –no ho dic jo, ho diu l'observatori de clústers d'Estocolm–, és el que té més capacitat de generar activitat i ocupació, i, a més a més, és una indústria que està, quan et compares amb altres països, entre les més competitives del món.

Sisena evidència. Hem tornat a parlar, arran d'aguesta crisi, d'autoabastiment. Avui la nostra capacitat per autoabastir-nos està al voltant del 30 per cent; quan érem 6 milions era del 40. Perquè es facin una idea, els objectius prioritaris de països com Rússia i la Xina és d'arribar –objectiu prioritari– al 80 per cent. Els Estats Units és el graner del món, aviat tindran més arbecuina que a casa nostra; aviat ens superaran, a Califòrnia, amb arbecuina, a Catalunya. I una curiositat, la capacitat d'autoabastir-se de França en productes bàsics com la llet, la carn, el cereal o la fruita: en tots ells supera el cent per cent.

I una darrera evidència la conformen els nostres aliats extraordinaris, conjunturals si volen, però molt importants: la nostra dieta mediterrània, considerada una de les més variades i saludables del món, i el reconeixement internacional dels nostres cuiners com els millors del món, i l'actualitat que representa la nostra gastronomia.

A partir d'aguestes evidències econòmiques, deixeu-me fer un apunt sobre el paper clau de l'agricultura com a garantia de qualitat del nostre territori i de la nostra biodiversitat; el president ha explicat les dades: el 90 per cent del territori, gestionat pels nostres propietaris agrícoles i forestals.

Crec que els arguments exposats són algunes de les raons per què estic segur que entrem en un període en què sereu més conscients que mai del paper rellevant que té l'agricultura. Totes aquestes evidències ens parlen d'un futur esperançador per al nostre sector, però hem de superar les dificultats del present i afrontar els reptes estructurals. Sóc dels convençuts que el nostre sector agrari i alimentari, des del productor fins al transformador, necessita més atenció per part de la ciutadania, per

part dels sectors econòmics, per part dels mitjans de comunicació, per part dels sectors polítics i per part de les administracions. I quan dic més atenció no vull dir més subvencions, vull dir més reconeixement, més valoració i més instruments.

Entraré en la segona part de la meva intervenció. Passaré a fer un balanç de com estan les explotacions, obviant algunes dades que ja ha dit el president i entrant en alguns sectors. El degoteig a la baixa d'explotacions ha continuat si bé no amb la força dels anys vuitanta i noranta; en canvi, la dimensió de les nostres explotacions s'ha multiplicat per tres des de l'any 92: d'una mitjana de set hectàrees per explotació hem passat a vint-i-una.

La superfície agrària útil ha augmentat, no repetiré les dades de la població activa ni de la renda, només fer el comentari de, en la producció final agrària, el fort impacte que té la ramaderia. Tenim gairebé vint mil explotacions ramaderes i som un país eminentment ramader; la gran especialització de Catalunya, o una de les grans especialitzacions, és la ramaderia. Som capaços cada any de sacrificar més de 17 milions de porcs, 170 milions de pollastres, 15 milions de conills, entre 1 milió i mig i 2 de corders, i mig milió de vedells, i produïm 1.800 milions d'ous l'any.

Les dades relatives a l'envelliment de la població activa al camp són similars a la resta d'Europa dels Quinze i millors que les d'Espanya. Actualment, un 56 per cent dels afiliats a la seguretat social són menors de quaranta-cinc anys i un 43 per cent tenen entre quaranta-cinc i seixanta-quatre anys.

Pel que fa als ajuts directes que ha rebut el sector, han passat d'un total de 200 milions d'euros/any, del primer pilar de la PAC, és a dir, dels ajuts per producció per superfície, als 270 d'avui. I pel que fa als ajuts del segon pilar, del desenvolupament rural, hem passat de, en el període anterior, 2000-2006, 340 milions a una programació per al 2007-2013 de 590.

L'activitat econòmica indirectament relacionada amb el sector també ha augmentat; el nombre d'establiments dedicats a turisme rural, entre el 2003 i el 2007, s'ha incrementat d'un 57 per cent; el nombre de places en un 50 per cent, i el nombre de pernотacions en un 81 per cent, prop d'1 milió de pernотacions l'any en el sector del turisme rural. També s'han incrementat els petits establiments de la transformació, i

des de l'any 2004, les onze comarques de Catalunya amb més renda familiar disponible són comarques eminentment rurals.

Faré un apunt ràpid dels nostres sectors, començaré pel sector ramader, el porcí és el principal sector productiu de Catalunya, representa una tercera part de la producció final agrària, és un sistema intensiu, amb un nivell d'integració alt, del 85 per cent, i, dada molt important, genera una indústria càrnia capaç de facturar 5.500 milions d'euros l'any i d'exportar-ne el seu 30 per cent.

L'aviram és el segon sector ramader, representa, junt amb els ous, el 12 per cent de la producció final agrària, i és un sector fortament estructurat, a través de la Federació Avícola Catalana, on la integració representa el 95 per cent.

Aguests dos sectors són els màxims responsables –màxims responsables– que tinguem una indústria de l'alimentació animal, és a dir, de fabricació de pinsos, capaç de facturar 2.100 milions d'euros l'any.

Des del departament estem ajudant el sector porcí i l'avícola a adaptar-se a les noves normes de benestar animal, i estem activant un seguit de mesures que van des d'activar el sistema de pesatge, classificació i marcatge de canals..., estem col·laborant amb el Pla d'internalització del sector carni, i hem posat en marxa i hem activat el Pla de fertilització a través de Gesfer.

Altres sectors, com el vacum de carn i el vaquí de llet, han patit una davallada important d'explotacions. Aguests dos sectors tenen un fet diferencial sobre la resta de l'Estat i la resta de la Unió Europea. Treballem amb un sector de carn, amb un vacum de carn jove, de dotze mesos, amb menys pes, i en el vaquí de llet tenim un tipus d'explotacions grans, amb una mitjana de producció que sobrepassa els 650.000 quilos l'any; perquè se'n facin una idea, tres vegades les franceses o les de la resta de l'Estat.

El vaquí de llet afronta una situació difícil pels preus baixos de la llet, i des del departament estem treballant en diverses línies. La primera, i ho hem aconseguit: a Catalunya no s'ha deixat de recollir ni un litre de llet. Estem recolzant iniciatives de promoció, el foment de la «Lletra Q», que l'únic que pretenem és que el nostre

consumidor sàpiga diferenciar la llet del país de la llet de fora, i estem a punt, està a punt el Ministeri de publicar l'eliminació dels costos dels materials específics de risc o MER.

Som els primers productors de l'Estat de carn de conill; hem treballat juntament amb el sector cunícola fent un pla estratègic i millorant tots els aspectes que van des de la recerca fins a la comercialització.

L'oví i el cabrum han presentat una davallada important, probablement accelerada per la desconexió de les primes ramaderes, però hem treballat amb el sector per posar en valor la carn amb denominació d'origen, les marques de qualitat, si vostès volen, i estem intentant fomentar les agrupacions de productors.

Hem impulsat una ramaderia de muntanya, que és l'equí –va començar el meu antecessor en el càrrec, l'Antoni Siurana–, per una qüestió purament ambiental: a la muntanya ens cal que hi hagin ramats que arribin a consumir les pastures, perquè això permet regenerar; hi hem donat un fort impuls, hem reconegut el cavall pirinenc català, i hem habilitat tot un seguit d'ajudes.

I un dels sectors molt important des del punt de vista mediambiental és l'apicultura; és petit, hi ha unes mil explotacions de gent, la major part, no professionals, exceptuant alguns indrets a les Terres de l'Ebre i alguna zona de la Noguera.

Pel que fa a les produccions, al sector agrícola, destacar la fruita fresca, amb el 13 per cent de la producció final agrària; és un sector estratègic, amb una gran capacitat d'exportació i que ha fet grans esforços per modernitzar-se.

Estem treballant en els plans de reconversió varietal, en la implantació de xarxes antipendra i en diferents programes de promoció conjunta de fruita, i el foment, amb les organitzacions i amb algun altre departament, i estem impulsant les denominacions d'origen com la Pera de Lleida, i potenciant la Poma de Girona. Hem creat l'Observatori de la Fruita Fresca, hem habilitat préstecs per afrontar la campanya d'enguany a causa dels mals resultats de l'anterior, i estem treballant per a la unificació de les dos grans entitats que aglutinen el sector.

La vinya i el vi és un sector amb un ampli abast territorial, present en el 47 per cent dels municipis de Catalunya, i és un sector amb un cert potencial, però que ha d'afrontar o afronta certes dificultats. Com a principal repte té garantir uns preus dignes al productor, una concentració d'oferta, una millor comercialització i un foment del consum dels nostres vins a casa nostra. I, evidentment, menció a part del sector del cava, que continua any rere any incrementant la seva producció; aquest any ha estat el segon any en volum de vendes de cava, 218 milions d'ampolles, i junt amb l'any anterior són anys en què ens hem acostat al volum de vendes del xampany.

Els cereals i els herbacis són un cultiu important des del punt de vista de l'extensió, però és un cultiu majoritàriament de secà, i la nostra voluntat i la nostra intenció, i crec que obligació, és transformar més hectàrees en regadiu, senzillament perquè la nostra ramaderia intensiva és altament consumidora i en som clarament deficitaris.

L'arròs és un cultiu propi del delta de l'Ebre, representa un 1,5 de la producció final agrària, té una gran importància mediambiental per evitar la salinització del Delta, i, a més de l'esforç que s'està fent per a la concentració cooperativa, la promoció de la denominació d'origen i els ajuts agroambientals fan que aquest sector sigui un sector competitiu.

Les hortalisses generen moltes oportunitats en les xarxes de proximitat, des del punt de vista d'afectació de la producció final agrària són importants, i estem potenciant el seu consum en el marc d'aquestes xarxes de proximitat, amb els distintius de qualitat i d'origen.

La flor i la planta ornamental és un sector petit, quatre-centes explotacions amb poc més de cinc-centes hectàrees, però molt ben estructurat i concentrat, amb una gran capacitat d'exportació, que va patir dificultats a partir de la sequera, però que els estem ajudant en termes financers i de promoció.

Altres sectors, com la fruita seca, els cítrics, l'oli d'oliva representen un 1 per cent de la nostra producció. Tots ells tenen problemes molt concrets. L'oli d'oliva, tot i ser un producte d'una qualitat excepcional, que anem treballant amb la major part de DO, té el problema d'una microfragmentació dels molins, de les empreses i de les cooperatives, un excés de marques comercials, i estem treballant evidentment per

fomentar-ne el consum, per fomentar els seus aspectes relacionats amb la dieta mediterrània i també amb el benestar i la salut, però hem d'afrontar d'anar una mica més enllà. Els cítrics és un cultiu propi de les Terres de l'Ebre; estem treballant en un pla de reconversió varietal que vam començar l'any passat. I la fruita seca és important des del punt de vista de l'extensió, seixanta mil hectàrees, però avui la competència de Turquia i de Califòrnia, en el cas de l'avellana i l'ametlla, respectivament, fa que ens hàgim de replantejar alguna actuació de reconversió, de reestructuració d'algun d'aquests sectors.

Hem donat un fort impuls a un nínxol de mercat creixent, que és la demanda de productes ecològics; hem impulsat el Pla de l'agricultura ecològica, set departaments de la Generalitat, 37 milions de pressupost, i ha representat el primer any de la seva posada en funcionament un 15 per cent més de superfície dedicada als cultius ecològics i un 10 per cent més d'empreses dedicades a la transformació.

Per últim, parlaré de les explotacions pesqueres. La nostra flota té actualment, avui, un miler d'embarcacions; el volum de peix venut a llotges el 2009 ha estat de 31.000 tones, amb un valor de 118 milions d'euros, als quals hem d'afegir els 17 generats per l'aqüicultura.

Estem ajustant l'activitat pesquera al volum de peix existent a les nostres costes, compaginant la reducció de la flota amb parades biològiques temporals. Durant aquest any les flotes d'arrossegament de Barcelona i Girona han efectuat per primera vegada la parada temporal d'un mes, sumant-se a les de Tarragona, que ho feien ja des de fa uns anys, i les de Tarragona han incrementat el període: han passat a dos mesos. La nostra previsió de reducció de la flota fins al 2013 és de setanta-quatre vaixells; en aquests moments ja n'han desballestat seixanta.

Un dels problemes que té el sector són les oscil·lacions del preu del carburant, que condiciona molt significativament el resultat de les seves explotacions. Perquè se'n facin idea, un vaixell d'arrossegament, dels grans, pot acabar gastant entre 1.500 i 2.000 litres de gasoil al dia. Hem dissenyat un projecte d'estalvi energètic amb la Universitat Politècnica i el Col·legi d'Enginyers Navals, que l'aplicació d'aquest suposa un 30 per cent en l'estalvi del consum de carburant. Aquest any, per primer cop, hem

habilitat una línia d'ajudes per a fer aplicar les conclusions del projecte a cada embarcació. Perquè se'n facin una idea, això pot representar un dia i mig de feina en una setmana de cinc dies laborables.

Hem apostat per l'aqüicultura i hem posat en marxa el Pla quadriennal del delta de l'Ebre. Hem multiplicat per sis el suport a les confraries de pescadors. Hem, amb el Departament de Política Territorial, millorat totes les llotges del litoral; estem treballant en la millora, encara, d'alguna. I hem participat en experiències de comercialització i de promoció, algunes molt recents i molt exitoses, com la comercialització amb el sector d'arrossegament de Barcelona. I hem resolt conflictes històrics, com el que teníem amb la confraria de Barcelona, i hem arribat a un acord entre la confraria i l'autoritat portuària per al desballestament de tota la flota d'arts menors de Barcelona, un conflicte en què portàvem més de quinze anys encallats.

Hem creat el primer grup d'acció local del delta de l'Ebre en el marc dels fons operatius de la pesca, una iniciativa similar a Leader per a impulsar projectes de desenvolupament. I hem treballat perquè la nostra flota tonyinaire pugui continuar, sent conscients de les dificultats, però que en aquests moments encara no està en l'annex 1 de CITES. I coneixen vostès l'activitat legislativa: després de vint-i-quatre anys, tenim una llei de pesca i acció marítima.

A la indústria agroalimentària s'hi ha referit el president. Només dir-los que, tot i la crisi, ha tingut un comportament exemplar, com es reflecteix en l'evolució de l'índex de producció industrial, positiu l'any 2008 i amb un lleuger retrocés d'un 0,3 per cent el 2009; el volum de vendes ha arribat a dos anys de xifres rècord i amb una gran capacitat exportadora. Estem, com ha dit el president, en un sector que està creixent, que està creixent des de l'any 96, i que en aquests moments no ho té fàcil, tot i el volum de vendes, per diversos motius: la pressió dels preus a la baixa també els afecta a ells; l'excés de marques de la distribució i el temor a una davallada del consum són les amenaces que planen sobre aquest sector.

Volia referir-me per un moment al món cooperatiu. Ha tingut, des de fa més de cent anys, un paper destacat en la vertebració del nostre sector i del nostre territori. Avui la seva existència té més sentit que mai, però cal afrontar alguns reptes: ha de continuar

concentrant l'oferta, posar en valor els seus productes i focalitzar els seus esforços en la comercialització. Han fet un important esforç per passar en menys de deu anys de 450 a 248 cooperatives; facturen avui 1.500 milions d'euros. I hem de continuar impulsant el Pla de modernització de cooperatives, incorporant fórmules més imaginatives, com són la gestió i la comercialització compartida.

Abans d'entrar en el detall de la feina feta o les principals accions que hem endegat, permetin-me parlar de l'instrument principal per a dur a terme l'aplicació d'aquestes polítiques: el pressupost. En vuit anys, hem més que duplicat el pressupost. Aquest any teníem, o tenim, 455 milions per fer política. Tot i estar en una època de contenció, el nostre pressupost, com els deia, els últims anys ha anat incrementant-se. Això parla de la prioritat i de la voluntat del Govern.

Un dels instruments importants per a desenvolupar i aplicar les polítiques al sector és el Pla de desenvolupament rural. Voldria fer-los quatre matisacions.

En un moment de davallada de fons europeus, tenim un PDR millor que al període anterior; hem passat d'una programació inicial de 882 els anys 2000-2006 a una de 1.061, amb una davallada del 25 per cent dels fons europeus, i nosaltres hem fet l'aportació complementària: 400, pràcticament 500 milions d'euros, són de fons propis de la Generalitat, mentre Europa abans n'aportava gairebé la meitat, en aquests moments només un 30 per cent.

En el marc del PDR, hem prioritzat l'aportació a les explotacions agràries: hem passat d'una aportació de 340 milions en el període 2000-2006 a 590, hem incrementat un 60 per cent les agroambientals, i les indemnitzacions compensatòries de muntanya han passat de 2.500 a 4.000 euros per explotació. Això ho hem fet perquè hem fet una reducció importantíssima del finançament d'infraestructures, en el marc del Pla de desenvolupament rural. Pràcticament la meitat de l'anterior Pla de desenvolupament rural, prop dels 400 milions, es va destinar a regadius i a infraestructures; en aquest període, només 70.

A l'inici de la legislatura com a conseller em vaig plantejar cinc grans objectius; partint dels instruments vigents que teníem en aquells moments, com eren tots els resultats del Congrés del Món Rural, i agafant directrius de la Llei d'orientació agrària, ens vam

plantejar cinc objectius: estabilitzar el sector productor, millorar la competitivitat de les nostres empreses, promocionar i comercialitzar els nostres productes, fomentar la diversificació econòmica en el món rural i impulsar la simplificació administrativa. Em referiré a algunes de les actuacions més importants.

Quant al primer gran eix, estabilitzar el sector productor, ningú pot negar l'esforç d'aquest Govern per posar noves hectàrees en regadiu i modernitzar les existents. Des del 2004 fins al 2009 n'hem transformat 18 n'hem modernitzat 48.000, amb una inversió ja realitzada –no parlo de legislatura, parlo des del 2004 fins al 2009–, una inversió executada, acabada, de 870 milions d'euros i una que s'està executant en aquests moments de 535.

Hem desencallat regadius històrics, començant pel Baix Ter, continuant per Oliana i Peramola –que jo encara no havia nascut i ja havia començat el conflicte– i continuant pel regadiu de Tremp o el Xerta-Sènia. Hem transformat quinze mil hectàrees en regadius de suport, quinze mil, com són a la zona de l'Albi, a la Terra Alta, al Garrigues sud o Segrià sud, Rasquera, el Perelló, Freginals, Mas de Barberans, la Palma d'Ebre, la Bisbal de Falset o Flix.

Hem afrontat projectes de transformació de regadius emblemàtics, com el canal d'Aragó i Catalunya, el de Pinyana, uns més avançats que els altres, o el mateix canal d'Urgell.

I, per últim, els voldria parlar del Segarra-Garrigues, una infraestructura de país per la qual els darrers anys ens ha calgut apostar amb ferm convenciment. Hem treballat amb el Departament de Medi Ambient, amb el conseller Baltasar, per desbloquejar una situació encallada durant més de vint anys, que havia comportat dos sentències del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, amb l'amenaça de paralització d'obres, de sancions milionàries i de retenció de fons europeus. En data d'avui, hem tancat el primer contenciós, hem delimitat les zones ZEPA i estem treballant en la modificació de la declaració d'impacte ambiental per fer-la compatible amb la normativa europea i el requeriments de la Comissió. En cap cas –en cap cas–, això suposarà un sobrecost per als nostres agricultors; habilitarem tots els mecanismes de compensació. I tot això

ho hem fet sense deixar de fer canal: avui ja hem executat més de 400 milions d'euros en obra, i els cinc trams del canal principal estan adjudicats.

Un segon paquet de mesures orientades a donar estabilitat a les nostres explotacions –és a dir, el primer objectiu era estabilitzar– han estat les mesures financeres. Hem habilitat crèdits al circulant amb interessos bonificats en cada una de les situacions difícils que hem tingut, primer per al sector ramader, per a la flor i la planta ornamental, aquest any per a la fruita, i des d'ahir oberta a totes les explotacions amb dificultats.

Hem creat, hem habilitat, com ja ha explicat el president, un pla de xoc orientat a donar suport a passar aquests moments de dificultat. Es faran avançaments de pagaments per un import de 250 milions d'euros, crèdits amb un volum total previsible, evidentment, no sabem quan, de més de 250 milions d'euros, i es demoraran tant les amortitzacions com els interessos dels que tenien préstecs, dels joves que s'havien incorporat en l'anterior període, de tots els ramaders que tenien o que van fer préstecs l'any 2007.

No els vull atabalar, però he de dir tot el que hem millorat en assegurances agràries. De l'any 2000 al 2009 hem incrementat un 200 per cent les nostres aportacions a les assegurances agràries, hem implementat la instal·lació de xarxes antipiedra i hem habilitat mecanismes d'informació al sector que no tenien. Avui els nostres agricultors, els nostres ramaders, els nostres pescadors, poden saber, connectant-se a la pàgina web del departament, què passa amb cada un dels productes, quin preu té, quin volum de transaccions hi ha hagut i quines incidències hi han.

Hem creat un seguit d'observatoris sectorials que no generen despesa però que són observatoris sectorials per a aportar informació al sector, i d'aquí a final de legislatura en crearem dos més: hem creat el de la vinya i el vi, la fruita fresca i el porcí, i hem implementat el que ja hi havia, de la llet.

Pel que fa a la transferència tecnològica i a la formació, hem fet un llarg recorregut, sent conscients que el nostre sector necessita més formació. Però hem habilitat un pla anual de transferència amb 838 actuacions, que ha arribat als darrers anys a una mitjana de vint mil agricultors, i hem aplicat el Programa de formació agroalimentària

en el marc de les nostres escoles de capacitació agrària, que els he de dir que no perden alumnes, n'estan guanyant, que va tenir l'any passat, per exemple, més de quinze mil alumnes; hem convertit i consolidat el portal Ruralcat com un portal de referència, amb més de mig milió de visites l'any, i estem a punt de fer el desplegament d'una prova pilot de l'Oficina d'Atenció a l'Emprenedor i el Jove, prova que hem posat en funcionament a Lleida, per a atendre els dubtes dels nostres joves i assessorar-los en el nou camí empresarial.

El segon objectiu que ens vam fixar era la millora de la competitivitat a explotacions agràries, cooperatives i indústria.

Pel que fa a les explotacions agràries, els plans de millora i les incorporacions de joves han estat productes prioritaris. Com els he dit en més d'una ocasió des d'aquí, cap jove –i ho reitero avui–, cap dels joves que ha sol·licitat o sol·licitarà una incorporació i que reuneixi les condicions es quedarà sense ajut, i cap de les sol·licituds de modernització que reuneixen les condicions es quedarà sense ajut. És veritat que hem tingut menys sol·licituds; no depenen del departament ni la demografia ni les dinàmiques dels nostres joves. Hem tingut menys sol·licituds, però el cert és que hem passat d'un ajut màxim, l'any 2003, de 39.000 a 70.000, i pel que fa a les explotacions o els plans de millora hem duplicat l'import màxim dels ajuts de 120.000 a 240.000. Hem habilitat, tal com ens demanava el sector, un cessament anticipat desvinculat de la incorporació de joves, i en l'àmbit de la maquinària hem passat d'auxiliar el 40 per cent al 90 per cent de la inversió, i hem augmentat el nombre de màquines subvencionables. Hem treballat en la reconversió varietal de la fruita, de la vinya, en més de quinze mil hectàrees, quasi tres mil en la fruita, i en els cítrics.

Pel que fa a les cooperatives, hem activat un pla de modernització de cooperatives. Ja hi portem gastats 44 milions d'euros.

I, pel que fa a la indústria, hem habilitat un nou sistema de finançar les seves inversions, anomenat «capítol 8» o «crèdits amb interès zero», en què en el que va de legislatura hem aportat 97 milions d'euros.

Un aspecte bàsic i imprescindible per a garantir la competitivitat del sector és la innovació, la recerca i la innovació. Aquests dos anys han estat significatius pel que fa a l'activitat realitzada per l'IRTA, el mateix Incavi o el departament, tant a nivell científic com de transferència i divulgació.

L'IRTA, que consta de vint-i-tres centres propis i concertats al llarg de tot el territori, ha impulsat en aquest període projectes d'absoluta referència mundial, com l'anomenat Rideco, que és com optimitzar l'ús de l'aigua en zones difícils i àrides; com la seqüenciació del genoma del meló o del préssec, o com el projecte Futural, que consisteix en l'aplicació de noves tecnologies al sector de la carn.

L'IRTA es troba actualment en una fase de creixement important, i això es tradueix en un pla d'actuacions a curt-mitjà termini molt significatiu, amb la idea de donar instruments al sector. Això s'està visualitzant en el Centre de les Noves Tecnologies i Processos Alimentaris, instal·lacions úniques a Monells, inaugurat l'any 2007; l'ampliació i modernització del centre de referència en aqüicultura a les Terres de l'Ebre; la fàbrica experimental d'alimentació animal a Mas Bover, inaugurada fa quatre mesos; la construcció del centre de la fruita a Lleida, per a valoritzar tot el procés de la fruita; la constitució al Maresme, a Cabriels, del centre de referència per protocol·litzar els cultius de plantes aromàtiques i medicinals, en col·laboració amb una multinacional del sector farmacèutic, Plameca, i la planta pilot per al processament i valorització de la llet per nutrició infantil, amb la col·laboració de l'empresa Ordesa. Moltes altres actuacions que els obvio però que en podem parlar en el torn de rèpliques. I, sobretot, aquest any voldria destacar, de la mateixa manera que vam posar una olivera al mercat, que és l'olivera que s'està plantant als Estats Units, aquest any hem posat un varietat de préssec després de provar amb més de cent mil varietats, n'hem trobat una que pot fer un forat en el mercat.

L'IRTA ha impulsat la creació de centres concertats amb quasi totes les universitats catalanes, i forma part del nucli de l'anomenada «anella de l'agroindústria de Catalunya» formada pels parcs tecnològics de Lleida, Girona i Reus.

El tercer eix o la tercera prioritat política era promocionar i comercialitzar els nostres productes. Al llarg de la intervenció els he dit que fomentàvem els productes de

qualitat i de proximitat. Els estalviaré un llarg llistat d'actuacions que van des de programes de difusió, programes televisius o en mitjans escrits. Dir-los..., el resum seria que cap dels sectors que ha trucat a la porta de la conselleria, demanant suport a la promoció, s'ha quedat sense ajut.

Hem participat a vint-i-quatre fires de manera anual a tot l'Estat, i voldria destacar l'aportació important que fem al fòrum gastronòmic de Girona, al Degusta o a Alimentària, que ha passat recentment a Barcelona, on hem portat de la nostra mà cent seixanta empreses catalanes.

Hem promocionat els nostres vins, amb l'objectiu de fomentar el consum de vins de casa nostra, de manera molt especial a l'àrea metropolitana. «Catalunya, país de grans vins», ha estat una campanya amb resultats, si no a l'hora de vendre més, com a mínim, de sensibilitzar més. Hem endegat projectes com el Cartaví, perquè els nostres restaurants tinguin a les seves cartes preferentment vins de casa nostra, i hem endegat un pla de promoció, en el marc dels ajuts de l'organització comuna de mercats, un pla de promoció a països tercers.

Hem impulsat, a través de les federacions d'hosteleria, diferents iniciatives per donar a conèixer els nostres olis i els nostres vins. Hem fomentat el consum de fruita i hem repartit gratuïtament fruita a dos-centes catorze escoles catalanes.

I, a part d'això, pel que fa a la promoció exterior, hem triplicat el pressupost; hem donat un impuls a PRODECA; volem transformar aquesta empresa en una empresa mixta de serveis a la internacionalització; participem anualment en vint-i-cinc fires; portem, de la nostra mà, dos-centes trenta empreses anualment; hem fet tretze missions comercials directes i nou inverses, i s'han fet tres plans o tres objectius estratègics, que són: els Estats Units, la Xina i els emirats àrabs. I estem col·laborant, amb els nostres sectors, per secundar, per recolzar els seus plans a la internacionalització, com han fet el sector de la carn i d'altres. Properament, presentarem una marca de productes alimentaris d'origen català, un gran paraigües que aculli tant les denominacions d'origen, tant les identificacions geogràfiques protegides com qualsevol producte fet a casa nostra. I hem impulsat la beca Ferran Adrià, per donar a conèixer els nostres productes a cuiners de tot el món.

Finalment, en l'àmbit de la diversificació econòmica, tots vostès coneixen el programa Leader. Hem fet un nou Leader, que inclou els anteriors programes Proder. És veritat que per qüestions de la Unió Europea hem començat a desenvolupar-lo una mica tard, però hi ha una dotació de 105 milions d'euros, als quals hem d'afegir les aportacions de la Ley de desarrollo rural sostenible. Aquest programa preveu aportar 103 milions d'euros més complementaris per desenvolupar projectes; projectes de diversificació econòmica en el món rural. Estem fent la primera aplicació a quatre comarques de Catalunya en aquests moments.

I el darrer punt de l'eix programàtic és la simplificació administrativa. Aquí els he de dir que hem millorat, però encara tenim un llarg camí a recórrer. En aquests anys hem hagut d'entomar la reforma de tots els procediments administratius relacionats amb les ajudes europees: els canvis de la política comunitària i el nou PDR amb la incorporació del contracte global d'explotació.

Des del 2004 estem duent a terme un projecte de simplificació documental i dels procediments administratius amb resultats evidents. Hem fet estalviar al sector l'aportació de 400.000 documents. Això ha de millorar, no n'hi ha prou –ha de millorar–, i ho hem de traslladar bé a les entitats col·laboradores amb el departament, perquè moltes vegades nosaltres no demanem una documentació que les entitats acaben demanant. També és culpa nostra: no informem prou bé.

Estem implantant a totes les dependències del departament el gestor documental; una eina que permet fer tots els tràmits des de la xarxa, i a partir..., i d'aquí a un mes, pràcticament, podrem emetre els certificats de guies per al trasllat de bestiar per la xarxa. És a dir, cada ramader podrà obtenir la guia des de casa seva.

En aquesta campanya hem estat pioners en iniciar el que hem anomenat «la declaració única simplificada», seguint el model de la declaració d'hisenda; catorze mil dels nostres pagesos s'hi han acollit, i nosaltres els enviem una documentació prèvia, que, en el cas que sigui correcta i que no hi hagin hagut canvis, se signa i torna. L'any que ve, la previsió... –dic «la previsió» perquè, a les explotacions hi ha canvis constants, en les propietats i en el tipus de conreu–, si no hi han canvis, es podria aplicar a trenta mil.

Com a mostra d'aquest esforç, serveixi el premi obtingut per l'Institut Europeu de l'Administració Pública de la Unió Europea per la millora en l'atenció ciutadana del projecte i en les aplicacions noves de l'anomenat «Sistema d'Informació Geogràfica de Parcel·les».

Els he parlat d'un dels sectors més importants de la nostra economia, capaç d'oferir noves i bones oportunitats per sortir de la crisi. Els hem parlat d'un sector irrenunciable per a la nostra societat, responsable d'un fet tan bàsic com és l'alimentació, i els he parlat d'un sector estratègic per una adequada gestió del territori i cabdal per la biodiversitat. I els he dit, també, que és un sector que necessita més atenció i reconeixement de la ciutadania, dels mitjans, dels agents polítics i econòmics i dels governs. He dibuixat un escenari de futur amb oportunitats reals, però en el qual hem de treballar per acostar-lo al present i perquè aquestes oportunitats es distribueixin de manera justa al llarg de tots els graons de la cadena.

Avui tenim dificultats, estem patint una situació complexa, com hem dit. Ens trobem amb un sector agrícola i ramader que ha hagut de centrar els seus esforços a millorar la producció, a adaptar-se a les moltes exigències de seguretat i ambientals, que ha oblidat una mica la comercialització, i que pateix el greuge d'uns preus massa justos en origen. Ens trobem amb una indústria que pateix també la pressió en els preus. La por a una davallada en el consum i l'amenaça d'una proliferació excessiva de marques blanques; i una gran distribució necessària, però que, immersa en fortes dinàmiques de competència, pot perjudicar tant als productors com a la indústria i a la petita i mitjana distribució.

Cadascun dels integrants d'aquesta cadena és fort individualment, ho fa bé, però no acaba de trobar les sinergies o els espais d'interacció que ens demanda la situació actual. La culpa sempre acostuma a ser d'un altre.

Hem activat un pla de xoc per millorar i atenuar la situació del present, però estem davant, com els deia el president i com jo els reitero, d'una situació nova, difícil, que requereix de noves polítiques i de noves actituds; noves polítiques orientades a resoldre els problemes estructurals, que durant massa anys no hem afrontat, i que ens han de portar a assolir un gran objectiu: a tenir un sector agrari i agroalimentari

competitiu, amb una clara vocació per la innovació i la internacionalització, capaç de produir aliments segurs i de qualitat, i que ens garanteixi, alhora, un territori endreçat i un medi ambient equilibrat.

Els he parlat de noves actituds i nous valors. Hem de retrobar la força per reinventar-nos, la il·lusió d'emprendre nous camins i la decisió de treballar conjuntament. Hem de fer que el nostre sector faci dels valors de l'emprenedoria, la innovació i la col·laboració els fonaments del seu treball. Això ens permetrà aconseguir un altre objectiu prioritari, un consumidor satisfet de tenir productes al seu abast, una ciutadania avaladora de la seua pagesia i un pagès, ramader i pescador, orgullós de la seva feina.

Els parlaré d'un decàleg d'eixos o qüestions estratègiques que crec que hem d'afrontar, que no m'hi estendré, però que al llarg del debat d'avui espero que tinguem temps d'afrontar-los: una política agrària comuna, més necessària que mai, amb mecanismes d'intervenció de mercats com els que havíem tingut o, si cal, alguns de nou, que estudiï les xarxes de seguretat..., que entomi la sostenibilitat, i que faci de la reciprocitat una prioritat. No pot ser que hàgim de competir amb gent que no té les exigències de seguretat alimentària i ambiental que nosaltres tenim.

Hem de treballar..., segon gran eix: cadena de valor. És evident que el principal problema són els desajustos de la cadena. Hem de continuar treballant per donar transparència, sent conscients que no és fàcil. Hem de deixar d'apostar per coses que sabem que no són possibles, no hem d'entestar-nos en coses que no són legals i no són possibles. Hem de treballar perquè els organismes de la competència entenguin la situació diferencial del sector agrari i dels nostres productes.

Perquè se'n facin una idea, avui, un únic acord que hem aconseguit, de tot un sector com és el làctic, està denunciat pel Tribunal de la Competència. Veuen amb por que hi hagi interprofessionals únics, el nostre anhel des del sector. I han dit, públicament, que no els agrada el sistema de formació del preu a les llotges. És un tema que escapa a Catalunya, escapa a l'Estat espanyol, però estem treballant per convèncer-los. Hem de posar més en valor la traçabilitat. Ha de ser el fet diferencial de la nostra producció. I hem de continuar treballant per instaurar els contractes entre les diferents

parts, en la millora dels terminis de pagament, fent complir la legislació vigent i modificant-la, si cal. I hem d'aprofundir en la feina iniciada amb l'Observatori de preus i amb la Comissió de bones pràctiques comercials. Hem de fomentar la interacció de tots els operadors de la cadena. No pot ser que tots els operadors, i quan dic «tots» vull dir des del productor fins al consumidor, passant per l'administració. Semblem enemics entranyables en el nostre dia a dia. No pot ser. Es dóna la conjuntura i la necessitat d'arribar a un gran pacte estratègic nacional de suport a l'agricultura i l'alimentació, tal com l'anomena el diputat d'Esquerra Republicana, Carmel Mòdol, el «PENSAA».

Hem d'estructurar –tercer gran eix– més el sector; imprescindible. Necessitem concentrar més l'oferta, que els nostres productors puguin parlar amb posicions més fortes davant dels altres operadors. Hem de fer més grans les organitzacions de productors i més fortes les interprofessionals. Cal un nou pla de concentració i modernització de cooperatives ambiciós, que es fixi l'objectiu que en set anys passem de 250 cooperatives a poc més d'un centenar. Cal que la nostra indústria es vertebrï per afrontar els reptes com la recerca, com la innovació i com la internacionalització. Cal que segueixin l'exemple del clúster de la carn. I cal que tinguin, o que els ajudem a que tinguin consciència de *lobby*, que tinguin la importància real que es mereixen en els sectors econòmics.

Quart gran eix: competitivitat. És clau l'aposta per la recerca –m'hi he referit i no m'hi estendré–, l'aposta per continuar modernitzant estructures. Continuar l'aposta feta per millorar els nostres regadius, per habilitar noves mesures financeres. I estem parlant de competitivitat però no hem d'oblidar la competitivitat social i mediambiental, el que ara s'anomena des d'Europa «els nous valors socials de l'agricultura».

Cinquè eix: hem de valoritzar el sector alimentari i el món rural. Hem d'aconseguir tenir pagesos, pescadors i ramaders orgullosos de la seva feina i del conjunt de les aportacions que fan a la societat. Tenim un exemple a seguir, el dels nostres cuiners. Si som capaços de mirar retrospectivament a on estaven veurem el treball que han fet de millorar la seva autoestima i de projectar-se millor a la societat. Li hem de donar a la indústria, com els deia, el paper rellevant que té en la nostra economia. Hem

d'ajudar que el conjunt del sector es converteixi en un veritable *lobby* i que tingui la notorietat social que li correspon. I hem de posar en valor els intangibles del món rural.

Sisè gran eix: comercialització i internacionalització. Hem d'aprofundir en els mercats interiors. No hi ha cap mena de dubte que un dels grans problemes en el consum dels nostres vins el tenim a casa nostra. Hem de millorar tot el que són les xarxes de proximitat, des del quilòmetre zero, *slow food* i molts altres. Hem d'aprofitar les oportunitats del nostre potent sector turístic, de l'actualitat rabiosa de la nostra gastronomia i el dinamisme dels municipis.

Els proposo la redacció, treballant conjuntament amb els departaments de la Generalitat implicats, d'un pla estratègic de xarxes de proximitat amb la col·laboració de les associacions i federacions de municipis, els gremis d'artesans, les federacions d'hosteleria i el conjunt del sector.

Cal seguir recolzant els plans d'internacionalització i la nostra voluntat, com els he dit, és transformar Prodeca en una empresa mixta seguint l'exemple de Sopexa.

Cal aprofitar –setè eix– les noves oportunitats del camp. S'han de donar eines als agricultors per a treure major rendibilitat dels regadius; la gestió eficient dels recursos hídrics és una oportunitat per als pagesos i regants. Estem treballant per posar en marxa a Tàrraga, a la nova seu de Regsega, un centre de referència en l'ús eficient de l'aigua de regadiu en les zones mediterrànies, amb la col·laboració de la Universitat de Lleida, Regsega, l'IRTA i Aigües Segarra-Garrigues.

Hem de dotar pressupostàriament el Pla de biogestió de purins; el tenim fet. Cal fer les aportacions per a transformar el que ha estat fins avui un problema en una oportunitat.

I cal un replantejament del que han de ser les energies renovables per al camp. Els nostres agricultors han de tenir un complement a les seves rendes aprofitant les seves sinergies. Des de Regsa estem treballant en un pla d'aprofitament dels recursos energètics per a cadascuna de les comunitats de regants, per tal que puguin afrontar millor els costos de l'energia.

Hem de continuar impulsant la diversificació econòmica. Hem d'acabar el projecte que estem redactant, anomenat @Rural, per a detectar els nous nínxols d'oportunitat que

tenim en el món rural, és a dir, oportunitats de diversificació econòmica diferents de les que hem estat emprant fins ara. Ens cal impulsar també una llei catalana de món rural –no dic de desenvolupament–, una llei que entomi la necessitat de valoritzar i gestionar els espais agraris, que entomi els objectius de diversificació econòmica i la valorització de les aportacions intangibles o dels nous valors socials de l'agricultura.

I hem de continuar treballant en la simplificació administrativa. Hem d'aconseguir una administració àgil, propera i eficaç, però hem de tenir el paper clar de cada un dels agents. L'Administració pot facilitar instruments, l'Administració pot ajudar quan hi ha una voluntat implícita de cada un dels sectors.

I l'eix probablement important i últim: vetllar pel nostre principal actiu, sens dubte l'humà. Hem de ser capaços de captivar i motivar la gent jove perquè aposti per treballar i viure al medi rural que l'ha vist néixer. Hem de buscar polítiques més eficaces per a incentivar la incorporació de joves. Hem d'orientar, formar i assessorar els nostres joves emprenedors, com ho estem fent –hem iniciat un programa demanda d'emprenedors de cada un dels sectors–, i els hem d'ajudar que puguin trobar les oportunitats que de ben segur el mercat els ofereix.

Les dones són les grans oblidades del món agrari rural; han estat des de sempre el pal de paller de les explotacions agràries, i els últims anys han estat les grans protagonistes de la diversificació econòmica en el món rural. El seu paper és clau per a vertebrar el medi rural, per a gestionar el seu capital sociocultural i garantir la continuïtat de la població al territori. Tenim l'obligació moral de donar a les nostres dones, a les dones rurals, el que els correspon, el que s'han guanyat al llarg de molts anys: reconeixement, paper i instruments per a convertir la igualtat d'oportunitats en una realitat.

L'adaptació a aquests canvis requereix nous instruments, formació i informació. Hem d'implementar tots els processos de formació, assessorament, emprenedoria i transferència tecnològica que permetin a les persones i a les empreses agràries adaptar-se millor a aquest entorn.

No em vull estendre més, tindrem tot el debat per a aprofundir en aquests temes. Ja, per acabar, avui, 14 d'abril, dia de la Segona República, commemorem un període de

la nostra història que es va caracteritzar per nous valors, per noves actituds i per una il·lusió col·lectiva. El somni, malauradament, va durar poc. Avui tenim l'oportunitat de tornar a somiar un futur per al nostre sector, de començar a materialitzar un projecte d'esperança. Les dones i hòmens no trien els temps, els temps ens trien a nosaltres. Avui els que estem aquí tenim la responsabilitat d'entomar, afrontar i resoldre aquest repte. Junts, si ho fem, hi ha futur.

Gràcies.

(Aplaudiments en un sector de l'hemicicle.)

El president

Suspenem la sessió, que reprendrem exactament d'aquí a deu minuts, o sigui, quan faltin deu minuts per a les onze.

La sessió se suspèn a dos quarts d'onze del matí i vuit minuts i es reprèn a tres quarts d'onze del matí i deu minuts.

El president

Reprenem la sessió.

Ho farem amb el debat i amb les intervencions dels representants dels grups parlamentaris, l'ordre d'intervenció serà de major a menor

I té la paraula, en primer lloc, i en nom del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, l'honorable senyor Artur Mas.

El Sr. Mas i Gavarró

Moltes gràcies, senyor president del Parlament. Senyor president de la Generalitat, senyor conseller, senyores i senyors diputats, senyores i senyors membres de totes les organitzacions del món agrari que estan presents avui en aquest debat, m'agradaria començar constatant una cosa, senyor president i senyor conseller, que és la següent. Si no hagués estat per la darrera part, els últims cinc, deu minuts de la intervenció del conseller, jo em pregunto, aquest debat de què servia, perquè només

que vostès ens haguessin enviat una memòria del que diuen que han fet, doncs, ja l'hauríem poguda llegir i potser després contrastar.

En canvi, interpreto que la darrera part de la intervenció del conseller, del conseller Llena, ha estat més en la línia d'allò que calia canviar. Vostè mateix ho ha dit: allò que calia canviar. I si cal canviar tot això que vostè ha dit al final, vol dir que hi ha una pila de coses, un munt de coses que no deuen estar prou bé, perquè, si no, no caldria canviar res. Sort que vostè al final, senyor conseller, ens ha dit coses, algunes de les quals compartim, que cal canviar i cal modificar a fons, perquè, si no, l'hora gairebé i mitja de debat, ho torno a dir, no servia gairebé de res.

Per què es fa aquest debat? Doncs, escoltin, es fa per una cosa que vostès la diuen però a mitges: es fa perquè hi ha una situació de gran precarietat en el món agrari català. Aquesta és la realitat. La gent que ens està escoltant en aquest moment i que estan treballant a la terra o que estan treballant al mar o que estan treballant en els boscos estan patint molt, ho estan passant molt malament, però «molt malament» vol dir «molt malament». No vol dir que tothom ho passi igual de malament, òbviament, no?, però en general feia molt temps, per no dir dècades, que no s'havia produït una situació tan precària en el sector agrari; vostès diran en general, a molts països, però nosaltres ens hem d'ocupar de Catalunya, que és el nostre país, i hem de prestar l'atenció concretament a casa nostra, no?

I en aquest sentit el debat sí que té sentit, perquè realment la situació de precarietat és molt important. Vostès diuen que l'ocupació es manté, però hi ha moltes dades que indiquen que l'ocupació en el món de la pagesia està baixant: hi ha menys pagesos, n'hi ha menys, hi ha gent que plega, i costa molt de restituir la gent que plega, la gent, doncs, que se'n va d'aquest sector.

Vostès diuen: «Aquest és un sector estratègic.» Hi estem d'acord; és un sector estratègic. Però la pregunta és: l'hem tractat, l'estem tractant com un sector estratègic?

Vostès han dit per què ho era. Jo comparteixo molts dels arguments que es donen des d'aquest punt de vista de sector estratègic, no? És cert, per exemple, que és un sector de producció d'aliments. I això vostè ho deia, senyor conseller, al final de la seva

intervenció. En aquest sentit, cada vegada hi ha més gent que ha de comprar més aliments, i tenim una població, a nivell del món, subalimentada que s'alimentarà millor si les coses van bé, i per tant és evident que aquí, doncs, hi ha una capacitat de creixement important.

Ara bé, a part d'això, hi han altres temes que també defineixen aquest sector com a estratègic: la salut, que d'això se'n parla poc; tantes i tantes i tantes persones miren tant la seva salut, i està bé que sigui així, i, en canvi, no es té en compte que l'alimentació és un factor fonamental de cara a aquesta salut. Molt sovint les famílies i les persones inverteixen menys en alimentació i molt més en altres coses per protegir la seva salut quan resulta que l'alimentació és un factor bàsic de cara a aquesta mateixa salut. I això ho hem de saber explicar –això ho hem de saber explicar–, perquè això va a favor precisament dels productes que es fan a casa nostra, que es fan concretament a Catalunya.

Sector estratègic per al territori. Què és un país? Un país és gent i territori, són les dues coses juntes. Hi ha poblacions de Catalunya, municipis de Catalunya que tenen més superfície en quilòmetres quadrats que la capital del país, que la ciutat de Barcelona, i tenen cent, dues-centes, tres-centes, quatre-centes vegades menys de població; poblacions, municipis més importants que Barcelona en superfície i òbviament molt menys significatius quant a població. I a aquests territoris, que són pobles, la majoria dels pobles de Catalunya i moltes comarques de Catalunya, és evident que el món agrari és un sector estratègic, perquè viuen d'això, i, si no del tot, molts d'ells viuen fonamentalment d'això. Imaginin-se si per a una part del nostre país, que, ho torno a dir, un país és gent i territori, és fonamental tot el que és l'activitat agrària en general, perquè hi ha molta gent que viu principalment d'això a molts pobles i a molts municipis i moltes comarques del nostre país.

Vostès ho han dit: important perquè és una base fonamental d'una gran indústria catalana, i gran indústria exportadora, i gran indústria de renom, de marca, que és la indústria agroalimentària, i del futur que aquesta indústria té de cara als propers anys.

I important i estratègic de cara al manteniment i millora del medi natural i de la protecció del medi ambient. Deixin-me fer una aportació, que vostès poden considerar

retòrica si volen, no?, però que no ho és: si realment cada vegada hi ha menys pagesos i la tendència és que n'hi hagi menys en el futur, si arribéssim a un punt en què no n'hi haguessin, de pagesos, ens els hauríem d'inventar; en aquest sentit de la protecció del medi natural, ens els hauríem d'inventar. I si un dia no n'hi han prou, què haurem de fer, senyor conseller i senyor president? Haurem d'agafar funcionaris pagats des de l'Administració perquè vagin a protegir el nostre medi natural i el nostre medi ambient, funcionaris que haurem de pagar amb impostos de tothom per no haver estat prou amatents a ajudar aquella gent que ja està fent aquesta feina? Aquesta és la realitat. Fixi's si és estratègic tot això, no?

I, a més a més, és estratègic per altres coses, perquè –el president ho deia, i joestic d'acord amb això– forma part, el món agrari, de la identitat del nostre país, de la identitat des del punt de vista d'això que dèiem, del paisatge, no?, des del punt de vista de la gastronomia, però també des del punt de vista dels valors. El món agrari atresora una sèrie de valors que formen part de la identitat del nostre país. A on, més que en el món agrari, hi ha el valor de l'esforç i de la superació individual? Probablement enlloc. Allà no hi han horaris regulats, en el món de la pagesia, allà es treballa el que s'ha de treballar. No es pregunta, doncs, si comences a aquesta hora o acabes a aquella altra hora, com tantes i tantes i tantes altres persones dintre dels nostres sectors productius. Allà es treballa el que cal treballar. I cal treballar molt i cal treballar sempre. Això és un valor de la nostra societat i és un valor que ha fet forta, lògicament, Catalunya.

Bé. Tot això vol dir que el sector de la pagesia, el sector agrari, el món agrari és un sector estratègic del nostre país, però ho hem de reconèixer i ho hem de dir obertament i no ens ha de fer por dir-ho: no l'hem tractat com un sector estratègic, l'hem tractat com un sector residual. Aquesta és la realitat. I si no diem això, escoltin, no ens entendran, perquè voldrà dir..., es pensaran els que ens estan escoltant que no coneixem ni la realitat. I no es pot resoldre res important si no t'adones de quina és la realitat. I la realitat és aquesta: s'ha tractat el món agrari com un sector residual i no com un sector estratègic. Després vostès poden dir missa si volen, però aquesta és la realitat, i és millor que la reconeguem ràpidament i que posem fil a l'agulla ràpidament, en la línia, precisament, senyor conseller, d'alguns d'aquests canvis que vostè diu que

s'han de fer i que és veritat que s'han de fer. No sé si els compartirem tots o no fil per randa, però és evident que, com li deia, aquella última part de la seva intervenció és la que val la pena, en el sentit de què cal fer perquè algun dia puguem pujar a aquesta tribuna i puguem dir que realment el sector agrari l'hem tractat com un sector estratègic.

Els posaré alguns exemples ràpids. S'ha tractat el sector, per exemple, de l'automòbil com un sector estratègic? Sí; quan hi ha hagut problemes greus en aquest sector s'han fet plans estratègics i s'hi han posat diners i, si calia, molts diners. S'està tractant com un sector estratègic les energies renovables? Quant s'està pagant, quants milers de milions d'euros s'estan pagant per les primes de les energies renovables? Coi, tots els que vostès vulguin. Aquí sí que s'han considerat sectors estratègic. I en canvi, la pagesia, el món agrari no s'ha considerat així. Aquesta és la realitat.

I la minva que hi ha és, en part, a més a més de les dificultats generals, perquè no s'ha considerat un sector estratègic, perquè s'ha considerat un sector residual. Vostès diran: «Home, és que, és clar, hi ha poca gent que viu d'això?» Vostè ho deia, un 2 per cent de la població; és poca gent. Un 5 per cent o un 4 per cent i escaig de tota la creació de riquesa anual. Certament és poc. Ara, escoltin, per una part molt important d'aquest país això és gairebé tot. I segons quina concepció tinguem de Catalunya, si la tenim com l'hem de tenir, si tenim una visió integral del país, territori i gent, territori també, doncs, aleshores és evident que aquí no s'hi ha donat ni s'hi està donant la prioritat que caldria.

I permetin-me que els digui una cosa: aquí la Generalitat és administració única, en el sentit que té competències exclusives; després, evidentment, hi ha un estat que interfereix i hi ha una unió europea que interfereix i molt; però, qui executa les polítiques, qui dóna la cara, qui pot marcar el terreny, qui pot marcar el ritme és la Generalitat de Catalunya; aquí tenim competències realment, doncs, àmplies i a més a més exclusives, no?

Amenaces actuals. Doncs, mirin, jo en situaré dues. Primer, el mercat boig. El mercat és boig en aquest terreny, i després intentaré explicar-ho. Segona amenaça,

l'Administració; segona amenaça, el Govern, i deixin-m'ho dir així, perquè, escoltin, quan ens passegem pel conjunt de Catalunya, i vostès ho deuen fer també, i parlen amb el món de la pagesia, els ho diuen, això, eh? A mi m'han arribat a dir que més que els preus els preocupa l'actuació de l'Administració. Fins i tot fa pocs dies una persona em deia, un ramader em deia: «Escolta'm, ens farà fora de l'activitat abans l'Administració que els preus del mercat.» Imaginin-se! I vostès, d'això, només ens diuen que estan fent millores en la simplificació administrativa. Però que no paren l'orella? Però si és un clam, que la gent està ofegada.

Per tant, problema greu, l'actuació de l'Administració. Vostès em diran: «S'ha de controlar.» Evident. «S'han de garantir els índexs i els nivells de salut.» Evident. Ara bé, l'Administració avui, l'Administració de la Generalitat, amb competències molt àmplies i exclusives, és vista com un col·laborador de la pagesia, del món agrari, o és vista com un gairebé adversari o fins i tot enemic? Preguntin-se això, i parin l'orella. A nosaltres ens diuen això darrer, i per això els ho traslado en aquest moment, no?

Els deia «el mercat». Vostès deien: «S'han disparat els costos de producció.» És veritat. Però fixin-se que aquí tenim amenaces: és que es poden disparar més. Perquè avui el gasoil encara està com està, però és que d'aquí a quatre dies –quan dic «quatre dies» puc dir quatre mesos o vuit mesos o un any, no?– pot ser molt més car. Perquè precisament hem viscut un preu dels combustibles, aquests darrers temps, relativament baix, i això més aviat tendirà a pujar. Si l'economia del món repunta, això pujarà; i aquesta és una part important. I, si no són els combustibles, serà el cost de l'energia en general, que també serà més gran, no?

Per tant, hi ha un problema d'increment de costos de producció, i després hi ha un problema, com vostès han dit, evident, de preus de venda per part dels pagesos, que van a la baixa. Però la pregunta és: si els pagesos cobren menys pel que produeixen, els consumidors haurien de pagar menys pel que compren, no? Seria la lògica. Doncs, no. Els pagesos cobren menys pel que produeixen, i els consumidors molt sovint acaben pagant més pel que compren.

I aleshores la pregunta és: i aquí al mig, qui caram està fent l'agost? I aquí anem també a un criteri que no és només de la pagesia, sinó que és: quin model de

distribució comercial volem en aquest país? I quan vostès alguna vegada s'han pres tan a la lleugera el model de distribució comercial –senyor president, vostè també, en funcions anteriors de ministre a nivell de l'Estat espanyol–, això després té conseqüències, i una part de les conseqüències són aquestes. Que resulta que aquí algú pel mig està fent un negoci..., no discuteixo que l'hagi de fer; tothom l'ha d'intentar fer. Però resulta que el pagès, el ramader, l'agricultor, aquest cobra menys, baixa de renda agrària, i el consumidor molt sovint acaba pagant més.

Per tant, si el mercat és boig, l'Administració ha de fer alguna cosa per intervenir-hi? Aquesta és la pregunta; la nostra resposta és que sí. Un altre mercat boig d'aquests darrers temps ha estat concretament el mercat financer, i mirin on hem arribat. La manca absoluta de regulació, i si no absoluta, la manca de regulació en el món financer ha portat on ha portat l'economia mundial i l'economia dels països més desenvolupats. Doncs, escoltin, en aquest tema que estem parlant del que és el món agrari, la situació és la mateixa: disbauxa total en el funcionament del propi mercat, i ja sabem com han acabat altres coses. Per tant, la resposta és clara: s'ha de poder intervenir.

Vostè em dirà: «No es pot fer només a nivell català, no es pot fer només a nivell espanyol.» D'acord. Però nosaltres tenim un paper per influir, i per influir segons com d'una manera important –després diré com es podria fer, no?–, en el que és la política a nivell europeu, perquè s'ha de fer entendre..., fins i tot als països nòrdics que eren contraris a la PAC se'ls ha de fer entendre que la producció d'aliments a Europa és un sector estratègic que no podem abandonar. Ja som massa dependents de massa coses. Depenem de l'energia dels altres, no ho produïm, tot això; depenem de les matèries primeres dels altres moltes vegades, però, en canvi, podríem no dependre tant del que són les produccions primàries, del que són les produccions de la pagesia. Doncs, escolti'm, si aquí tenim una oportunitat per no dependre tant de fora, com a europeus, aprofitem-la, perquè, si no, podem arribar també en aquest sentit a prendre mal, no?

Bé. Aquesta és la realitat. Per tant, hi insisteixo, s'ha de poder intervenir en el mercat. No es poden fixar preus des de l'Administració, evidentment, no estic dient això, però

sí que es poden fer coses perquè..., i també es poden fer coses des de Catalunya perquè el mercat no sigui tan boig, perquè els costos siguin assumibles i perquè els preus de venda es puguin respectar, de tal manera que la persona que es dedica a la producció agrària o ramadera, o a la pesca, o a la silvicultura, sigui una persona que pugui defensar una renda. Perquè, escolti'm, si a vostès els apugen els costos i els abaixen els preus de manera permanent, això porta a la desaparició, no hi ha ningú que ho pugui aguantar, i menys una pagesia que moltes vegades no té unes estructures financeres al darrere que siguin molt grans i molt poderoses, no?

L'Administració. Senyor conseller, vostè que n'és el directament responsable –no dic el principal, perquè el principal és el president de la Generalitat, però vostè n'és el directament responsable, no?–: el pagès se sent literalment perseguit i vigilat. I vostè ho sap, perquè estic convençut que vostè hi parla, amb els pagesos del nostre país, és la seva obligació i la seva responsabilitat, i per tant ho sap.

Vostè em dirà: «És que hem d'aplicar una xarxa de regulacions tremendes que no fem nosaltres...» D'acord. Però fixi's una cosa: el pagès no pot estar permanentment sota sospita. I avui estem en una situació en què el pagès està permanentment sota sospita; sembla que sigui alguna persona que necessàriament farà les coses malament.

I aleshores, una de dues: o hi confiem o no hi confiem. Evidentment que els controls hi han de ser, perquè això no podria ser tampoc una disbauxa total; no estic pas fent un discurs demagògic. Però o hi creiem o no hi creiem, o hi tenim confiança o no hi tenim confiança. I el pagès no pot estar permanentment sota sospita.

I, per tant, l'Administració ha de ser una entitat col·laboradora. Segueixo el seu argument, senyor conseller: com més feixugues siguin les regulacions que ens vénen a sobre, més col·laboradora ha de ser l'Administració, perquè més indefens està el pagès. I, per tant, el pagès necessita que la seva Administració, la que sent seva... Vostè ens ha parlat dels valors republicans dels anys trenta, no? Escolti'm, que els pagesos d'aquest país sentin que la seva Administració ha de ser la Generalitat de Catalunya. Ara la tenen, com la tenien a l'època de la República, ara la tenen. Aquesta ha de ser la seva Administració, i aquesta Administració els ha d'ajudar; no els ha,

simplement, de perjudicar, no els ha d'ofegar, no els ha de posar sempre sota sospita. I l'Administració té molt bons professionals per ajudar la pagesia catalana. Hi ha molt bona gent, a l'Administració, que hi entenen, que són professionals, que s'han format. Doncs, escolti'm, aquesta gent, posem-los a disposició de les organitzacions agràries i dels pagesos perquè realment puguin fer una feina de suport, perquè els resolguin problemes, en lloc, simplement, de crear-los problemes, no?

Crec que això és important. És important ajudar a plegar aquell que no pot continuar, i vostès ho han fet poc. I és molt important ajudar aquell jove que es vol incorporar, i vostès ho han fet molt poc. Vostè diu: «No, tothom que vulgui, tot jove que vulgui incorporar-s'hi, té la porta oberta i tindrà els ajuts.» Però vostès saben el nivell de regulació que avui hi ha per incorporar-se una persona jove al món de la pagesia? És que és molt alt! Per tant, escolti, és que cansa, és que impressiona moltes vegades.

Saben quants joves agricultors s'hi van incorporar l'any 2007, el primer any de mandat del segon tripartit, segons dades que ens ha donat una organització agrària? Un. Un pagès, diuen –jo els trasllado informació que se'ns dóna; després vostès diran si això és veritat o no–, l'any 2007, un pagès, un jove agricultor. No sé si són dades per pensar-se que tot això, doncs, funciona i que tot això va bé, no?

Es primen, senyor conseller i senyor president, les polítiques de medi rural per sobre de les polítiques de producció de la pagesia. La prioritat és abans el medi natural que no pas que la gent es pugui guanyar la vida al camp; també deixi'm dir-li-ho d'aquesta manera. I fins i tot aquí se'n poden posar exemples, no? Vostè deia que s'han continuat regadius importants; algun d'ells, és veritat. Però també vostè sap una cosa, i ho pateix, m'imagino, i és que el Departament de Medi Ambient ha acabat guanyant la batalla al Departament d'Agricultura. *(Veus de fons.)* Això és així. I vostès no han estat atents, perquè ja els anava bé que això fos d'aquesta manera, ja els ha anat bé que fos d'aquesta manera, i ja està. I vostès poden dir el contrari, però, escolti'm, potser n'haurien de presumir, perquè s'adrecen a un determinat tipus de gent que potser els ho aplaudirà, això, potser els ho aplaudirà. Però, en tot cas, el món de la pagesia segur que, més que aplaudir-los, els criticaran. *(Remor de veus.)*

Després, també, deixi'm dir-li, senyor conseller i senyor president, que, en aquesta línia de l'Administració, la política agrària comunitària a l'Estat espanyol s'utilitza com una política de redistribució de rendes que perjudica Catalunya i afavoreix altres territoris. I això ho poden agafar en el tema de les quotes, per exemple, làcties, ho poden agafar en els drets de producció de l'oli, ho poden agafar en l'àmbit dels cereals i en alguns altres. És a dir, tenim un dèficit fiscal per la via dels impostos, etcètera, i tenim un dèficit de balança agrària en aquest sentit dels ajuts que rebem i que després es redistribueixen d'altres maneres. Per què? Perquè vostès no s'han espavilat prou. Sí, vostè riu i diu que no és així. Però, mirin, nosaltres això ho sentim contínuament. I en canvi tenim la impressió que altres territoris n'han sortit més beneficiats; aquesta és la impressió que nosaltres tenim, no?

Manca de criteris de promoció. Vostès diuen: «Aquest és un sector estratègic.» Doncs bé, una cosa que pot fer l'Administració és promocionar; altres administracions d'altres, diguem-ne, regions europees ho estan fent. Vostès van fer una campanya de consum del plàtan. Fantàstic, perquè, escolti'm, el plàtan està molt bé. Ara, no en produïm ni un, en aquest país. (*Rialles.*) I, escolti'm, aquesta és la realitat. I aleshores dius: «Home, i si promocionéssim alguna cosa que produïm nosaltres? Perquè els altres ja se les faran ells, la publicitat i la propaganda.» Nosaltres fem la propaganda del que és nostre. Miri que en tenim, de coses per fer propaganda, eh?, i per fer promoció; en tenim moltes, de coses per fer propaganda.

Bé. Hi ha moltes coses en aquest sentit que crec que són clarament millorables per part de l'Administració. I, per cert, deixi'm dir-li també que fa tota la impressió que al final aquí, en la política agrària a Catalunya, mana més el secretari d'Estat d'agricultura que no pas el Govern de la Generalitat. Ja sé que és del mateix partit, etcètera, però tota la impressió és que qui talla el bacallà i qui mou els fils és el senyor Puxeu. I vostès potser ho desmentiran, però la sensació que nosaltres tenim també és aquesta.

Voldria destinar la part final de la meva intervenció al que deia el conseller en aquella part final, que jo crec que era la que tenia sentit en aquest debat: què es pot millorar a

partir d'ara?, quins canvis s'han d'introduir a partir d'ara perquè les coses en el món agrari vagin clarament millor?

Mirin si no ha estat considerat un sector estratègic que les organitzacions agràries ni tan sols han participat en l'acord estratègic del Govern de la Generalitat. Fixin-se si vostès l'han considerat poc estratègic, que no estan ni allà. Perquè parlar d'estratègia és molt fàcil, no? «Sector estratègic, sector estratègic...» Doncs, miri, quan vostès fan plans estratègics, el món agrari, els seus representants, no hi són. Mirin si és poc estratègic. Jo suposo que vostè, senyor conseller, fa tot el possible per defensar tot això a dins del Govern, però deixi'm dir-li que sense gaire èxit. No deuen tenir gaire sensibilitat, no el deuen ajudar massa, perquè la realitat és aquesta, no?

Aleshores, possibles solucions. Vostè n'apuntava algunes. Jo els puc dir una cosa: en tot allò que en aquesta línia dels canvis identifiquem que podem estar d'acord, nosaltres ajudarem en aquests propers mesos, d'aquí a les eleccions, perquè l'actual Govern pugui fer millor la seva feina. I demanem que si hi ha un canvi de govern –si n'hi ha; això no és segur, evidentment, no?, però si es produís un canvi de govern– l'actitud sigui la mateixa. Per què? Perquè igual que hem fet en altres àmbits, per exemple l'educatiu, que també és un altre àmbit estratègic, hem d'intentar que la línia que seguim en aquests propers anys –ho hem fet també en matèria de recerca– sigui una línia en què s'actui amb el màxim consens possible i que realment hi hagi un camí seguit que porti a la superació dels problemes que per exemple en aquest moment té clarament el món agrari.

Aquest és un oferiment que jo els faig amb la millor intenció, i també amb el més gran egoisme, si vostès volen, pensant en el món agrari, amb el més gran egoisme pensant en el món agrari. Perquè si ells veuen que hi ha un full de ruta i que ens el creiem, que de veritat quan es diu aquí a la tribuna «aquest és un sector estratègic, és un sector estratègic», que no tinguin la impressió que és un sector residual..., si ens ho creiem, escolti'm, aleshores fem, en aquests pocs mesos que queden d'aquí a les eleccions, el que es pugui, sabent que hi ha canvis que s'hauran de fer i que haurà d'encarar el proper govern, i en els propers anys seguim aquesta línia realment estratègica de millora del nostre món agrari.

Què vol dir, això? Vostè ho ha dit. Jo repeteixo simplement algunes coses per acabar amb una consideració sobre la PAC, i disculpin potser la forma molt sintètica per part nostra d'enfocar aquest debat, però nosaltres només tenim mitja hora, a diferència de vostès, i per tant hem de sintetitzar molt les nostres pròpies idees, no?

Primer objectiu fonamental: millorar les rendes. No hi ha ningú que pugui viure d'una activitat econòmica, la que sigui, si no s'hi pot guanyar la vida. Per tant, millorar les rendes, objectiu fonamental. I això vol dir intentar disminuir l'increment de costos i intentar millorar els preus de venda. No hi ha gaire cosa més. I, si això s'ha de fer amb intervenció pública, s'ha de fer amb intervenció pública, i, si s'han de mobilitzar diners des de l'Administració, s'han de mobilitzar diners des de l'Administració.

Segona cosa que es pot fer: controls... –aquí sí, senyor conseller i senyors membres del Govern–, controls en l'àmbit sanitari i en l'àmbit de protecció del consumidor. Aquí poden fer molt més. La Generalitat pot fer molt més. Perquè, si és veritat, com és veritat, que resulta que aquí hi han els màxims controls per als nostres pagesos i els mínims controls per tot el que ve de fora amb condicions molt diferents de producció i d'atenció a la salut i de tantes i tantes altres coses..., doncs, escolti'm, la Generalitat ha d'actuar aquí, no per castigar països tercers, sinó per protegir els consumidors catalans. No diuen als pagesos catalans que han de fer un gran esforç per la salut dels consumidors? Doncs, escolti'm, els de fora també. I, si no ho fan, nosaltres ho hem de controlar en els mercats nostres. I això sí que es pot fer, aquí la Generalitat..., aquí sí que calen controls, no tant control al pagès i més control sobre el producte que ve de fora. I aquí la Generalitat pot, clarament, també, intervenir-hi.

Promoció, que vol dir que realment es doni a conèixer allò que és nostre. Vostès posaven l'exemple de l'excel·lència gastronòmica: «Tenim els primers cuiners del món.» Veritat. Mèrit dels catalans, d'ells mateixos. Doncs, escolti'm, si això és així i s'ha pogut fer en un camp com és el de la gastronomia..., no podem identificar aquells productes on val la pena que el consumidor català, començant per aquest, i que el turista que ve a Catalunya, que són molts, vegin que tenim productes d'excel·lència que vénen del nostre camp i del nostre mar? A això val la pena gastar-s'hi uns diners aquí, seriosament, i multiplicar esforços en aquest mateix sentit, no?

L'Administració, senyor conseller i senyor president, consultora; no l'Administració simplement controladora o del càstig pel càstig, confiança en la nostra pagesia. Quan algú faci les coses malament ja s'actuarà. S'ha d'actuar evidentment, no hi ha d'haver permissivitat en aquest sentit; però s'ha d'entendre que el pagès té ganes de fer les coses bé i que vol fer les coses bé i que gairebé sempre les fa bé. I això s'ha de protegir, no s'ha de castigar.

Un... –no sé si vostè n'ha parlat gaire–, un increment important, un esforç important en matèria de formació. Si vostès veuen l'estructura formativa del nostre món pagès, del nostre món agrari, veuran que encara hi ha moltíssima gent que no té un nivell, diguem-ne, de coneixements prou aprofundits. I això es podria fer, perquè la Generalitat té desplegada una xarxa formativa en matèria agrària important. Ajudar a plegar els que no poden continuar –ajudar a plegar els que no poden continuar–, hi ha gent gran que no té successió per treballar en el camp, perquè avui el camp és poc atractiu, diguem-ho clar, i a aquests se'ls ha d'ajudar a plegar. I, sobretot –sobretot–, prenguem-nos seriosament l'atractiu per incorporar la gent jove.

Vostè ens parlava dels molts diners que vostès hi han posat. Deixi'm que els posi un exemple que he viscut aquests darrers dies, ja no els parlo de les darreres setmanes: la vaca bruna del Pirineu. Vostès els han ofert cinquanta mil euros de subvenció a l'associació –a la federació– que porta la vaca bruna, que és una raça autòctona que, a més a més... (*veus de fons*), escolti'm, m'ho han dit ells mateixos, suposo que ells no enganyen..., cinquanta mil euros. Això significa sis euros per animal –sis euros per vaca. Sap què està fent Astúries? N'està donant setze. (*Veus de fons.*) Sap quant significa això, incrementar això? Cent mil euros. Deixin de fer alguna campanyeta que fan amb algunes coses d'aquestes publicitàries en aquests darrers mesos i posin cent mil euros a ajudar la Federació de la Vaca Bruna del Pirineu. (*Veus de fons.*) No..., escolti'm, m'han dit que no. M'ho diuen els que reben els diners o els que els han de rebre. Doncs... (*veus de fons*), no se n'assabenten? Doncs, miri, vostè els ho va explicar, que no se n'assabenten, jo sí que me n'he assabentat, perquè a més a més fa molt pocs dies que m'ho han dit. Si volen els ho porto i els ho diran davant de vostès mateixos. Era un exemple, no? Per tant, ajudar també aquella gent jove que estan fent una bona feina en aquest sentit.

I, finalment, a part, doncs, del que s'ha de fer en l'àmbit forestal, de la pesca, de l'àmbit cooperatiu evidentment, una referència molt breu, perquè no queda temps, sobre el tema de la nova PAC. Aquella que s'ha d'elaborar a partir de l'any 2013.

Ras i curt. Agafem-nos, senyor president i senyor conseller, de la mà dels francesos – agafem-nos de la mà dels francesos. (*Veus de fons.*) Sí, sí... Perquè, escolti'm, qui defensarà una agricultura que ens pot interessar i una pagesia que ens pot interessar i qui té pes en aquest sentit a dintre d'Europa seran els francesos. I, a més a més, el comissari actual, que serà el responsable d'elaborar això en bona part, és una persona que popularment se'l coneix com «el segon comissari francès»; és d'origen romanès però se'l coneix com «el segon comissari francès».

Vostè em dirà: «No sempre els interessos de França, en matèria agrària, han anat vinculats als interessos de Catalunya.» I vostè té raó. Si diu això, vostè tindrà raó. Però li dic una cosa: Europa, com gairebé sempre, delegarà la futura política agrària als francesos, que reclamaran aquest paper. I, per tant, nosaltres tenim l'obligació amb un país veí d'intentar-hi influir a través de l'Estat espanyol i directament. Procurant què? Doncs, que la futura PAC, la futura política agrària comuna, sigui favorable als interessos de les produccions catalanes; que es mantingui la producció agrícola europea –allò que dèiem abans de la no-dependència o de la no excessiva dependència–, i que hi hagi mecanismes de defensa del sector agrari europeu front a altres produccions que fan dúmping laboral, dúmping social, dúmping sanitari i dúmping mediambiental. Aquesta ha de ser la futura PAC, i l'hauríem de poder definir en aquests propers mesos des de Catalunya. Què ens interessa a nosaltres que sigui? Després arribarem on puguem arribar, evidentment no tenim la paella pel mànec, això és evident, no? Però intentem definir els grans eixos del que ha de ser la futura política agrària comuna en funció dels interessos catalans que en part també poden ser interessos de països veïns nostres.

En aquest sentit, nosaltres estem disposats a ajudar. Ho torno a dir: queden pocs mesos per a les eleccions, però es pot fer feina; si la podem fer donant-nos la mà, per entendre'ns, nosaltres, els primers interessats que això sigui d'aquesta manera, demanem, això sí, que no sigui una feina per uns mesos, sinó que sigui una feina per

definir què cal fer en el món agrari de cara als propers anys, governi qui governi a Catalunya, sabent que realment aquest és un sector estratègic i que no l'hem de considerar, com desgraciadament s'ha fet, com un sector residual.

Moltes gràcies, senyores i senyors diputats.

El president

Té la paraula l'honorable senyor Joaquim Llena, conseller d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural.

El conseller d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural

Moltes gràcies, president. Benvolgut senyor Mas, jo li he d'agrair el fet que vostè entomi aquest debat. Li he d'agrair part del contingut. No sé si la seva intervenció és tàctica o estratègica, però sí amb alguna part de positiva. Benvingut a entendre que el sector agrari i agroalimentari és estratègic. Vostè ho diu com si vingués aquí «de rosites». Miri si el considerem estratègic i a diferència respecte a quan vostè era conseller d'Economia, conseller en cap, que li diré el que hi destinem. Quan vostè era conseller d'Economia una mitjana de 120 milions d'euros l'any; quan vostè era conseller en cap, en el període màxim, ja no li faig la mitjana, 208; avui, 455. Vostè pot cantar el que vulgui, però, com a mínim, nosaltres el considerem cinc cops més estratègic que vostè.

Estic d'acord amb el paper estratègic i estem d'acord i és bo. I estic d'acord que és un sector que l'han maltractat, i ho he reiterat al llarg de la intervenció. Fa només quatre anys no sabíem què fer dels nostres pagesos. Ens vam inventar allò que eren multifuncionals, i la veritat és que el rum-rum era que teníem produccions excedentàries i que els valors de la pagesia eren, en tot cas, mediambientals. Només fa cinc anys, ja no li explico fa deu, que no sabíem què fer-ne, de les produccions.

I avui veiem..., és veritat que les circumstàncies afortunadament són un aliat del sector. És veritat. Però, escolti'm, quan vostès governaven no sabien què fer dels nostres pagesos. Repassi la intervenció –la darrera intervenció– del darrer Ple monogràfic del conseller Marimon o del conseller Vallvé. No sabien què fer.

Estic sorprès de la seua interpretació dels temps verbals, quan vostè parla de passat, de present i de futur, hi ha dedicat tres minuts a parlar de futur, i parlant de coses gairebé òbvies, que evidentment tots compartim.

I, pel que fa a les dades, li diré una frase d'un cèlebre escriptor, el Mark Twain, diu: «El primer que cal fer és conèixer la realitat, després la pots distorsionar tant com vulguis.»

Vostè em parla que els nostres joves l'any 2007 se'n va ingressar un... –en va incorporar un. L'han enganyat, l'any 2007 és el primer període d'aplicació del PDR. L'any 2000, que es va començar a aplicar el PDR, sap quants joves es van incorporar a Catalunya? Zero, cap. Perquè vostès no van convocar l'ajut, amb bon criteri. Nosaltres el vam convocar perquè una de les organitzacions agràries ens va instar i ens va forçar a fer-ho: se'n van incorporar vuitanta-set.

Vostè em parla dels requeriments dels nostres joves per incorporar-se. Escolti'm..., el mateix –el mateix–, només apliquem algunes qüestions relacionades amb formació que al jove que s'incorpora el fem formar i li fem fer un diagnòstic de la seua explotació en la qual l'ajudem. Hem posat un sistema d'assessorament no prou reeixit. I estic d'acord que l'hem de millorar. I comparteixo el que vostè diu que hem de ser una administració propera. És el meu discurs, està escrit en totes les intervencions des de principi de la legislatura. Tenim una administració farragosa, massa pesada, amb un excés de normativa i amb una interpretació, de vegades, amb excés de zel. Ho conec, ho comparteixo i hi estem posant remei.

Però, també li diré una cosa, els canvis bruscos en la gestió de la tramitació documental acaben perjudicant l'administrat i l'Administració. Hem iniciat un procés de millora que va donant els seus resultats, i li ho he explicat. Abans el vicepresident em deia que traslladaríem les vaques per internet. No. Sí farem les guies per internet, perquè es puguin traslladar. Això és un avenç notable, la simplificació de la Dun, el gestor documental, són coses que anem implementant.

Vostè em parlava de l'alimentació i salut. Escolti'm, d'acord. És cert que l'alimentació ens ha obert noves perspectives brutals per al sector agrari. Hem entrat en un món nou: la mateixa globalització, que mengem de tot a tot arreu; la immigració, amb hàbits

diferents; les noves famílies monoparentals amb més necessitats; el concepte que l'alimentació és un factor proactiu de salut, és evident –és evident–, ho conec, i pel que veig bastant més que vostè. I això és un nínxol d'oportunitats per al nostre sector agrari que fins ara no teníem.

Em parla dels municipis grans i poc poblats. He sigut onze anys d'un municipi, dos vegades i mitja Barcelona, amb quatre-cents habitants, amb moltes hectàrees i hectàrees. És a dir, comparteixo el que em diu, però tampoc em doni lliçons, que ho conec bé.

Parlem que hi ha menys pagesos, sí, i menys comerciants. Preguntem-li, al conseller Huguet, com està el relleu generacional en el comerç, en els petits establiments del país. Ja ho veurà. Nosaltres estem malament, però estem formant part d'un procés evolutiu que és la història anunciada. Serem menys amb explotacions més grans. És el que està passant. Perquè es faci una idea, el 2 per cent de les explotacions dels Estats Units aporten, pràcticament, el 50 per cent de la producció final agrària; aquí a casa nostra el 17. Explotacions més grans, no dic que estigui bé ni que m'agradi, però és una realitat implacable i és la que està passant.

Sector estratègic, l'han tractat com un sector residual. Efectivament. Li ho he reconegut. Fa uns anys..., però no jo, el conjunt de la societat catalana, ho he dit al llarg de la meua intervenció, és un sector que necessita més atenció, per la seva importància econòmica, pel seu pes estratègic en la nostra economia. Li ho he reiterat. Potser no m'ha escoltat prou, però ho he dit en reiterades ocasions. És un sector que no sabíem què fer-ne, i afortunadament els temps han canviat i les circumstàncies..., i m'he dedicat una bona part de la meua intervenció al que jo anomeno, per deformació professional, «fer un diagnòstic». Jo sóc dels que crec que automedicar-se, que és el que hem fet moltes vegades amb el nostre sector, no serveix. Cal un diagnòstic. I he fet un diagnòstic de contextualització global, imprescindible, irrenunciable. I li he fet una passada, per no cansar-los, de com estan els nostres sectors i les nostres explotacions. Ho he fet. Cal fer un diagnòstic. Cal estar d'acord amb el diagnòstic. Cal estar d'acord amb el camí per arribar a on estem per veure cap on volem anar. I això és el que he intentat fer en la meua intervenció.

Vostè ens parla de les amenaces: el mercat és boig. Hi estic d'acord. Ho he intentat explicar, el mercat és boig. Hem de fer alguna cosa. Sí. No ha dit el què. Ho hem d'arreglar. Com? Jo m'he entretingut a explicar que tenim un problema amb els organismes de la competència: no ens donen el marge que voldríem, cal convèncer-los que han de donar un tractament diferent als productes del camp, per les seves característiques de peribilitat, d'oscil·lacions en les collites. Cal fer-ho, però no ens ho deixen fer. Dir que això es pot arreglar de manera fàcil, vostè enganya a tothom. Vostès no ho van fer mai, i van viure situacions similars amb no tanta intensitat com les d'avui.

Em parla que els pagesos..., efectivament, han tingut una contracció en els preus en origen d'un 20 per cent, i als consumidors un 1 per cent. Això ho explicava no fa massa dies el president de la República Francesa. Vostè agafa de model França; deu ser el model emocional, perquè a l'hora de rascar-se la butxaca les grans aportacions del Govern francès a la seva pagesia estan molt lluny de les nostres: han dedicat 1.000 milions a préstecs i 650 a assegurances agràries, cosa que nosaltres afortunadament fa anys que hem resolt i els 1.000 milions a préstecs fa tres anys que any rere any l'Estat espanyol els hi dedica, a part del que fem des del Govern de la Generalitat.

Em parla dels adversaris, els països nòrdics; tenen una concepció diferent dels mercats i del sector, efectivament. Em parla de possibles aliats; la nostra agricultura té a veure molt amb la de França, amb la d'Itàlia, amb la de la resta de l'Estat espanyol. I em parla de qui hem de buscar d'aliats a l'hora de travar la PAC; els interessos de la resta de comunitats de l'Estat espanyol són plenament coincidents, amb divergències en algun sector.

Vostè m'explica que hem aplicat no sé quina cosa malament. Senyor Mas, perdoni, no se n'ha assabentat. No sap del que li hem parlat, quan em parlava de les balances fiscals agràries. Vol que li expliqui el que és això? Són uns romanents que hi ha del primer pilar que es poden aplicar anualment de manera diferent en cada un dels sectors. Aquest any majoritàriament s'ha aplicat als herbacis, als sectors herbacis de secà amb produccions petites, per sota d'una producció de mil quilos/hectàrea,

produccions molt petites, escassament productives. Resulta que les catalanes de secà estan per sobre dels mil i això no ho podem canviar. L'any que ve potser s'aplicaran d'alguna altra manera i en algunes d'aquestes aplicacions en sortirem més beneficiats. També hi està inclosa la closca, és a dir, l'ametlla i l'avellana, on nosaltres en podem sortir enfortits.

Em parla de les races autòctones. Doncs, miri, li han explicat una cançó que no és veritat. Nosaltres hem habilitat un ajut per a les races autòctones; el ministeri i nosaltres fem una aportació per cada animal, no em faci dir si són setze o vint euros, a part de l'ajut que hem donat a les associacions de la raça de la vaca bruna i a totes les altres associacions per fer campanyes de promoció.

Vostè ridiculitza el consum del plàtan. Jo em vaig enfadar molt quan vaig veure la campanya publicitària; no era del nostre departament i la intenció era fomentar el consum de fruita. Quan vaig veure que en l'anunci es fomentava el consum del kiwi i del plàtan..., no se'm va assentar massa bé; és veritat, ho reconec, vam cometre un error i el departament responsable es va disculpar i ho ha intentat corregir.

Ens parla de col·laborar amb nosaltres. Encantats. La filosofia i el full de ruta d'agost debat jo crec que, per al bé del sector, ens obliga a anar de la mà, a plantejar mesures estructurals que no hem plantejat mai, no per falta de valentia dels governs, que potser també, sinó perquè als sectors els eren difícils i dures d'entomar. És una situació difícil. Jo ja he explicat el que cal canviar, el que cal afrontar. No tenim més remei que fer-ho junts, és un guió escrit, però ho ha d'entomar el sector; el sector ha de saber que els tractaments simptomàtics alleugen el dolor, però els tractaments de fons van a resoldre el problema i de vegades fan mal. Ho hem de fer des de la complicitat, ho hem de treballar tots junts.

Em parla de formació. Jo no sé si fem molt o poc: vuit-centes actuacions, a part de les nostres escoles; li faré obsequi d'agost llibre, després li diré quantes en feien vostès: divideixi-ho per vuit.

Em parla del cessament. Totalment d'acord. Nosaltres en un període inicial vam decidir no fomentar el cessament sense la incorporació d'un jove. Hem rectificat,

perquè ens ho van demanar les organitzacions: no vinculem el cessament d'un pagès a la incorporació d'un altre.

I em parla de la nova PAC. Jo crec que la nova PAC és un instrument de futur, que se n'està parlant molt a partir d'un document que és fum, que és inexistent. Jo crec que..., el Govern espanyol en aquests moments té la presidència; tinc la sort de parlar i de conèixer el comissari i sé quins són els seus orígens: entén l'agricultura mediterrània – molt important. Compartim el 95 per cent de problemes amb els francesos i amb els italians i amb els grecs i els portuguesos; els països del nord tenen una altra visió, i, afortunadament, la nova Europa de l'est comparteix bona part de les nostres problemàtiques. Jo crec que estem treballant tots per una PAC en la línia del que vostè expressava; de manera curiosa, però li diré el que he dit abans: «Necessitem una nova política agrària comunitària capaç d'anar fins i tot més enllà, de buscar mecanismes fins i tot més enllà de la mateixa Unió Europea.» La falta de reserves d'aliments en el món fa que ens hàgim de posar d'acord en alguna qüestió amb la Farm Bill americana o amb les polítiques dels països emergents.

Ens cal –ens cal– afrontar la reciprocitat, estic d'acord amb vostès –estic d'acord amb vostè–; no podem exigir als nostres el que als de fora no exigim, cal fer un esforç per a la reciprocitat. Aquí no solament ens hi trobarà, sinó que estem treballant per aquestes qüestions.

I cal mecanismes de regulació de mercat, ho he dit sempre; cal aplicar els que aplicàvem més algun de més. Mentre tots els sectors, com vostè també ha explicat, es van adonar que el mercat no ho podia arreglar tot, nosaltres vam abocar..., la revisió mèdica de la PAC va abocar la política agrària comunitària a la liberalització dels seus productes. Error garrafal, estic d'acord amb vostè; hem comès –hem comès–, el conjunt d'Europa, un error que cal esmentar.

Vostè diu que l'Administració... –i ja per acabar, no sé si em deixo alguna cosa–, vostè diu que no fem promoció adequada. Pregunti, vostè que parla tant amb la gent, que va tant per aquests mons de Déu, pregunti a tothom, a qualsevol dels sectors, eh? –a part d'organitzacions professionals, n'hi ha d'interprofessionals, hi ha el sector de la fruita, el de la carn, els gremis, els diferents gremis artesans–, pregunti si ens han

trobat en qualsevol projecte de promoció dels nostres productes, preguntí-ho, a veure què li diuen, no em faci una anàlisi esbiaixada del que li han dit una o dos persones, preguntí-ho.

Jo estic d'acord que hem de millorar molt l'Administració, que hem de convèncer el país que el nostre sector és estratègic, ho hem de fer tots, eh?, i vostè no pot venir aquí com si vingués de nou, verge; vostè ha tingut alta responsabilitat en com ha tractat el Govern de Catalunya el sector de la pagesia. Tenim un llarg camí a millorar, aquí ens hi trobaran, però donant lliçons, senyor Mas...

Gràcies.

El president

Té la paraula l'honorable senyor Artur Mas.

El Sr. Mas i Gavarró

Gràcies, senyor president. Senyor conseller, m'adreço a vostè, perquè, com que el senyor president no ha intervingut més, doncs, ho faig directament al conseller que ha intervingut; no és cap, diguem-ne, manca de respecte, no?

Vostè diu que hem vingut a donar lliçons. Doncs, escolti'm, té la pell molt prima. Però «molt prima» vol dir «molt prima», perquè vostès fa set anys que governen, i si l'únic recurs que vostè té, dialèctic, és «i vostès no sé què, fa una pila d'anys», doncs, és molt pobre, però molt pobre i molt prim, senyor conseller, perquè set anys són molts anys també.

I vostè ha acabat la seva intervenció –i jo li ho he reconegut–, precisament, dient tot allò que s'havia de canviar. I la pregunta que nosaltres fem és: «Per què no ho estan fent?» Vostè ha dit: «Tot això s'ha de canviar», un munt de coses, i no ho estan fent. Vol dir que realment la política agrària ha estat una prioritat del Govern seu?

I li demano també una cosa: no faci trampes, quan faci comparacions, no faci trampes. I és clar que vostès dediquen més diners a la política agrària! Home, només faltaria, si el pressupost de la Generalitat s'ha multiplicat per dos! És clar que sí, òbviament. Però, escolti'm, és que els ingressos han evolucionat. Això és així.

I després, fixi's, jo, si volgués fer trampa, li diria una altra cosa ara, i ja li reconec que jo faria trampa, no?, i per tant li dic simplement perquè vegi que els seus arguments dialèctics són..., en aquest sentit tendeixen cap a la trampa, precisament, no?

Imagini's que jo li digués: «Escolti'm, quan governava Convergència i Unió, amb el president Pujol de president de la Generalitat..., mai el camp català havia estat tan malament com ara.» Hi estaria d'acord vostè? Sí? No, no, el camp català; no, ara no em digui els altres, no, el camp català, que és la nostra prioritat. Fixi's, jo mateix li he dit: «Jo, si digués això, faria trampa.» Per tant, jo, honestedat total en el plantejament. Tingui-la vostè també, aquesta mateixa honestedat. Vostès hi han posat més diners perquè el pressupost és més gran, però no han considerat l'activitat agrària un sector estratègic, no l'han considerada.

Vostè diu, aleshores: «Això no és el Govern, això és la societat catalana» –ha dit això–, «això és la societat catalana que no s'ho acaba de creure.» Bé, doncs, miri, aleshores el Govern de la Generalitat què és, dintre de la societat catalana? Doncs, un actor més, no?, un actor més; un actor potser també residual, perquè, si al final és la societat la que ho ha de resoldre, la pregunta és: «Quin paper de lideratge hi fa el Govern en aquesta societat?» El Govern ha de marcar la pauta, ha de marcar el camí. Després, marcats els objectius, reeixirà molt o reeixirà menys, però almenys ha de tenir uns objectius clars; vostès no els han tingut. Si l'excusa és «la societat catalana té un problema perquè no considera aquest sector com un sector estratègic», doncs, miri, el Govern de la Generalitat és, doncs, un actor més del país, que passa desapercebut, que no ens hi hem de fixar massa, perquè en definitiva només és el Govern. No sé si és un bon plantejament, senyor conseller. Jo crec que no, sincerament, no?

Vostè em diu: «No es va fer res d'important», etcètera. Jo recordo que es va aprovar una llei d'orientació agrària per unanimitat –per unanimitat. *(Pausa.)* Sí, sí..., vostè l'ha citada, però no l'ha desenvolupada –però no l'ha desenvolupada–; l'ha citada, però no l'ha desenvolupada. Aquest és un altre dels problemes. Per tant, es va fer un marc en els darrers anys per poder –conjuntament, es va fer per unanimitat, que és el que jo

torno a proposar ara si es pot, no?– definir un full de ruta i no sé si s'ha seguit del tot o no.

La nostra impressió... Escolti, nosaltres no venim a donar lliçons. Miri, li ho diré d'una altra manera. Jo, d'aquests temes, hi entenc menys que vostè, i només faltaria que hi entengués més, jo hi entenc menys que vostè, però quan s'assumeix el lideratge d'un projecte no només és important el com i el quan, sinó el què i el per què. I jo he vingut avui a explicar, amb tota la modèstia del món, però també amb tota la fermesa, què considero que és estratègic i per què. I això tinc dret a fer-ho, sense donar lliçons a ningú; això tenim dret a fer-ho. (*Alguns aplaudiments.*) No, no. Això tenim dret a fer-ho. I vostè hauria d'entomar aquest dret que nosaltres tenim, doncs, escolti'm, amb el seu dret, que vostè també el té, en nom del Govern, a explicar tot allò que vostè creu que el Govern fa bé, i –jo hi afegiria també, si volem connectar amb el món agrari– a explicar tot allò que realment cal canviar, la darrera part de la seva intervenció, la que per nosaltres realment val la pena.

I en el tema dels joves tampoc vull fer comparacions. Vostè compara un any amb un altre, que són els d'arrencada del PDR, del Pla de desenvolupament rural. Molt bé. Però llavors agafi tots els períodes, a veure què ha passat aquests darrers anys quant a nombre d'incorporació de joves. No ha estat gaire reeixit, senyor conseller –no ha estat gaire reeixit–, i vostè ho sap, i a més a més vostè ho sap. Vostè diu: «No depèn de nosaltres.» Doncs, miri, depèn de vostès una cosa, que aquest món sigui suficientment atractiu perquè la gent jove s'hi vulgui incorporar; això sí que depèn de vostès, no només de vostès, però, home, també de vostès, perquè són el Govern. És que si resulta que el Govern no pinta gairebé res, doncs, escolti'm, no cal que fem aquest debat, no cal que el fem. Jo crec que el Govern pinta alguna cosa. Vaja, és el que pinta més. I a més a més del Govern, doncs, molta altra gent, no?

I després dues darreres consideracions, perquè també en aquest cas el temps és limitat no? Primera; vostè diu: «Reconec que no tenim una administració propera» –ho ha dit, no?–, «i ho estem intentant millorar.» Bé. Celebro que com a mínim això ho reconeguim obertament, perquè això sí que és un clam. Vostè diu: «A vostè, no sé si li expliquen la veritat, a vostè.» Doncs, miri, no ho sé, si m'expliquen la veritat o no; jo

els trasllado coses que a mi m'expliquen per tot el país. I, si vostès creuen que no és veritat, com per exemple el cas de l'exemple que els he posat de la vaca bruna, doncs, escolti, parli amb ells, perquè potser resulta que em diuen una cosa a mi i una altra a vostè. Però jo ho dubto, jo diria que ens deuen dir el mateix a tots dos; el que passa, que nosaltres ho utilitzem d'una manera i vostè ho utilitza d'una altra, no?

Però l'Administració no és propera i aquest..., com en tantes altres coses que vostès han fet –i deixi'm que aquesta sigui una crítica clara, i tinc dret a fer-la, a més a més, aquesta crítica clara–, com en tantes coses que vostès han fet, vostès no han convertit la Generalitat en una administració ni col·laboradora ni propera, més aviat distant, controladora, vigilant, tothom sota sospita, màximes regulacions. Això és el que vostès han fet; és marca del tripartit això, dels tripartits. Vostè dirà que no és veritat? Doncs, molt bé; doncs, no sé quina és la impressió de la gent del carrer, però la nostra, que la recollim en el carrer, és aquesta, aquesta és la nostra impressió.

Vostè diu: «Volen millorar.» Tant de bo! Si tenen un propòsit d'esmena en aquest sentit, fantàstic, és el que cal; és el que cal perquè en aquest cas el món de la pagesia no vegi en la seva Administració, que és la seva, aquesta Administració que només els controla i vigila i els té sota sospita, sinó aquella Administració col·laboradora que, deixi-m'ho dir, amb la crítica que tinc dret a fer, vostès no han fet. I sort que vostè en aquest sentit alguna cosa reconeix, perquè, si no reconeguéis això, conseller, és que el veurien a l'estratosfera. I almenys vostè té el sentit comú, per entendre'ns, doncs, de tocar en aquesta línia una mica, diguem-ne, de peus a terra. I jo això sí que li ho agraeixo.

I darrera cosa que els volia dir. Vostè em diu: «Vostè puja aquí però no dóna cap mena de solució.» Escolti'm, jo li he identificat molts terrenys a on es poden fer coses. Li'n posaré exemples concrets, a veure si amb això, com a mínim, vostè, com a conseller del ram..., ens podem posar d'acord o no, no? Per exemple, el tema dels preus. Vostè creu que els preus s'arreglen apujant l'IVA? Ho pregunto –ho pregunto. Si tenim un problema de preus, de la pagesia, això s'arregla apujant l'IVA el mes de juliol, en plena crisi del món agrari?

Perquè sap què passarà? –i vostè ho sap, això que li diré ara–, sap què passarà? Que les grans empreses de distribució els diran a les indústries agroalimentàries i a les cooperatives i a tothom, els diran que no pensen apujar el preu de cara al consumidor. Per tant, qui es menjarà l'increment de l'IVA? Se'l menjarà el dèbil, senyor conseller. I sap qui és el dèbil? El pagès. Aquest, se'l menjarà.

Aquesta és una bona política per controlar preus, per millorar les rendes, apujar l'IVA? El pagaran dues vegades, l'IVA, aquest increment de l'IVA. Sap com el pagaran dues vegades els pagesos? Primer, perquè hauran de pagar més IVA pels productes que hauran de comprar, i segon, perquè els «apretaran» els seus clients per no haver de repercutir aquesta pujada de l'IVA ens els preus finals. Fixi's si és una mala política en la línia que anem.

Això es podria fer..., es podria haver evitat, això, si vostès, el Partit Socialista, no estiguessin entestats a fer una cosa que en aquest moment va clarament en contra dels interessos del país i del sector de la pagesia. I miri que això ho hem reclamat, eh? –no em dirà que no–, ho hem reclamat a tot arreu. Fins i tot el seu conseller d'Economia en algun cas ha dit que això no era el bon camí. Imagini's si estem en la línia, no?

I el cèntim sanitari? Va en la línia d'ajudar els costos, i el control dels costos, i el control dels preus? Perquè això hi ha altres comunitats veïnes que no ho tenen com nosaltres. Nosaltres sí que el tenim, vostès el van posar. Això deu anar en aquesta línia de solucions, de no aplicar uns increments de costos que clarament són innecessaris, no?

I les primes? Vostè diu: «No ens deixen.» No ens deixen? Doncs, miri, hi ha altres països que ho intenten, i ho fan. I li torno a dir el mateix: no s'han donat unes primes tremendes sobre les energies renovables? No, no, escolti'm... I les energies renovables també és un sector productiu, eh? Fabriquen molinets, fabriquen plaques fotovoltaïques, ocupen territori i tenen unes primes astronòmiques, molt grans, alguns d'ells. Això funciona a base de primes; si no, no existiria aquell sector, eh?, no existiria en la mesura que existeix en aquest moment, no?

I finalment, senyor conseller, en aquesta línia de les solucions, vostè té raó en una cosa, que crec que li he de dir, a més a més, no?: va ser un desastre empassar-se, anul·lar els mecanismes d'intervenció dels mercats agraris, va ser un desastre. Per què? Perquè, escolti'm, abans, com a mínim, en l'anterior PAC el pagès sabia que a un preu –encara que fos un preu mínim, però li cobria els costos, podia mantenir-se– algú li comprava aquella producció; i això és una manera de mantenir la nostra activitat agrària, la catalana, l'espanyola i l'europea, que falta ens fa, si és un sector estratègic. Això es va perdre. Bé, això s'ha de recuperar, hi ha d'haver una possible intervenció dels preus en els mercats perquè l'Administració pugui resoldre problemes de producció i problemes de rendes. Perquè, si no, l'alternativa és molt clara: l'alternativa és la desaparició gradual dels nostres sectors pagesos, del nostre món agrari, que vol dir la desaparició d'un sector fonamental, no només de la nostra economia, sinó també de la nostra identitat.

Moltes gràcies.

El president

Conseller...? (*Pausa.*) Doncs, passem al següent grup parlamentari, en aquest cas, el Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi. Té la paraula l'il·lustre senyor Joaquim Paladella.

(*Remor de veus. Pausa.*)

Senyor diputat, té la paraula.

El Sr. Paladella Curto

Moltes gràcies, senyor president. Honorable president de la Generalitat, honorable conseller, senyors diputats i diputades, permetin-me expressar la més cordial i càlida salutació a totes les persones representants de les diferents entitats o associacions agràries que avui ens acompanyen en aquest debat, algunes aquí a l'hemicicle, altres a les sales de vídeo que el Parlament té habilitades, i altres a fora de l'edifici. També, i per descomptat, als diferents càrrecs del Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural que també volen estar avui amb nosaltres. Tampoc no voldria deixar-me aquestos pagesos i pageses, ramaders i ramaderes que amb tota seguretat seguiran

el debat des de les seves cases. Hi som tots, aquesta gran família que conforma el món agrari català. És evident que és un dia important per al sector; també ho és per aquest Parlament, també per al país, també per a la nostra societat catalana.

Primer que res voldria agrair al meu grup parlamentari, el Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi, que hagi volgut que un nét de pagès, un fill de pagès i un pare de pagès sigui avui el seu portaveu en aquest debat. Serà la meua veu, plena de sentiment de pertinença al sector i de convicció per voler lluitar pel seu futur, la veu d'un grup parlamentari que vol ser i estar al territori, al costat de cada pagès i pagesa, colze amb colze, també, i sobretot, en aquests temps difícils i complicats que ens toca viure i compartir.

Senyors i senyores, diputats i diputades, som a la Catalunya dels poc més dels 7 milions d'habitants, on unes 130.000 persones, entre mà d'obra familiar i assalariada, componen les 57.000 explotacions agràries i ramaderes que són el sector primari català. Unes persones que amb el seu esforç i treball tenen com a principal ocupació i vocació produir aliments: 3,4 milions de tones de producció anual procedents de conreus d'herbacis, 1,19 milions de tones de fruita, 3,3 milions d'hectolitres de vi, 36.000 tones d'oli d'oliva, 1,83 milions de tones de diferents camps, 111 milions de dotzenes d'ous i 579 milions de tones de llet. Una producció que en molts dels seus àmbits ni tan sols produeix per cobrir les necessitats de la nostra població; en el seu conjunt, es calcula al voltant..., no arriba al 40 per cent d'aquestes necessitats.

Heus aquí la primera de les raons que fan d'aquest sector un sector important i necessari per a Catalunya: tenir cobertes i assegurades les necessitats d'aliments d'una població és i ha de ser el primer objectiu d'una societat, d'un govern i d'una societat, senyor Mas. Encara que darrerament havien sortit veus d'alguns pensadors, entre d'altres, d'alguns assessors d'un grup polític importantíssim en aquesta cambra, que ens deien que l'agricultura era prescindible i que els aliments ja els portarien de fora, de països menys desenvolupats. Ho recorda, senyor Mas, que ho deien, això? Avui ja ningú dubta que aquestes afirmacions són poc més que una temeritat. La coneguda crisi de cereals i una especulació de les matèries primeres fan valorar

encara més aquesta producció autòctona, la de casa, que ens ha d'assegurar sempre i en tots els temps aquest abastiment d'aliments.

És la segona raó que fica en valor el fonamental que és per al país aquesta producció del sector primari català, és la seva funció de subministrador de base de la nostra importantíssima indústria del sector de l'alimentació. Un sector agroalimentari que factura més de 18.000 milions d'euros, és a dir, un 15,86 per cent del total de la indústria del nostre país. Un sector que ocupa 76.000 persones més i que representa un 13,15 per cent de tota la indústria catalana. És un sector de la indústria agroalimentària catalana autènticament vital per a Catalunya, per raons de pes econòmic i d'ocupació. És un motor imprescindible per a l'economia de Catalunya i que, a més, és un dels millors preparats per a encara el futur i el repte de sortir de la crisi més reforçat.

Un pregunta al respecte: pot existir aquesta important agroindústria de l'alimentació a Catalunya sense la producció del nostre sector primari? La resposta és òbvia, és: no, rotundament no. És llavors necessari que com a societat valorem qui som, on estem i què volem, i obrem en conseqüència.

És, la tercera raó, tan de pes com les dues anteriors, i és la del paper de gestor del territori que tenen los nostres pagesos, en un món preocupat pel medi ambient, pel canvi climàtic, en una Catalunya on la necessitat de conservar i preservar el nostre territori és tan evident que ningú s'atreveix raonablement a discutir-ho.

Tenim una realitat: Catalunya té uns 3,3 milions d'hectàrees, el 90 per cent de la població ocupa, comptant entre sòl habitat i industrial, aproximadament unes 300.000 hectàrees d'aquesta superfície. És llavors evident que els pagesos i pageses de Catalunya, aquella no molt gran quantitat de persones que quantificava al principi de la meua intervenció, són fins avui els qui gestionen el nostre territori. La gent que vivim i que som del món rural sabem que el medi ambient necessita la gent, necessita que es cuidin els conreus, que es llaurin les terres, que els ramats entrin als boscos. Sabem que ningú que sàpiga el que fa pot pensar que la funció del pagès no és necessària per al medi.

Són diverses les dades científiques que anem coneixent a nivell de gestió del medi ambient i que avalen aquest lligam del sector primari i la natura. Un exemple n'és la dada que una hectàrea de regadiu pot fixar trenta tones de monòxid de carboni, l'equivalent al que fa una hectàrea de bosc amazònic, dada aquesta que fica en evidència tantes i tantes mesures encaminades a combatre el canvi climàtic i que ens diu clarament que és, el pagès, peça fonamental en aquest equilibri necessari entre l'home i la natura.

He donat tres raons importants, sens dubte, i n'hi ha més, però aquestes segurament són tan clares que seran compartides per la majoria de vostès, raons que cada una d'elles per si soles podrien justificar la importància, el caràcter vital i irrenunciable que representa el sector primari per a una societat com és la catalana. Diuen els estudis d'opinió que nou de cada deu persones enquestades pensen que l'agricultura i les zones rurals són importants per al futur d'Europa, dada que avala també que la població pensa en una societat que no pot prescindir del pagès. Però un es pregunta: per què fins ara, fins avui, es valora tan poc socialment la professió de pagès? És important a l'hora d'incorporar-s'hi la joventut. Per què no se li reconeix aquest paper real i fonamental que té en la nostra societat i economia?

Aquest és el primer objectiu que al nostre entendre té avui aquest debat: ficar en valor el que és i realment representa per a la societat el món agrari i, en conseqüència, fer entendre a la societat que avui, al segle XXI, el pagès segueix sent necessari i imprescindible, també per a una societat com la catalana. He dit «objectiu de debat», però l'objectiu de futur no és altre que fer veure i entendre a la societat, a tota la societat, senyor Mas, que aquest és un sector important, un sector que té pes econòmic però que va més enllà; és, en conseqüència, un sector estratègic, ho hem dit tots, i que com a tal se l'ha de considerar i de tractar.

A aquest fi ens hem de dedicar tots; si no, no ho assolirem. No és prou l'esforç del conseller, que en fa i molts, ni d'un sol grup parlamentari, ni tan sols d'una associació agrària. En aquest els necessitem tots, governs i oposicions, sindicats, associacions, tots.

Dit això, permetin-me que m'introdueixi dins el que és la política agrària a Catalunya. En aquest sentit, hi ha alguns elements que m'agradaria abordar, així com començar a valorar el paper que el DAR ha jugat a l'hora d'encarar la gestió de les necessitats i de les solucions.

És ben evident que el sector agrari té problemes, uns que són més de caràcter conjuntural. La manca de crèdit, conseqüència de la crisi econòmica, fica en greus dificultats les explotacions que més han invertit i s'han modernitzat; els creats per aquesta manca de liquiditat i els que a curt termini generen aquesta tensió creada per la crisi en la venda dels productes i l'encariment de costos de producció en són exemples reals i importants.

L'altra mena de problemes són de caràcter més estructural, problemes que van des de la manca de competitivitat, la manca de dimensió de les explotacions, a la manca de formació i de relleu generacional en una població activa envellida, i la necessària adaptació de les estructures i infraestructures agràries.

Al respecte dels problemes més conjunturals, he de dir que crec encertat el pla de xoc encarregat recentment pel Govern. Des del nostre grup parlamentari creiem que la seva posada en marxa tindrà un impacte important, i vull destacar la valuosa injecció econòmica que representarà per a moltes explotacions l'accés al crèdit bonificat que garanteix aquest pla de xoc. És, però, evident que si volem una agricultura moderna i competitiva hem d'encarar els problemes més estructurals, i a aquests problemes estructurals vull dedicar part important de la meva intervenció, entenent que són peça fonamental de la gestió de la política del Departament d'Agricultura.

La manca de competitivitat de les dimensions de les explotacions és un problema real, que segurament no té solució immediata, però que pensant en el futur és necessari estructurar una solució. La mesura que està present en el pla de xoc, que comporta la necessària modificació del PDR en la mesura de desvincular el cessament anticipat de les noves incorporacions, és a dir, vincular-les solament a l'activitat professional, és una mesura, sens dubte, encertada en aquesta línia. Així ajudarem els nostres pagesos en lo cessament que abans es parlava. Com és una mesura encertada l'aprovació per part d'aquest Parlament, en aquesta legislatura, de la Llei de

contractes de conreu, amb la inclusió del dret de tempteig i retracte de l'Administració amb l'objectiu de preservar el conreu agrari de les finques rústiques. Per cert, llei que no va tenir el suport dels grups de l'oposició, de Convergència i Unió ni del PP, sí del grup Mixt que va col·laborar activament en la seva aprovació. Són, segurament, passes insuficients però importants, decidides, en la línia de buscar solucions en aquest problema. Anuncio la presentació, dins de les propostes de resolució d'aquest debat per part dels grups que donem suport al Govern, de propostes encaminades a complementar i a ficar damunt la taula solucions en aquesta direcció.

Regadius. La manca d'infraestructures, especialment en regadius a Catalunya, on un 73 per cent de la superfície agrària útil és d'agricultura de secà, i sols el 27 per cent – unes 310.000 hectàrees – és de regadiu, ha representat i representa un problema greu per al nostre sector pagès.

En aquest sentit, voldria fer esment a les paraules del president de la Comunitat de Regants del Canal d'Urgell a la Comissió d'Agricultura al Parlament, tot dient que «no hi havia agricultura possible ni viable, si aquesta no era de regadiu», afirmació que ens pot donar idea del que representa per al sector agrari el regadiu. La possibilitat de transformar les seves terres i conreus i la d'assolir una regularitat en els seus rendiments fan que les afirmacions del president de la Comunitat de Regants tinguin tot el sentit. És un clam..., i això sí que ho diuen als pobles, és un clam al territori quan parlem de regadius, l'afirmació que en molts regadius les decisions de tirar endavant van ser massa tardanes. Feia molt de temps que alguns regadius havien d'estar ja realitzats, que és ben clar que la situació d'algunes explotacions agràries seria avui sensiblement diferent si aquestes inversions s'haguessin afrontat fa quinze o vint anys. No es va fer. Eren decisions estructurals i de futur, que marcaven la prioritat d'un govern, que no es van prendre en el seu moment. Aquest fet ha comportat un problema greu, i va ser un error imperdonable –imperdonable–, que ara complica, fins i tot, els projectes que avui s'estan realitzant.

És també molt clar –fins als més crítics amb el conseller Llena o amb el Govern– el que s'ha fet els darrers anys per part del Govern català en infraestructures de reg. El període 2000-2003, el Govern de la Generalitat de Catalunya, de Convergència i Unió,

va invertir 143,9 milions d'euros, mentre que en els períodes 2004-2006 es van invertir 212,3 milions d'euros, i en el període 2007-2009 s'han invertit 594,75 milions d'euros en aquest àmbit. I és i ha estat clarament una prioritat. Solament la simple comparació dels dos períodes fa veure i comprendre que la inversió en el mateix període de temps ha estat gairebé quatre vegades superior, la del Govern de l'Entesa a la del Govern de Convergència i Unió. S'han ficat en marxa 17.866 noves hectàrees de reg i s'han modernitzat 47.639 hectàrees més, unes xifres increïblement importants, i que amb tota seguretat tindrà un pes decisiu en el futur del sector. I inversions que s'ha fet per tot Catalunya: canal Segarra-Garrigues, regadius del baix Ter, canal d'Aragó i Catalunya, i xarxa de sèquies del delta de l'Ebre, regadius de la Ribera d'Ebre, regs de la zona oriental de la Terra Alta, i molts i molts més projectes.

Conseller, li expressem la satisfacció del nostre grup parlamentari, segur que hi ha problemes per resoldre, segur que hi ha algunes coses que segurament no s'han fet bé del tot, però l'obra de Govern en regadius és impressionant, i des d'aquí li ho volem reconèixer i ficar en valor, un valor que és de futur.

Pensem, des del nostre grup parlamentari, que ara cal treballar també per buscar solucions que reforcin la idea que cal reduir les despeses i costos d'energia de les comunitats de regants i de les explotacions; en aquesta línia presentarem propostes de resolució. Una d'aquestes serà l'encaminada a negociar amb el govern de l'Estat la reducció del tipus d'IVA aplicable a les tarifes elèctriques de l'energia consumida per a la impulsió del reg.

Camins. Són una infraestructura que, comparada amb el reg, podríem considerar menor, encara que juguen un paper important en la vida diària dels pobles i de les persones que fan activitat agrària. Són importants en la comunicació entre pobles i dels pobles entre les explotacions, i resulten imprescindibles a l'hora de la collita de la fruita per preservar la qualitat a l'hora del seu transport. Sols una dada. Període de 2000-2003, 26,6 milions d'euros invertits; període de 2007-2009, 69,8 milions d'euros, gairebé tres vegades més. És un altre exemple de l'esforç i del suport al sector i de la prioritat.

He parlat d'infraestructures, parlem ara de la política agrària comuna. Quan parlem de la política agrària a Catalunya, sense dubte, hem de parlar de la PAC, la Política Agrària Comuna de la Unió Europea, marc econòmic legal en què Catalunya hi és del tot ubicada com a membre de l'Estat espanyol.

Segurament si parlem de la PAC i de l'agricultura, la gent que no és del sector pensa que l'agricultura rep molts ajuts, fet aquest que molts cops distorsiona l'opinió de part de la societat. És per aquest fet que és obligació dels gestors i responsables públics ser molt clars i entenedors quan expliquem què és i què representa la PAC per al sector agrari. És per això que cal explicar que el principal objectiu de la finalitat de la PAC és garantir el subministrament d'aliments a la població amb preus raonables, és a dir, és la PAC qui fomenta la producció d'aliments, i que, per mitjà dels seus ajuts, fa que els seus preus siguin assequibles per al consumidor, ho havia dit abans el conseller.

A Catalunya, l'any 2008 van arribar com a ajuts del primer pilar de la PAC 246,1 milions d'euros, repartits entre 59.551 sol·licituds. Des de la reforma de la PAC del 2003 i progressivament s'ha anat fent amb la incorporació dels diferents sectors del règim de pagament únic i s'està produint un procés de desconexió total dels ajuts respecte a la producció. El 2009, més del 70 per cent dels imports dels ajuts directes ja es troben incorporats en el dret de pagament únic. El 2012 s'hauran incorporat en aquest règim la quasi totalitat de la producció de la Unió Europea.

Des del nostre grup parlamentari, entenem imprescindible la continuació de la PAC més enllà de l'any 2013, amb un pressupost important suficient que garanteixi el reforçament dels ajuts directes del primer pilar. D'aquesta manera busquem assegurar el manteniment de la gent al territori, que els productes agraris arribin a la societat amb qualitat i la sanitat necessària a preus raonables. És, al nostre entendre, imprescindible que els ajuts del primer pilar segueixin sent finançats exclusivament per recursos de la Unió Europea, i en cap cas que es proposi el seu cofinançament.

És també necessari i igualment imprescindible que aquesta futura PAC, més enllà de l'any 2013, tingui un pressupost important que garanteixi les polítiques de desenvolupament rural del segon pilar. La PAC a Catalunya, referent al

desenvolupament rural, és a dir, al segon pilar, té reflex en el Programa de desenvolupament rural de Catalunya, PDR, per al període de 2007-2013, que preveu una despesa pública de 1.061,97 milions d'euros, que suposa un increment d'un 16,72 per cent del període anterior. Aquest fet, ho ha dit lo president, tot i tenint en compte que l'aportació de la Unió Europea ha disminuït un 25 per cent, és com a conseqüència que el Govern de la Generalitat ha destinat el 46 per cent més de recursos –perquè és una prioritat– que en el període anterior, una aportació més de 476,43 milions d'euros.

Cal afegir que hi ha diferències de concepte essencials entre el PDR d'aquest període i l'anterior, que és molt important. En aquest període s'han encarat clarament a donar suport a les explotacions agràries, i han aportat 590 milions d'euros amb aquesta finalitat, el 55 per cent del total, que suposa un 72 per cent més que el passat període que hi destinava 345 milions d'euros, fet aquest que ha obligat a rebaixar les aportacions a les infraestructures de 345 milions d'euros a 104 milions d'euros, fet que, com he explicat quan he parlat de regadius, no ha suposat una baixa d'inversió, sinó tot el contrari, ja que el Govern els ha ficat per altres vies.

Parlem ara de dues mesures importants de PDR: la primera, la instal·lació o incorporació de joves i la modernització de les explotacions. Dues dades que aclariran a la cambra i al grup que m'ha precedit en la paraula què és prioritat o no, i què és ajudar els joves o no.

Primera instal·lació dels joves, import mitjà cobrat per expedient..., estic parlant d'import mitjà cobrat per expedient: any 2003, un pagès que s'hi incorporava cobrava 21.215 euros de mitjana. Any 2009, un pagès que s'hi incorpora ara cobra 31.175 euros de mitjana, o sigui un 46,9 per cent més, i li explicaré això una mica més detalladament.

Quan em vaig incorporar jo a l'agricultura a mi ningú em va donar res. Quan es va incorporar la meva dona a l'agricultura va tenir un crèdit, que per cert va servir per poder-nos fer la casa. Ara s'hi ha incorporat lo meu fill –s'hi volia incorporar el 2007 el que passa que amb estos problemes s'hi va acabar incorporant el 2008 – i ha tingut un ajut important, un ajut amb què ha pogut comprar una finca i guanyar dimensió, ha

tingut un ajut que li ha permès incorporar-se i ser un pagès més i encarar el futur. Esta és la gran diferència d'abans i d'ara, és una importància de prioritat del sector, perquè los jóvens són lo futur de la nostra Catalunya i també del sector pagès.

Modernització d'explotacions. Igualment, l'any 2003, 17.160 euros; any 2009, 29.708 de mitjana, un 73,12 per cent més. Entenc, per exemple, les afirmacions que deia el conseller, quan, a veure, la prioritat *se demuestra andando*, com diuen, i abans i ara les comparacions no tenen color. És llavors claríssim que mai un jove que ha volgut incorporar-s'hi ha tingut tant de suport, així com un professional que ha volgut modernitzar la seva explotació ha comptat amb tant nivell d'ajut.

Amb referència a les indemnitzacions compensatòries de muntanya i en zones desfavorides, hem de dir, primer, que la despesa programa per al període de 2007-2013 és de 57.049 milions d'euros. En el període anterior va ser de 31,41 milions d'euros, entenem, però, que cal proposar una modificació del PDR en la línia d'adequar els imports actuals del sobrecost que comporta a Catalunya la dificultat que planteja l'agricultura en aquestes zones. La gestió del PDR sempre porta algunes diferències d'interpretació, i, en conseqüència, de discussió.

També les dades que en aquest sentit són prou eloqüents i concloents. El PDR de Catalunya es troba al 25,4 per cent d'execució del Feader, el que és 4,5 punts per sobre de la mitjana europea, i quasi 9 punts de l'espanyola. En les dades de l'actual exercici Feader de 2010, publicades pel FED amb data 28 de febrer del 2010, Catalunya ha executat el 49,33 per cent de la despesa pública programada, és llavors el quart amb major execució i el divuitè, divuit punts per sobre la mitjana espanyola.

Podríem ampliar les dades, i sempre la comparació amb períodes anteriors, amb totes les mesures previstes són claríssimament favorables en quantia i en contingut al període actual, és llavors una afirmació plena de raó dir que mai els pagesos i pageses havien tingut a la seva disposició més inversió pública de cara al sector, i més suport en les diferents línies d'ajut. Hi ha, però, un aspecte que voldria també remarcar, que és important a l'hora d'avaluar la gestió de l'Administració, és l'agilitat del DARP en gestionar els ajuts, és aquest element important i més en temps de crisi.

La idea d'una administració és poder gestionar l'ajut, certificar i cobrar-lo dins de l'any natural, tots los pagesos això ho firmariem, és un aspecte clau important que dóna la mesura de l'agilitat d'una administració. És, en aquest sentit, necessari que les ordres del DARP surtin puntualment dins del primer trimestre de l'any. Aquest fet, sols es produïa en vuit ordes l'any 2007, mentre que aquest 2010 ha estat en vint-i-quatre ordes que s'han publicat. Fet importantíssim, importantíssim, i que dóna una mostra de l'agilitat que està agafant l'Administració, i de la millora de què abans ens parlava el conseller. Sense cap dubte, totes aquestes dades són del tot certes i reals.

Voldria afegir una mica més, fruit del debat, quan parlava que l'Administració era percebuda com un enemic. Jo voldria que el líder de l'oposició anés a parlar a diferents cooperatives del sector, a cooperatives que avui los seus socis poden liquidar més, senzillament perquè l'Administració els ha pogut ajudar, perquè fruit de la caiguda de preus, fruit de les seves inversions, fruit de tot de tot aquest esforç tenien molts problemes, problemes greus, que això significava que les liquidacions dels pagesos estaven per davall. Avui per avui, totes aquestes cooperatives –tinc al director general aquí dalt a la llotja– han tingut un ajut important que els ha permès sortir d'esta gran sotragada i, a més a més –a més a més–, poder liquidar millor els seus pagesos. És important que s'entengui, perquè quan es parla d'enemic hem d'entendre que moltes vegades és l'amic necessari.

Per la caiguda de preus incideix claríssimament en la renda de les explotacions agràries i ramaderes, una bona feina de gestió que era del tot eclipsada per la crisi de preus. És ben cert que les explotacions i, en conseqüència, les famílies tenen veritables problemes, i és que la diferència entre preu de producció i de compra induïda per la cadena de distribució i comercialització porta el sector a cobrar els seus productes per davall del preu de cost de producció.

Aquest fet no és exclusiu d'aquí, és un problema que preocupa a Europa i al món, i és el principal repte que té plantejat el nostre sector productiu. Tenim el nostre sector productiu que ha fet un enorme esforç a modernitzar-se, per ser competitiu, amb una aposta per la qualitat i per respondre a les exigències del mercat, però la davallada de preus, la lluita per l'adaptació a tantes exigències de la Unió Europea, que ho deia el

conseller, fan que estiguin cansats i desanimats, amb problemes financers, i és la nostra obligació buscar solucions.

Tenim una gran distribució, necessària, ho deia també el conseller, però que concentra massa poder de decisió i que està immersa en fortes dinàmiques de competència. Aquest fet pot complicar molt la viabilitat de la mateixa agroindústria i sobretot dels productors. Estem en un món on la cultura de guanyar avui tot el que es pugui sense esperar el demà, encara que això representi que ja no hi ha demà, està estesa, això ens ha portat a un crisi econòmica sense precedents i és la mateixa cultura que ens porta a veure com es fica en perill el nostre sector primari. La gran distribució ha d'entendre que necessita el sector productiu, que aquestes pràctiques poden portar guanys immediats, però sense cap dubte molts problemes de futur.

El DARP ha impulsat l'Observatori de preus de Catalunya i la comissió de bones pràctiques, s'ha de donar transparència a la cadena de valor. És un intent de buscar aquesta concertació necessària entre tots els actors amb l'objectiu de tractar d'evitar aquests abusos envers el sector productiu. Hem d'acreditar un preu de cost de producció per cada un dels productes; hem d'aconseguir que els nostres productors no venguin per davall d'aquest cost de producció. Això ho podem assolir si aconseguim que aquesta concertació sigui efectiva i també que els mecanismes de control i de consum puguin fer la seva feina; hem de buscar arguments i raons que ens permetin fer front a aquests reptes. Aquest és un problema greu i complex, però que fica en evidència que tenim de buscar camins que assegurin i donin un estabilitat a les rendes del nostre sector. És per això que hem d'explorar xarxes de seguretat que garanteixin aquesta renda mínima. És absolutament necessari avançar en aquest sentit, a ficar-li esforç i treball. Hem de fer de la recerca i la investigació, conjuntament amb la formació, element imprescindible per fer més rendibles les explotacions i peça fonamental de la política pública en suport del sector.

Sabem que el que proposem és una aposta valenta i de futur, ho és en la mesura que donem suport al camí que ens ha dibuixat el conseller, sàpiga el sector que pot comptar amb nosaltres, a prendre decisions encaminades a encarar el futur amb l'objectiu de resoldre els problemes amb mesures importants, de fons i de calat; que

estem oberts a parlar i arribar a acords amb altres grups de la cambra. Entenem que tots volem lo millor per al sector, però, com diu el conseller, hem de ser ambiciosos, aixecar el cap i pensar en el futur. És per això que presentarem unes propostes de resolució en aquesta línia d'afrontar els problemes i buscar solucions de forma valenta i decidida.

Senyores i senyors diputats i diputades, no voldria acabar sense fer-los notar que feia molts anys que no vivíem un dia com avui, que ha hagut de ser un govern d'entesa qui ha recuperat un ple que un altre govern havia perdut. Era just i de justícia, com és just i de justícia recordar i no oblidar que Catalunya també –també– és pagesa.

Moltes gràcies, senyors diputats. Moltes gràcies, senyor president.

(Alguns aplaudiments en un sector de l'hemicicle.)

El vicepresident primer

Moltes gràcies, senyor diputat. En nom del Govern, té la paraula el conseller d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural, l'honorable senyor Joaquim Llena.

El conseller d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural

Gràcies, senyor president. Senyor diputat, comparteixo el diagnòstic, li agraeixo la passió i l'esperit que vostè hi posa i l'orgull que té de ser pagès. Ho he dit moltes vegades, el diputat Paladella quan parlem del sector hi posa tanta passió que de vegades és difícil diferenciar si en aquells moments està fent de pagès o de diputat. Això és bo, que una persona no renunciï al que és i al que ha estat.

Jo comparteixo –comparteix– el diagnòstic, comparteixo el fons, com deia, i aplaudeixo l'esperit. Jo he intentat fer una passada per les fortaleses i debilitats del sector, sense amagar el cap sota l'ala, sense no reconèixer que hi havia moltes dificultats, però no només hi ha dificultats, és un sector amb esperança, que és el que hem de saber traslladar. Jo crec que podem fer dues coses. A mi, quan em troben els ciutadans que no són del món rural em diuen: «És que el sector pagès es queixa sempre.» Dic: «Probablement té motius.» Però és veritat. Jo crec que, avui els ho deia, que nosaltres no triem els temps, que els ciutadans i ciutadanes es troben en els temps i es troben amb l'obligació d'entomar reptes. Jo crec que nosaltres, la gent que

avui estem aquí –i quan dic la gent que avui estem aquí estic parlant dels membres del Govern, els partits que donen suport al Govern, els partits de l'oposició, els representants de les organitzacions agràries–, tenim una obligació i un repte d'entomar, de transformar –de transformar– un sector que habitualment se l'identifica amb la queixa motivada, un sector que se l'identifica amb el projecte, i nosaltres com a Administració és el que hem intentat fer, potser no ho hem explicat prou bé i segurament amb coses no encertades i amb encerts i amb errors i amb coses a millorar, però hem intentat donar instruments al sector.

Quan partíem al principi i fèiem el diagnòstic de situació, com els deia, ho fem a partir de dos grans instruments que havíem tingut: de la Llei d'orientació agrària i del Congrés del món rural. Algú diu: «És que no es nota que els hagin seguit.» Potser ho hem d'explicar, tenim una comissió de seguiment que ha anat avaluant cada un dels punts de la llei d'orientació agrària, el grau de compliment i cada un dels punts del PDR.

Vostè parlava, senyor Paladella, del pla de xoc, el pla de xoc és un remei, és un bon remei, però és bon remei per passar transitòriament; ens ajuda a entomar les dificultats del present, aporta liquiditat, aportat bastant liquiditat, vostè ho ha explicat,, l'avançament d'una sèrie de diners, de més de 250 milions d'euros, un suport financer al circulant en uns moments d'extrema dificultat d'aproximadament 250 milions d'euros; ahir el Govern va aprovar un paquet de 40 milions obert a qualsevol explotació de professionals i prioritària que tingui necessitat del circulant, està aprovat des d'ahir; havíem aprovat el de la fruita; estem treballant amb les moratòries que els nostres joves que es van incorporar en l'anterior període, no en aquest perquè encara estan en fase..., no estan ni amortitzant interessos...

És a dir, hi ha tot un seguit de mesures, algunes més estructurals, com són un suport a millorar les infraestructures de regadiu a parcel·la, com les xarxes antipendra, com millorar les assegurances... Jo crec que ho estem fent, són instruments. Algú deia: «És que vostè ha parlat de futur com si fos aliè al present.» No, estem parlant de realitats de futur que hem començat a entomar, quan parlem d'instruments parlem d'infraestructures per al món rural, parlem de recerca.

Jo vull remarcar l'esforç que està fent l'IRTA, és veritat, no és mèrit d'aquest Govern. L'IRTA té una llarga tradició, mèrit de tots els governs de la Generalitat de Catalunya, que han tingut la gràcia de fer cas a una persona que avui no sé si ens acompanya però que ha estat brillant, el Josep Tarragó. Ell va marcar una línia i afortunadament tots els consellers que m'han precedit –tots els consellers que m'han precedit– han tingut la intel·ligència de fer-li cas. Avui l'IRTA és la joia de la corona. Quan anem a països europeus i a països de la resta del món saben qui és i què fa l'IRTA. Hem de continuar en aquesta línia i hem d'apropar el que és la recerca, el que és la innovació en el sector. I quan parlem d'innovar no parlem de coses estranyes, moltes vegades la gent es pensa que innovar és parlar d'iphones, Ipods i coses molt galàctiques; innovar és posar una escarola trossejada en una bossa i que te la puguis menjar. Això és un gran acte d'innovació, i la innovació en el nostre sector ve una mica per aquí, per anticipar les necessitats que té el nostre consumidor.

Avui tenim un paquet d'oportunitats en el sector de l'alimentació pel que us he explicat, s'han obert els horitzons, i avui l'alimentació és un paper clau.

Quan diem que no ajudem el sector. Jo, miri, el futur passa per donar instruments, però no ens equivoquem, no hi haurà més ajuts europeus, hi continuarà havent els mateixos, els països del sud lluitarem perquè hi hagi els mateixos, no n'hi haurà més. Si algú els fa creure això al sector els està enganyant. Hem de donar instruments per conquerir el mercat i no deixar els nostres productors a la lliure evolució cap al mercat; el mercat ja ho hem dit que no solament no ho arregla sinó que ho pot espatllar.

Jo crec que hem d'entomar el que tenim no amb el pessimisme absolut ni amb la inconsciència de l'optimisme, l'hem d'entomar amb realisme. I els ho deia abans, no hi ha cap sector de la nostra economia que pugui dir que l'any que ve incrementarà les seues produccions o haurà d'incrementar un 15 per cent.

Jo he fet un repàs de les explotacions i dels sectors, voldria transmetre, no tant a les senyores i senyors diputats que ho coneixen, sinó a la resta del sector, potser he expressat alguna cosa malament, els posaré un exemple: he parlat que el sector del cava està anant molt bé. Quan dic que està anant molt bé volia dir a nivell de vendes, això no vol dir que tinguem problemes estructurals i que no som capaços d'assegurar

un preu digne als nostres viticultors, és un problema que tenim. L'Administració ha de facilitar, ha de catalitzar.

Alguna de les coses que he après al llarg d'aquests anys al capdavant de la conselleria és que hem posat massa esperances en l'Administració, i no ho dic defugint responsabilitats, eh?, ho dic recordant, perdonin-me que citi un acudit, no?, perquè això és llarg i pesat. És la persona que cau per un precipici i queda agafat a la roca, i quan va cridant «auxili, auxili» sent una veu que diu: «Fill meu, deixa't caure que uns àngels et recolliran. I ell diu: «Escolti'm què hi ha algú més.»

El que estem fent en el sector és fer-li cometre aquest error, creguin-me, hi ha d'haver algú més perquè si un sector ha de tenir futur el pot tenir a pesar a l'Administració, però l'Administració no li conquerirà el futur. I ho dic amb el respecte, amb el convenciment que tenim un gran sector, amb molta potencialitat, amb una capacitat de resistir inèdita, amb una capacitat d'aguantar, perquè venim de moltes crisis, i abans ho he explicat, moltes crisis, moltes pedregades, moltes alteracions de producte, moltes alteracions en els preus, i estem acostumats a resistir, és el gran avantatge del sector i del món rural.

Hi insisteixo, tenim feina, tenim futur i l'hem de fer amb una actitud diferent, l'hem de fer amb una actitud... És a dir, la percepció és una variable econòmica de primera magnitud, és evident, amb una percepció sempre negativa no canviarem mai lo que ens envolta. Torno a dir, no estic fent un crit a la inconsciència. El diputat Paladella ens tornava a dir del paper estructural, bàsic, importantíssim, que té l'agricultura, no en tenim cap dubte –no en tenim cap dubte–, i abans discutíem amb el portaveu del principal grup de l'oposició si qui més o menys estratègic, i deia: «No, és que vostè em fa trampa perquè ha pujat el pressupost igual que tots.» La mitjana d'increment del pressupost d'agricultura dels últims set anys està un 24 per cent sobre la mitjana de tot el Govern, en èpoques anteriors, i no vull parlar de passat, estava un 14 per cent per sota la mitjana dels increments dels governs.

Hem parlat..., el senyor Paladella parla de regadius, ho coneix en primera persona, sap l'esforç que hem fet. I algú diu: «Oh, és que aquests regadius ja estaven previstos.» Sí, tots, des de l'època gairebé dels romans alguns d'ells, que certes

zones les havíem de transformar ens ho van dir tots, però ho estem fent, tenim un pla de regadius de més de 3.000 milions executant-se, podeu anar als territoris, els podeu tocar. I ara algú diu: «Bé, però ho hauríeu de fer gratis.» Doncs, miri, hem assumit i hem entomat una responsabilitat d'invertir més de 3.000 milions d'euros al país. Ho estem fent. Hem de buscar fórmules que siguin còmodes per als nostres regants, pel moment de dificultat. Però hi són, les trobarem; però no vol dir que siguin gratis.

Vostè parlava de la simplificació i diferenciava molt entre el que cal fer i el que és adversari. És veritat que potser, de vegades, l'Administració es percep com un aplicador de la llei implacable. És veritat. I que moltes vegades des de la política hem de modular aquest excés de zel en la interpretació de noves normes. N'estic convençut. Però jo sí que li puc dir que hem exercit una cosa, i molta gent de la que hi ha aquí en pot donar testimoni: hem fet exercici de la proximitat. Quan hi ha hagut pedregades a Alcarràs –pregunti-ho a la gent d'Alcarràs–, quan hi ha hagut incendis a Agramunt i als seus voltants, quan hi ha hagut incidents, hem donat la cara, hem fet el que havíem de fer i ho hem continuat fent. Administració complexa, difícil, però no dubtin de la proximitat que hem tingut, amb encerts i amb desencerts, però l'hem tingut, hem estat allí.

I parlava dels preus, senyor Paladella, el gran problema, però no ens podem equivocar; no podem dir el que hem dit tota la vida, que això fent una llei s'arregla. No és veritat, i ho sabem tots. Cal afrontar el tema amb coneixement, amb prudència i sobretot intentant evitar una injustícia, però cal fer-ho. He explicat abans que els organismes de la competència fins i tot dubten si els preus de les llotges que es posen no atempten contra la competència. Jo crec que hem d'entomar el tema.

Nosaltres hem fet una cosa que algú ha ridiculitzat: l'observatori de preus. Doncs, miri, he tingut la sort aguests darrers mesos de participar en els debats de la Unió Europea, en els consells de ministres. La gran novetat que aportaven era fer observatoris de preus i fer taules de bones pràctiques. Nosaltres les tenim creades, les hem fet des de fa temps. Per primera vegada he tingut el plaer de veure asseguts en una mateixa taula quaranta operadors de la cadena agroalimentària, des dels productors fins als consumidors i l'Administració.

Això ha d'acabar anant més enllà? Sí; això ha d'acabar fent un pacte estratègic a on tothom entengui que hi cabem tots. I només hi serem tots si tots ens podem guanyar la vida. Això ho hem d'assegurar, ho hem de treballar. No és fàcil; vol dir dinàmica de persones, dinàmica de sectors i implementar-les. Nosaltres els hem de donar el fòrum. I això ha d'acabar amb un gran pacte nacional del sector agroalimentari i alimentari de Catalunya. És el primer sector de la nostra economia i, no en tinguin cap mena de dubte, és el sector que més oportunitats ens oferirà per sortir d'aquesta crisi, n'estic convençut. Tinc la sort de conèixer el sector, de conèixer el potencial que té; el nostre sector carni, el de la fruita, el del vi, altres sectors més petits, amb nínxols de mercats. Tenim un clima privilegiat, tenim una terra..., tenim un territori rebregat, però variat, divers, i una terra molt rica.

Vostè parlava del marc de la PAC –i vaig acabant. En el marc de la PAC, efectivament. Ho hem dit tots. I creguin-me, no hi ha cap document de posicionament del Govern espanyol; hi ha un document que va corrent per allí, que a més a més en la portada hi posa «versió provisional», i el que fa és calcular els escenaris davant de possibles canvis que hi pot haver a la PAC. El Govern de l'Estat, podem discrepar en coses, però en aquest cas fa la mateixa aposta que el Govern francès i el Govern italià, perquè no ens queda més remei; som els segons perceptors d'Europa, els segons! És a dir, jo crec que serem com a mínim prou intel·ligents per continuar-ho aprofitant.

Jo crec que en aquesta política, la política agrària comuna, sempre que té canvis, hi comença a haver un seguit de globus sonda. Només fa dos anys sentíeu a parlar que no hi hauria política més enllà del 2013. Afortunadament avui això ha canviat; tindrem política agrària comunitària. Quin és el debat actual? Que la gent no l'entén; ho he dit abans, la gent no sap per què es dona ajudes a l'agricultura. Algú abans deia: «Ajudem l'automòbil.» Sí, sí. Miri, totes les ajudes de l'automòbil de l'Estat espanyol, totes, 119 milions d'euros; a Catalunya, 20 milions. Política agrària comunitària, primer pilar, 270 milions només a Catalunya; és a dir, pràcticament 6.000 milions al conjunt d'Espanya. Vull dir, poca broma. És un sector que quan algú diu: «No, és que l'automòbil l'hem ajudat...» Sí, és veritat que hem ajudat el sector financer també, i em fa mal la panxa, i a molts de nosaltres també, és veritat, eh? I els he explicat que

l'advocació al mercat era un dels errors que havíem comès, no?, també influenciat per l'Organització Mundial del Comerç, on semblava que tots els mals de la fam del món eren de la política agrària comunitària. Això està canviant i ha canviat.

Hem d'explorar les xarxes de seguretat. Això vol dir un esforç del sector, el model canadenc, a on, quan va bé, fan una guardiola comuna. Això costaria, als nostres productors, eh?, som un país petit i ens coneixem tots, això costaria, però hem d'explorar a veure si som capaços de fer-ho.

Tenim..., el meu missatge no és d'inconsciència; jo crec que tenim oportunitats de projectar el nostre sector, de fer-nos creïbles davant de la societat. Algú deia: «És que el Govern no s'ho creu.» Miri, jo no sé si m'ho crec o si el Govern s'ho creu o no. Jo he dit abans que el conjunt de la ciutadania no ha prestat al nostre sector l'atenció que es mereix, i ho continuo dient. I quan dic «el conjunt de la ciutadania» començo pels ciutadans, continuo pels sectors econòmics, pels mitjans de comunicació, per les formacions polítiques i també per les administracions i els governs. Cal donar suport a aquest sector no perquè sigui un caprici del conseller d'Economia ni dels representants del sector, cal donar suport a aquest sector perquè és el sector més important de l'economia de Catalunya.

Gràcies.

El president

El senyor Paladella? (*Pausa.*)

Doncs, passem al següent grup parlamentari. Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, l'honorable senyor Joan Puigcercós.

El Sr. Puigcercós i Boixassa

Gràcies. Bon dia, senyores diputades, senyors diputats, representants del món agrari, gràcies per ser avui aquí, i gràcies a vostès que..., vostès, la seva pressió i la seva feina han obligat, diguem-ho així, a portar avui un debat com aquest aquí, perquè feia dotze anys que no teníem un debat monogràfic sobre el món agrari.

Deixi'm començar que en nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana els digui que el nostre compromís i la nostra voluntat és que tinguem un debat com aquest cada legislatura. Feia dotze anys que no teníem un debat de política agrària i del medi rural. El nostre compromís, i crec que hauria de ser un dels compromisos polítics d'aquesta cambra i de les resolucions d'avui, és que com a mínim cada legislatura tingués un debat de política agrària, perquè de ben segur que avui no ho solucionarem tot, ni amb la millor voluntat que hi posem. Però es fa necessari que, any rere any, legislatura rere legislatura, siguem capaços de testar, de fer el test de quina és la situació d'un àmbit transcendent, important i estratègic, que avui són paraules que hem escoltat en aquesta cambra moltes vegades, eh? Important, transcendent, estratègic, posar-ho al frontispici de les nostres preocupacions i al món, un món cada cop més globalitzat, i perdonin l'expressió, però d'aquí plora la criatura, perquè tenim factors de competitivitat i de competència que mai havíem tingut; ens enfrontem a una situació nova. Ho ha testat la indústria del metall, ho ha testat la indústria electrònica, la química; avui també ho estem patint, i des de fa molt temps en el sector agrari i en el sector ramader. Per tant, el nostre compromís d'entrada és que cada any puguem testar quina és la situació del sector de l'agricultura.

Deixi'm fer, però, una valoració metodològica, abans d'iniciar. Parlem sempre d'agricultura, parlem de gestió del territori, però hem de començar a canviar l'argot. I hem de canviar l'argot perquè hem de ser capaços de repensar el sector, fins i tot la seva pròpia arquitectura institucional. Estem parlant d'alimentació, i alimentació no és només, com molt sovint veiem en algunes gràfiques i algunes estadístiques, el sector de distribució alimentària. Comencem per canviar les coses i els conceptes. L'alimentació comença en el tros, perquè ens entenguem, comença a la granja; és la producció alimentària. Hem de ser capaços de veure la traçabilitat i el control i el seguiment de tot aquest gran sector.

Per tant, deixi'm que comencem ja en el canvi de conceptes; parlem d'alimentació, un àmbit, un sector estratègic, com els deia, que cada cop recupera més protagonisme en el debat de l'economia, en els fòrums, en els centres de debat, en els centres de decisió. Hi ha hagut en alguns moments crisi o sensació de crisi per carències en

l'àmbit internacional d'estocs alimentació. Bé, doncs, aquest és el debat i aquesta és una oportunitat.

Per tant, és bo que comencem a repensar la nostra arquitectura institucional davant del proper cicle que s'acosta; és bo que plantegem plans estratègics, com el PENSAA a què es referia el conseller; és bo que parlem d'acords nacionals, perquè aquí estem parlant d'interès nacional, interès nacional català; és bo que agents, eh?, les organitzacions sindicals, les organitzacions professionals, el sector en general, siguin capaços d'arribar, amb les administracions, amb els representants polítics, amb els distribuïdors, amb el sector del comerç, de forma transversal, en l'àmbit de la salut o amb el Departament de Medi Ambient o el d'Interior, siguin capaços d'arribar a acords, meses d'acord, per poder portar endavant les polítiques.

Per tant, hem tardat dotze anys a fer un debat monogràfic. Espero que no seguim així, no podem seguir així. Com els he dit, aquest és el compromís d'Esquerra Republicana.

La segona pregunta que ens hem de fer és: és possible, tal com anem, un model agroalimentari, ramader i forestal a Catalunya, per als propers anys? És evidentment que no. La resposta és clara i senzilla: si no canviem, si no reorientem alguns aspectes... Algunes coses s'estan fent bé, tampoc hem d'entrar en l'apocalipsi. Però és veritat que hem de reorientar i hem de canviar conceptes i models amb profunditat. Hem de trencar la tendència. I per trencar la tendència cal enfortir i, deia, cal una nova arquitectura institucional. I és lògic que cal enfortir el departament. Crec que ha de ser un compromís també, d'aquesta cambra, un compromís polític, d'enfortir el Departament d'Agricultura, ramaderia i pesca, i de medi rural. I com s'enforteix? Doncs, al nostre entendre, amb decisions valentes, amb més competències i amb més capacitat política per poder liderar la política alimentària. I això vol dir, doncs, assumir totes les competències en matèria de gestió territorial, vol dir assumir competències en matèria d'aigües, vol dir assumir competències en matèria de salut i de sanitat, que a vegades solen ser un fre important al sector de la pagesia.

Perquè, fixem-nos en la paradoxa, eh?, hem arribat a un punt en què estem parlant de preus justos per al producte agrícola català i el producte ramader. Fa uns anys, quan

parlàvem de preus justos, ens semblava que parlàvem d'ONG i que parlàvem de països en vies de desenvolupament. Avui estem parlant del nostre país, i és que en el nostre propi país tenim problemes de desenvolupament. Fixem-nos, en poc temps, com ha canviat, eh? Parlàvem del comerç just; el comerç just l'hem d'implantar a casa. I avui en el fons estem fent un debat per parlar de comerç just. I en aquest sentit toca avui aquí parlar de comerç just.

Perquè –la tercera pregunta que ens hem de fer– podem evitar la volatilitat dels preus? És lògic que la producció alimentària vengui sota preu, quan la distribució ha anat pujant de preu? És veritat que aquests darrers anys i aquests darrers mesos, amb la crisi, els preus s'han estabilitzat, en la distribució, però durant molts anys el pagès venia per sota del preu de producció i en canvi la distribució anava creixent i anava vivint a base del creixement de la inflació. Aquesta diferència, aquest esvoranc, aquest sotrac, aquest *gap* és el principal problema que tenim.

I és evident que aquí no ens val el discurs del lliure mercat, perquè per començar els que ens han exportat la ideologia neoliberal, és a dir, els Estats Units, són els més proteccionistes, amb el control en origen dels productes. Ja hem vist com arreu d'Europa, malgrat les polítiques comunitàries, la majoria de països del nord busquen els seus mecanismes de protecció.

Nosaltres hem set sempre una societat oberta. Catalunya és una societat oberta, que admira la competència, admira el producte ben fet, però crec que n'hem fet un gra massa. Hem permès que les nostres fronteres siguin difuses i inexistents, i per tant crec que hem de començar a plantejar mecanismes per ajustar aquesta situació, amb transparència, és a dir, amb transparència en la baula alimentària: què li costa al productor, què li costa al consumidor. Aquesta és la primera transparència.

Traçabilitat del producte: quin origen té, quina composició, com s'ha fet.

Contra la morositat. No pot ser, malgrat la discussió que estem fent aquests dies, que encara s'estigui pagant..., i el sector de la producció agrícola i ramadera, o el de la planta i la flor ornamental, per posar un altre cas, sigui, en definitiva, l'últim de la baula a cobrar, i malament.

O el control de qualitat, com els deia. En aquest cas, doncs, hem pogut veure que durant tots aquests anys l'índex de preus de consum ha anat pujant; ara s'ha estabilitzat a causa de la crisi, però els pagesos han anat enrere, amb els seus preus.

Podem seguir, doncs, i mantenir aquesta situació de dúmping social que representa la barra lliure que tenen tercers països i multinacionals a l'hora d'inundar els nostres mercats, sense cap tipus de control? Veure com entren pel mercat de Rotterdam o Marsella i ens els envien cap al sud? Ells no se'ls queden, algunes vegades, eh?; ens envien productes cap al sud.

La Unió Europea és una gran realitat, la Unió Europea és una aliada i és un avantatge si sabem fer les coses bé. Però és un mercat gran. I moltes vegades veiem com el concepte de traçabilitat i control de qualitat se'ns escapa de les mans.

Fixem-nos, doncs, per exemple, en el cas de la carn. La Unió Europea, a partir de la crisi de les «vaques boges» va prohibir els pinsos d'origen animal. Bé, estem important carn, que ens està entrant per distintes fronteres de la Unió Europea, engreixada amb pinsos d'origen animal; amb la carn de porc, per ser més precís, amb la cabanya porcina. Ens està passant això. Quins instruments tenim per defensar-nos davant d'això?

O, per exemple, amb la flor i la planta ornamental. Països com Colòmbia, Kenya o Tanzània estan introduint plantes i flors sense cap tipus de control. El mercat de la flor de Vilassar de Mar se'n queixa, no sap a quina porta picar, perquè estem, des de Catalunya, sols i no ho podem fer. Necessitem instruments a nivell de Catalunya d'inspecció? Sí. Els necessitem a nivell d'Estat? També. I els necessitem a nivell d'Unió Europea.

Una altra pregunta que ens hem de fer: hi ha una denominació d'origen o una IGP que es diu Mercabarna? És veritat que a Mercabarna en aquests moments, amb caps i estocatges i envasos de productes catalans, estan situant en els nostres mercats productes exteriors, que no han passat aquests controls o els han passat de qualsevol manera? Hi ha una denominació d'origen que es diu Mercabarna? Aquesta pregunta se la fan molts pagesos, i aquesta és la pregunta que ens hem de fer en veu alta. Estem fent bé la inspecció a Mercabarna per vetllar pels productes del país? Jo crec

que aquí ens cal prendre mesures, ser-ne conscients i ser valents, perquè potser en aquests casos ens cal ser valents.

Serem capaços de tenir menys atomització del sector productiu davant de la concentració de les grans superfícies comercials? Aquesta pregunta se la fan els reis de la gran superfície comercial, que és França; aquesta pregunta se la fa el senyor Sarkozy. Clar, es queixa que els seus productors –i aquí em sembla que hem de ser-ne tots conscients– estan tots atomitzats, no estan agrupats ni en segon grau ni en tercer, i estem enfrontant-nos a quatre o cinc distribuïdores, quatre o cinc. Per tant, aquí també cal que tots fem els deures.

I hem de ser conscients que aquí podrem aconseguir també preus justos, perquè no serà una sola mesura, serà una suma de mesures, si som capaços, en aquest cas, de concentrar també la..., a l'hora de vendre la producció; perquè a l'hora de comprar-nos-la, a l'hora de comprar-la al productor, a l'hora de fer la intermediació, ja està absolutament concentrada. Malgrat que el Govern ha fet els seus deures i ha fet un decret llei de comerç per evitar la proliferació de les grans superfícies en les trames urbanes consolidades, no n'hi ha prou. I, per tant, cal un esforç també del sector de la producció agrària i ramadera, cal un esforç per concentrar la seva oferta.

Deia el premi Nobel Stiglitz, deia que és evident que s'ha defensat sempre que l'oferta, la mà invisible, eh?, funcionava sola. Keynes ja havia dit que això de la mà invisible s'havia interpretat malament, però el que és evident és que l'oferta i la demanda han de casar, i en algun punt es trobaran. Però en el nostre sector no funciona així. Perquè diu Stiglitz que perquè funcioni ha haver-hi la mateixa informació i el mateix poder per les dues bandes, i en aquests moments estem en un model descompensat, eh? La baula no sabem quins camins incerts té, la baula de la cadena alimentària.

Per tant, és important que hi hagi una conscienciació de tots els sectors implicats a l'hora d'aconseguir evitar l'atomització del sector, i ens cal també un canvi, un canvi cultural en el consum. En aquest país no ens n'adonem però hem fet coses importants. Quan el Departament de Sanitat del Govern de Catalunya, el Departament de Salut, va decidir posar fre al consum desenfrenat d'antibiòtics, va haver-hi una

conscienciació ciutadana i vam ser capaços entre ciutadans, consumidors, usuaris en aquest cas, prescriptors –és a dir, el sector dels metges–, i també l'Administració, de fer una campanya per posar-hi fre. Crec que cal també fer una campanya i una conscienciació similar, perquè si volem podem, en el canvi dels nostres hàbits de consum.

Podrem fer, doncs, la inspecció amb garanties i instruments, com ja els he parlat?, no només de Mercabarna; podríem parlar de les cubes de vi que durant molts anys han entrat de forma il·legal al nostre país i fan la competència al sector de la vinya, al sector viticultor del nostre país, a les petites denominacions d'origen. I això és una responsabilitat nostra, de control de qui està introduint cubes de vi il·legal procedent d'altres indrets de l'Estat. Ho podem fer? Podem reforçar el sistema? Podem fer que les petites propietats i les petites explotacions de denominacions d'origen pròpies puguin funcionar sense aquesta competència deslleial?

Estem parlant molt de canvi generacional, no? Abans hem vist una controvèrsia entre el conseller i el senyor Mas, no?, sobre la controvèrsia de si ha fugit gent del camp, en quins anys, si se n'han incorporat de joves. Aquest és el repte, incorporar gent jove, però, com bé saben vostès, la majoria dels que estan en aquesta tribuna i alguns que estan a l'hemicicle, no és fàcil. No és fàcil, amb el canvi d'hàbits i de valors de la nostra societat, dir-li a algú que no tindrà horari, que no hi haurà festius, que dependran de coses com el clima, que dependran de l'última decisió que es pugui prendre en un despatx de Brussel·les, o de Madrid, o de Catalunya, i que ningú sap quines conseqüències pot tenir, que dependrà de la mobilitat també legislativa –perquè tinc la sensació que això no s'acaba d'estabilitzar mai–, que dependrà del preu de l'energia i del combustible. No és fàcil, perquè fixem-nos que aquesta societat ha tingut un canvi de valors, i el valor és el temps, la gestió del temps. I la pagesia en vol molt, de temps; bàsicament és una gran acumuladora de temps. Cada cop que comprem una fruita al mercat, allò val temps, molt de temps que hi ha al darrere, no? Per tant, sí que és veritat que hi ha hagut desaparició de pagesos, és veritat. És veritat que en el període de 2003 a 2009 n'hem perdut tretze mil, però és que del 80 al 2003, 62.000. És a dir, no podem acusar-nos i tirar-nos els plats els uns als altres; aquesta

és una realitat, ja la sabem. Mirem cap endavant i siguem capaços de veure com podem mirar de millorar les condicions.

I, per exemple, podem millorar les condicions amb formació; i tant, que les podem millorar. D'entrada, que els sindicats agraris puguin participar dels fons ocupacionals; fins ara no han pogut –fins ara no han pogut–, i nosaltres ens hem de demanar per què. Hem d'aconseguir-ho, no ha de ser tan difícil. És a dir, aquí tenim la sensació que el sector serveis i el sector industrial són importants, el sector agrari no ho és. Doncs, la formació és vital.

Miri, una xifra d'Unió de Pagesos, contundent: el 85 per cent avui de les persones que estan dedicades al sector primari formen part de la seva pròpia formació, són autodidactes, per tradició familiar o perquè han tingut un interès a entrar en el sector. Només el 5 per cent ha passat pels cicles de formació professional. Per tant, la formació ocupacional, la formació professional no reglada, ha de ser un objectiu, perquè és una de les formes d'introduir valor. I crec que no podem sortir d'aquí sense haver solucionat un problema com aquest.

O els problemes que tenen sectors com el porcí o el de la flor i la planta ornamental per tenir treballadors autònoms. Escolti, la pagesia també crea llocs de treball. El sector del porc, per exemple, demana i reivindica que en aquests moments de crisi i d'atur s'hauria de poder formar, eh?, haurien de poder formar persones que col·laboressin, ajudessin en l'àmbit de les granges, o en el sector de la flor i la planta ornamental. Per tant, es tracta de demanar millors condicions, sabent que això no és una empresa industrial ni una empresa de serveis, ni és una administració.

Serem capaços de fer venda directa i obradors rurals? Escolti, a vegades sembla que el control sanitari, que és molt important perquè estem parlant d'alimentació..., però sembla un aliat de la gran distribució comercial, i sembla un aliat sobretot del sector de la transformació agroalimentària. Per vendre iogurts, per vendre melmelada, per vendre's el propi pa, per vendre productes lactis derivats, per vendre fruita, necessitem tenir, si transformem, un laboratori i una nau industrial? França ho ha solucionat. Serem capaços nosaltres de solucionar-ho, en venda directa, per poder accedir als mercats directament, per estalviar-nos baules de la cadena? No hem

quedat que un dels problemes són els preus? Això ho hem de poder fer, hem de ser-ne capaços, tenim prou capacitat i enginy. Però per fer això ens cal voluntat.

Jo agraeixo que el Departament d'Agricultura, al costat del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa, estigui treballant el tema de la venda directa. I hem de poder treballar també el tema dels obradors rurals. No han de ser les mateixes condicions. Avui en dia el pagès que ha fet cas de les recomanacions dels especialistes i ha muntat una empresa de turisme rural, amb què es troba? Doncs, es troba que el iogurt no el pot vendre, el iogurt que ha fet ell, per exemple; o la melmelada, no la pot vendre, l'ha de regalar. Estem davant d'una situació que altres països han solucionat. Hem de ser capaços de fer-ho.

Hem de ser capaços també de simplificar. I, de la mateixa manera que el Decret de comerç ha introduït la figura de la declaració responsable –en el Decret de comerç el DIUE ha introduït la declaració responsable en els establiments comercials de superfície neta de venda de fins a 1.300 metres quadrats–, hem de poder pensar que ha d'haver-hi una fórmula similar en l'àmbit de la pagesia per poder obrir una explotació. Hem de poder parlar també d'una declaració responsable per part del pagès, que es responsabilitza però que pot engegar sense perdre el temps amb la paperassa, perquè la seva feina està al tros. Li estem demanant a la pagesia, a l'home i la dona pagesos els estem demanant que innovin, que hi posin valor afegit, que pensin com poden buscar fórmules de venda directa, però sobretot intentem-los alliberar –sobretot– de la paperassa. I pensant sobretot que la venda directa implica quilòmetre zero, és el futur d'una part. Hi ha gent que no farà venda directa, que seguirà produint, perquè el seu interès és produir; també hi seran, aquests. Però hi ha una part de la pagesia que amb la venda directa, i pensant en la proximitat, en la complicitat amb el sector turístic, el sector de la restauració, el sector del comerç que està més lligat a l'àmbit turístic, té un futur en aquest sentit.

I la pregunta que ens hem de fer també és: l'IRTA, tan bé com funciona com a transferència tecnològica, no es podria aliar amb les agrupacions de defensa vegetal o les agrupacions de defensa de salut animal per poder arribar als productors, per poder ajudar-los a recuperar producte autòcton, per afegir valor i competitivitat a productes

autòctons? No podríem buscar fórmules de més ajuda pública a l'IRTA, que tan bé funciona, per arribar als de baix? Perquè en aquests moments l'IRTA s'ha de buscar la vida, parlem clar i català, i el que ha de fer és anar bàsicament a redós de les decisions de mercat, i treballa bàsicament per als grans transformadors. Ja està bé, això és una gran feina. Però la lluita al costat de les agrupacions de defensa vegetal i defensa sanitària..., hauria de treballar al costat, col·laborant amb objectius, també al costat dels productors.

D'exemples en tenim, que aquest país ha recuperat espècies i productes propis que són àmpliament competitius; l'espelta n'és un exemple, o la varietat del trepat. En poso dos exemples, un a la Conca de Barberà, l'altre a l'àmbit del cereal. L'espelta és un element competitiu que gairebé teníem oblidat, per no dir que desaparegut. O en el cas d'una modalitat de la vinya, d'una varietat com és el trepat, que en aquests moments el sector del cava ha vist com un objectiu preferent. Bé, doncs, són exemples de com podem millorar i com podem pensar que amb la transferència tecnològica, si la podem fer arribar a baix, podem millorar, i molt.

Una altra pregunta que ens hem de fer –perquè jo portava el guió fet, però al final he decidit llençar-me a les preguntes, que és més pràctic, no?–: tan malament ho hem fet aquests quinze anys en la gestió forestal perquè a hores d'ara, després d'una nevada, estiguem tots patint per què passarà aquest estiu amb els incendis? Tant de bo no passi res, tant de bo la Moreneta hi faci més al juny o al juliol amb una bona ploguda. Però crec, sincerament, que alguna cosa també hem de canviar en la gestió forestal, perquè quan parlem de gestió del territori també estem parlant d'això.

Fixin-se que aquí no hi ha subvencions que hi valguin. El mateix sector ho diu: «Nosaltres no pensem en subvencions, pensem en un sistema que faci viable la neteja dels boscos.» Fixem-nos que hem passat del dogmatisme de pensar que la biomassa, el sotabosc..., això no s'havia de tocar. La proposta ha estat que durant..., sense viabilitat en el sector de la fusta, ens hem trobat que hem duplicat la nostra massa forestal, amb el perill que això comporta. Amb la fugida de pagesos, el mosaic s'ha trencat, és a dir, hi ha continuïtat; això, doncs, és un perill potencial. I després

tenim comissions d'investigació com les que tenim i tenim drames com els que tenim, perquè no tenim una bona política forestal. Però hem de crear un sistema.

I com es crea un sistema? Doncs, que sigui rendible. En aquests moments estan passant coses surrealistes a casa nostra. La fusta, la llenya no és rendible, però n'estem exportant a Itàlia i importem pèl·lets d'Itàlia per a les calderes de biomassa. Això és normal? Com ho podem fer? Doncs, a mi se m'ocorren unes quantes solucions, algunes de ràpides. La primera és que l'Institut Català de l'Energia subvencioni amb millors condicions les calderes de biomassa. La segona és normar, legislar perquè els equipaments públics de les zones properes a les masses forestals importants, doncs, instal·lin calderes de biomassa. El sistema està fet; cal donar-li facilitat i legislació. És més útil crear un sistema que anar subvencionant. «I, si us plau» –ens diu el sector–, «en els plans d'ocupació» –l'última que no hi sigui la consellera de Treball– «no ens enviïn gent que no en té ni idea, del bosc, perquè tenim la sensació que els recursos no els podem esmerçar en res.» Per tant, fixin-se que hi ha feina per fer també en la gestió forestal. La podem fer, el país dona per a això i per a molt més.

Però també hauria de donar, per exemple, tecnològicament per acabar amb la plaga del corc, que està acabant amb el sector del suro. El suro català és un dels millors, de més qualitat, pot competir, però una plaga com aquesta –i sembla que no tenim capacitat tècnica per solucionar-la– ens està posant en moltes dificultats.

O també ens diuen des del sector forestal: «Escolti, mirin d'acabar amb els furtius, que ens prenen les pinyes i que les comercialitzen sense cap tipus de control.» Això no ha de costar tant, no estem parlant de recursos; estem parlant senzillament de control, d'inspecció, de fer la feina ben feta, de no tenir por.

Per tant, fixin-se que el sector forestal necessita ajuda, però necessita sobretot que creem un sistema. Tardarem cinc anys, en tardarem sis, diguem-los-ho, potser hauré de reduir les ajudes i les subvencions durant cinc o sis anys, però com a mínim consolidem un sistema que el faci viable, que es pugui gestionar, que generi negoci. La prova la tenim que en aquests moments, com deia al principi d'aquest punt, tenim preocupació pels incendis que pot tenir Catalunya, que podem patir; però

precisament potser ens haurem de recolzar més en les ADF, que no tenen la sensació que tinguin prou suport econòmic, que són els que coneixen el territori i els que poden solucionar les coses.

En l'àmbit de la governança, és evident que l'Administració juga un paper clau. S'ha dit aquí, eh?; fins i tot qui defensa una ideologia tan legítima com la ideologia liberal i no intervencionista i països que ens exporten aquesta ideologia són els primers a intervenir, són els primers a protegir, són els primers a crear models. Per tant, la governança és important quan estem parlant d'aquest sector.

I, per tant, la primera pregunta que ens hem de fer és: totes les administracions implicades entenen o comprenen el cas català? Jo diria que en algun cas no tenen ni idea que existim, com és el cas de Brussel·les. I, per tant, amb un model tan diversificat com el nostre –perquè és molt diversificat–, un model d'un país geogràficament petit, comparat amb les grans extensions com el centre i el sud de la península, necessitem fer-nos sentir.

És veritat que en alguns elements podem coincidir amb França, en alguns interessos selectius, és veritat. Però no coincidim sobretot amb les grans extensions del centre i el sud de la península, que són la nineta dels ulls del ministeri i del secretari d'Estat. I ho hem patit en el sector de l'oli, per posar-ne un cas. Nosaltres treballem amb valor afegit, amb qualitat, treballem amb producte que podem exportar bé si podem explicar el valor afegit, però no coincidim amb models de la península –amb altres potser sí, hi han interessos coincidents. Per tant, hem de poder portar aquesta defensa i prioritzar el nostre sector.

I quan fem referència al cas de la política agrària comuna, al primer pilar, és veritat que el primer pilar té perversions, i és veritat que incentiva a no produir en millors condicions, i és veritat que el primer pilar està portant a una situació absurda, que és que no val la pena ni invertir, ni millorar, ni produir més, perquè finalment hi ha una part generacional que una part de la subvenció la tindrà durant cinc anys, però al que s'hi integra de nou li costa molt més entrar-hi.

I el segon pilar, també és veritat, diguem-ho clar..., escolti'm, tot es pot corregir, eh?, i el conseller ha dit, en bona part ha vingut a dir que ja ho hem corregit en aquests

últims anys; però el segon pilar moltes vegades no eren activitats complementàries a la producció agrària o ramadera. A vegades teníem la sensació que els estàvem substituint, i això vol dir que no ho hem fet tot bé, no ho hem fet prou bé. Hem de ser capaços que, en tot cas, la política del segon pilar de la PAC vagi en una línia molt clara, que és de complementarietat, però no de substituir, a millorar, amb els recs, ho deia el conseller, és veritat. Però hem de millorar la productivitat, hem de ser més competius.

Deia el senyor Sarkozy que la nova preferència comunitària... Clar, fixin-se, una persona de dretes, però com a bon republicà i bon gaullista, el que defensa és proteccionisme. Ell deia: «Cal una nova preferència comunitària», i es queixava del que ens queixàvem al principi; han vist les orelles del llop. França és un país que la seva pagesia està ben articulada, té pes, l'alimentació, la cultura alimentària francesa està en primer ordre, la gent coneix des de les escoles les denominacions d'origen, sap distingir el producte propi... De tot això, aprenquem-ne, eh? A vegades mirem massa cap als països anglosaxons, i segurament en aquests casos de França tenim molt a aprendre.

Però deia que cal una preferència comunitària. Què vol dir, això? «Preferència comunitària» vol dir que hem de ser capaços d'entendre que hi ha productes que ens vénen de fora, que no internalitzen cap dels costos que tenim nosaltres, mediambientals o sanitaris. I això vol dir que a nivell comunitari s'hauran de prendre decisions contra aquests tercers països o, en aquest cas, contra les multinacionals. Perquè, no s'enganyin: darrere dels tercers països hi ha multinacionals, algunes que comptem amb la connivència dels de sempre.

Benestar animal, directiva per al 2013. El conseller n'és conscient, el Govern n'és conscient. Però, alerta, això no serà fàcil, perquè en el fons el que haurem de fer és ampliar les instal·lacions, i això vol dir conflicte. Tant de bo m'equivoqui, eh?, tant de bo en aquest debat també puguem posar les condicions per evitar-nos aquest conflicte: conflicte amb els ajuntaments, conflicte amb l'àmbit de l'urbanisme... Perquè algú podrà veure l'oportunitat d'aprofitar la directiva per impedir l'ampliació i complicar la vida ja més del que se'ls complica. Perquè fixin-se que en el sector del porc, sector

tan important, com altres dels carnis, en aquest país el que ens cal és reconeixement social. És veritat que durant molts anys hem tingut problemes amb el tema dels purins, però no deixa de ser una paradoxa més que, en un país en què falten nutrients per al camp, resulta que ens sobren purins. Alguna cosa no fem prou bé.

I això és responsabilitat de tots, eh? Perquè ningú vol una central davant de casa seva. I aquí cal que canviem també la filosofia: hem de prestigiar, hem de donar reconeixement –i aquesta cambra hi pot ajudar i el Govern hi pot ajudar– a un sector tan important com el carni, i específicament el del porc. Reconeixement social per l'ocupació que crea, per la riquesa que genera. Però això vol dir que els hem de facilitar la vida.

Si s'aplica la directiva i no modifiquem l'àmbit de les granges, de les instal·lacions, haurem de reduir un 25 per cent la cabana; per tant, és un problema també de competitivitat i de dimensionament. I en aquest sentit ens cal més que mai ser conscients que hi hem de posar mà, i això vol dir que potser caldrà crear comissionats especials en l'àmbit de l'urbanisme i en l'àmbit de l'ajuntament per solucionar els problemes que ens podran venir. Però també el benestar animal és una oportunitat per fer les coses bé.

És difícil d'entendre, doncs, que en un país com el nostre..., sabrem reduir la burocràcia, sabrem reduir la paperassa, serem capaços i som capaços d'aprofitar les TIC, les tecnologies de la informació i de la comunicació. I sobretot hauríem de fer una cosa molt important en els propers anys, sabent que és difícil, però tot el personal que avui treballa al departament que està a les oficines territorials, que són agrònoms, que són especialistes, que en saben, que van estudiar una carrera per poder estar al tros i a la granja, al costat del tros i la granja, els tenim avui fent paperassa. Hem de ser capaços d'aprofitar les noves tecnologies per posar tota aquesta gent, com diríem en l'àmbit de la construcció, a peu d'obra, en aquest cas a peu de granja, a peu del tros. Perquè són la gent que en saben, i van estudiar una carrera i es van formar per alguna raó, i a vegades ells mateixos es queixen i tenen la sensació que no són ben aprofitats. Crec que podem aprofitar molt millor el talent que tenim.

I, quan parlem de governança, complirà el Govern, i en aquest cas el Departament d'Economia i Finances, el retorn del mig cèntim sanitari del gasoil agrícola amb fórmula de subvenció? Hi ha un acord. Jo crec que en aquest debat també hem de ser capaços de solucionar aquest problema.

Entendrem també l'activitat cinegètica –caçadors i pescadors, perquè ens entenguem, eh?, a peu pla– com una part important també del sector de l'agricultura, la ramaderia i de la gestió del territori? Deixarem de tenir una mirada urbana sobre aquesta activitat? Perquè el sector es queixa, eh?, de les plagues de conills que afecten la vinya, per exemple, o es queixa de la proliferació de senglars. Aquí tenim un problema. No podem veure els caçadors i els pescadors com un enemic; ho vàrem dir quan vàrem fer el debat de la Llei de pesca continental. Si algú vol gestionar i estima el territori són ells. Per tant, crec que és peremptori que aquest Parlament, aquesta cambra, el Govern reflexionem sobre la necessitat de crear una institució, un institut català de la caça i la pesca, lligat al departament, que plantegi una solució d'interlocució i de representativitat d'un sector tan important al nostre país.

Quan deia abans dels prejudicis i la mirada urbana sobre l'àmbit rural i l'àmbit agrícola o ramader... S'ha parlat del *mobbing* rural, ha passat; el sector turístic ha anat desplaçant, eh?, el que era un interès sobre el territori de l'agricultura i la ramaderia. Doncs, cal canviar la mirada. I en aquest sentit vam viure el moment de la sequera, en el pitjor moment de la sequera escoltàvem debats, eh?, debats i opinions i columnistes i tertulians que es queixaven del reg agrícola. Se'ls ha de dir, a qui té aquesta mirada estrictament urbana, que el retorn de l'aigua és en forma de fruita, és en forma de carn, és en forma de transformació agroalimentària. Aquesta reflexió l'hem de fer; ningú pot veure el reg com un problema, o ens trobarem amb paradoxes, que es permet el rentat de cotxes en plena sequera, però no es permet regar. O tampoc és normal que es digui que, en època de possibles i potencials incendis, al migdia no es podrà segar o no es podran tenir activitats, però, en canvi, es permet als cotxes turístics circular per carreteres rurals. Em fa l'efecte que cal canviar la mirada urbana sobre l'àmbit rural, perquè és una qüestió transcendent.

Quin serà, per cert, el preu de l'aigua del canal Segarra-Garrigues? És una altra pregunta que ens hem de fer. L'adhesió al canal són 3.150 euros per hectàrea. Ajudarem que els pagesos hi puguin tenir accés? (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) Aquestes són les qüestions que a mi m'agrada plantejar.

Serem capaços, doncs –i vaig acabant–, d'aprofitar aquest moment? Serem capaços de veure, com deia al principi, que tots els fòrums, tots els debats a nivell internacional plantegen seriosament la necessitat de crear una indústria alimentària, un sector alimentari a nivell global que pugui abastir les demanes de la població mundial? Serem capaços d'aprofitar aquesta oportunitat? Hem de trencar la tendència.

Estic d'acord amb el conseller: s'han començat a canviar esquemes, però ens cal ser valents i posar l'agricultura en el centre. I posar-la en el centre –acabo com he començat–, en primer lloc, amb un debat cada legislatura; crec que ha de ser un compromís que hem d'assolir. En segon lloc, un pla estratègic nacional de suport a l'agricultura i l'alimentació, el PENSAA, però aquest pla ha d'implicar la concertació i l'acord nacional de totes les parts implicades. De pesca, gairebé no n'hem parlat; jo crec i ens convindria que féssim un debat a part. Però crec que alguns dels problemes no són tan diferents en el sector de la ramaderia i l'agricultura: estem parlant també de quilòmetre zero, estem parlant de traçabilitat, estem parlant de competència deslleial de països que fins ara o que encara no són de la Unió Europea, i hem d'adequar les captures i la pesca a les nostres reserves. Val la pena que ho mantinguem i, conseller, crec que seria bo fer-ne un debat en aquesta cambra, no sé en quin format del Reglament, però específic sobre la pesca.

I una reflexió final i acabo. Els he dit abans que cal una nova arquitectura institucional, la mateixa que han fet països com la República Federal Alemanya, com ha fet Holanda o com ha fet el Regne Unit: posar l'agricultura, la traçabilitat alimentària, la seguretat alimentària, al costat de la gestió del territori, un departament fort que assumeixi competències, que assumeixi tots els àmbits que l'afecten, una «guixeta» única..., perquè a la pagesia si a més de produir li exigim que comercialitzi, que posi valor afegit, que investigui, que faci recerca, el que no li podem demanar és que es

perdi en un oceà de paperassa. Crec que el més intel·ligent és «guixeta» única, capacitat del departament per dirigir estratègicament el procés. Com a mínim aquest és el compromís d'Esquerra Republicana avui i per als propers anys.

Moltes gràcies.

(Aplaudiments en un sector de l'hemicicle.)

El president

Té la paraula l'honorable senyor Joaquim Llena.

El conseller d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural

Gràcies, senyor president. Senyor diputat, en primer lloc, permeti'm que li agraeixi la seva implicació. Jo crec que el primer símptoma que aquest debat –ha trigat molts anys, però– és el primer debat que comença a agafar un caire diferent, jo crec que està en la intervenció del senyor Mas, que ja li he agrait, en la seva i en la del mateix president de la Generalitat. En cap dels anteriors debats..., probablement, el que em sap greu és que potser sigui per exigències del moment polític en què estem; em sabia molt greu, espero i desitjo que no.

Vostè em diu que parlem d'alimentació. Té raó, hi coincideixo, hem de canviar el xip. Per això a principi de legislatura i a instàncies del president de la Generalitat vam canviar el nom del departament: agricultura ja no és agricultura, ramaderia i pesca, amb el greu que els sap als pescadors i als ramaders, però jo crec que hi vam posar alimentació i va ser amb aquesta voluntat de començar a parlar d'una cadena, és a dir, d'una cadena de valor, d'una cadena de país important. A ningú se li ocorreria que en el sector de l'automòbil no aglutinéssim el que fa rodes, el que retrovisors, el que fa equipaments per a l'automòbil, que ho dissociéssim del resultat final. Això és el que hem estat fent durant massa anys en el nostre sector, i crec que és bo...

Vostè parla d'un departament d'agricultura i alimentació amb més competències. Jo, evidentment, li he de dir que ho comparteixo, i abans he explicat la disbauxa normativa que tenim, ja no només de la Unió Europea, de l'Estat, i que sis departaments en el dia a dia del nostre sector hi estem intervenint i hi tenim competències. Això fa difícil l'eficàcia i fa difícil l'eficiència.

Ha parlat de si era possible, si no canviem, entomar, afrontar el futur. Jo crec que els grans canvis, les evolucions en economia, en els sectors econòmics i productius, acostumen a ser darwinistes, però el darwinisme és un cúmul de petits canvis. És a dir, aquest cúmul de petits canvis va, com els deia, amb canvis d'actitud de cada un dels operadors de la cadena, amb canvis d'actituds de l'Administració; no ho podem fer de cop. I, quan els deia que en la simplificació administrativa tocar una cosa de manera brusca comporta uns perjudicis al sector, a l'administrat i a l'Administració importants, ho deia des de l'experiència. Nosaltres vam viure l'any 2007 com en una setmana vam haver de canviar tots els processos, els del primer pilar i els del segon: caos administratiu. Quan anava pel territori la gent es queixava, i amb raó, no?

Jo crec que ens cal una nova arquitectura institucional, sí, estic d'acord amb vostè. Com es modularà això? Jo crec que les formacions polítiques tindran al seu abast com s'acaba definint. Jo comparteixo el seu criteri, i no perquè ara sigui conseller d'Agricultura, sinó per les necessitats del guió amb què m'he trobat.

De volatilitat de preus, jo crec que n'han parlat molt. És cert, hem de posar instruments i hem de posar conscienciació a la Unió Europea. La Unió Europea, no es cregui, no és tan aliena a nosaltres, ens coneix; ens coneix, coneix l'Estat espanyol i coneix Catalunya. El que passa, que hi ha interessos divergents, no? Hi ha els països del nord, bàsicament els països escandinaus, amb algun suport del Regne Unit i ocasionalment Alemanya, on no acaben d'acceptar una major intervenció del sector. I de vegades parlem dels Estats Units..., jo crec que no som conscients del grau d'implicació de l'Administració americana en els seus agricultors. És a dir, la protecció del sector més important que hi ha en el món és als Estats Units. De vegades parlem de Califòrnia com un estat modern i parlem de Silicon Valley; doncs, miri, ho he dit abans, ho he insinuat, a Califòrnia aviat tindran més arbequina que a Catalunya. Allò que deia el Trillo, no?, *manda narices*. A Califòrnia tenen 200.000 hectàrees d'ametllers, quatre vegades més que tota la closca a Catalunya: fruita, regadius... Han entomat i han agafat l'agricultura com una qüestió estratègica.

Aquí no ho hem fet, abans ho deia, ni des dels governs ni des de la ciutadania. No sabíem què fer dels nostres pagesos. Fa dos dies, eh?, fa dos dies, recordo a

Catalunya Ràdio, *Els matins de Catalunya Ràdio*, el senyor Sala Martín que deia: «Per què cony estem malgastant l'aigua, quan podem comprar aliments fora d'aquí?» Fa dos anys. I aquest era un sentiment que els columnistes del país, tots ells, hi anaven..., s'hi anaven abocant.

Vostè deia que hem sigut una societat oberta, i efectivament, i cànvida. A Europa ens hem cregut, massa vegades, que tots els problemes de la fam del món eren deguts a la política agrària comunitària. També ho he dit abans. I, escolti, hi hem d'anar de cara, amb aquest tema; no és veritat, no és així, no hem de ser cànvids. Crec que hem de fer de la traçabilitat una oportunitat. Els nostres productors ho estan fent molt bé, i vostè també ho ha explicat.

Em parlava dels pinsos a partir de les farines de carn. Escolti, hi hem estat treballant; és normal que en un moment de risc epidemiològic es prohibís fer farines de carn a partir de remugants; no, en cap cas, de monogàstrics. L'excés de zel, l'excessiva sensibilitat que hi ha en la societat per temes de seguretat alimentària, per temes de sanitat i per temes ambientals va fer que a més a més es prohibís amb els monogàstrics. Hem demanat reiteradament –hem demanat reiteradament– a l'Estat i a la Unió Europea que es tornin a poder utilitzar, perquè a més a més ens costa molts diners desfer-nos de les farines de carn, paguem una gran quantitat de diners quan en definitiva estem malmetent proteïnes en què podem assegurar que no hi hagi cap risc de transmissió de malalties.

Vostè parlava d'atomització. És un problema de sector, és evident –el tenen a França–; és a dir, quatre..., acabes operant amb quatre o cinc operadors de la gran distribució. Però també el model francès ens ha ensenyat una cosa. A França van fer, en un moment de desesperació, en la segona part de la dècada dels noranta, van voler controlar la gran distribució, van començar a fer lleis, van començar a impulsar el doble etiquetatge. Sap quants dies va durar el doble etiquetatge en els mercats francesos? Vint-i-nou dies. Era un despropòsit, perquè en la cadena intervenen molts operadors, i no va servir, va acabar fent enfadar els uns amb els altres; no ha servit de res.

La pressió que van posar sobre la gran distribució va acabar que els grans operadors de la distribució francesa van vindre a parar a l'Estat espanyol; aquest va ser el resultat, i aquí estan.

Necessitem una gran distribució, no ens equivoquem tampoc, eh?, els nous hàbits, els nous costums... Ara, hem de reconèixer que han fet la feina massa bé; el que critiquem del nostre sector amb ells no ho podem criticar: s'han tornat massa eficients, tenen la paella pel mànec i no són..., jo crec que cada cop són més conscients que, immersos en aquestes fortes dinàmiques de competència, es poden carregar el sector productor, es poden carregar la transformació i es poden carregar una cosa molt important del país que és la petita i mitjana distribució. És a dir, de vegades no venem prou vins catalans a casa nostra perquè els nostres cellers no cuiden prou els petits distribuïdors. He tingut ocasió de reunir-me amb ells, eh?; jo crec que hem de fer l'anàlisi també, no?

Em parlava de les conseqüències en els preus. L'episodi de l'estiu del 2009 és dramàtic. Vostè sap que vam tindre unes pedregades a la zona de Lleida, a la principal productora de préssecs; es van malmetre, no van poder arribar al mercat. Teníem una situació d'increment de la demanda a nivell de tot el món, teníem menys oferta, els preus van continuar baixant, és a dir, desoïnt o incomplint totes les normes possibles de l'oferta i la demanda. I era una anècdota. I algú que està en aquesta sala me la va explicar. Estava venent el seu producte a Rússia, oferint un preu; li trucaven..., trucaven a l'operador rus del seu mateix poble oferint-li quinze cèntims per sota. Vostè sap que quinze cèntims en un quilo de préssecs és la vida o la mort. Això està passant. Hem de concentrar l'oferta. Jo no dic..., és a dir, el discurs que les nostres cooperatives s'han de fusionar i s'han d'ajuntar i s'han de casar, escolti'm, ja està oxidat, però sí que han de concentrar l'oferta, han de compartir estructures de costos, han de compartir estructures de gestió.

Parlem del nostre oli; vostè m'ha parlat de l'oli. No pot ser que en un territori com les Garrigues tinguem no sé quantes cooperatives, és inaudit. A Dinamarca, per al sector porcí, hi ha una cooperativa. És a dir, és inaudit el que està passant a casa nostra. Les cooperatives, que tenen més raó de ser que mai –tenen més raó de ser que mai–,

han d'entomar una segona concentració; van néixer a partir de la necessitat, la necessitat d'aquests moments és concentrar-se. I no, no estic dient que no ho estiguin fent molt bé, que moltes de les nostres cooperatives són exemplars, eh?, però hi ha un llarg camí a recórrer.

Parlava de les inspeccions a Mercabarna. Miri, hi ha un conveni entre l'Ajuntament de Barcelona i el Departament de Sanitat: se n'han fet cinc-centes en el darrer any, cinc-centes preses de mostres de productes, i 650 als peixos.

Aquí podem caure en un error. És a dir, vivim en una societat de lliure mercat; ens pot arribat tot. Una altra cosa és que les exigències del que ens arriba no són les adequades, però això no és tant un problema de Mercabarna com de les directives europees, que hem d'assumir tots, eh?

I en la inspecció és veritat que som massa gent inspeccionant: consum, comerç, salut, agricultura... Això és un caos. Hem de muntar una agència única, governamental, que centralitzi tota la inspecció. És un caos. A un establiment hi poden acabar anant quatre o cinc inspectors, que tots evidentment són del Govern, i el nivell d'emprenyada del nostre administrat està justificat.

Em parlava d'una dada de formació; no se l'ha après bé, senyor Puigcercós, permeti'm que li ho digui. La dada que a vostè li ha passat l'organització agrària són les dades de quan la gent comença a treballar al camp; el 85 per cent tenen només la seva experiència. Perquè se'n faci una idea. Jo crec, estic convençut que hem de millorar molt en formació: jornades de transferència tecnològica només de l'IRTA – només de l'IRTA–, contacte directe amb el sector, entre tres mil i quatre mil pagesos i ramaders passen a l'any per allí; jornades de transferència tecnològica del conjunt del departament, entre quinze i vint mil pagesos/any –no vol dir que molts repeteixin...– passen per allí; pla de formació a les nostres escoles, hem aconseguit que no hi hagi degoteig a la baixa d'alumnes, cada any passen per les nostres escoles entre quinze mil i vint mil alumnes. És a dir, amb això sol veu vostè que li han donat una dada de la gent quan comencen al camp. En aquests moments els joves que comencen han –per obligació– d'entomar un curs de formació. Alguna de les coses que han fet difícil... I formació feta a mida, feta a mida i fins i tot específica pel tipus d'explotació que té,

amb gent que fa la tutoria. En aquest sentit, hi estic d'acord, eh?, hem de millorar molt i hem de donar-li al sector més formació, però.

Parlàvem de venda directa i obradors rurals. Miri, jo vaig arribar a la conselleria de secretari general. Em vaig trobar que havíem de tancar tots els escorxadors dels nostres Pirineus. Vam parar el que estava en marxa, vam afavorir que l'escorxador de Sort –i aquí hi ha el seu alcalde que en pot donar testimoni– no tanqués, vam fer el possible perquè no tanqués l'escorxador d'Esterrí –altres dinàmiques ho han fet–; hem ajudat l'escorxador de Ribes –estic parlant d'escorxadors de tot el territori–, i hem treballat..., perquè és absurd, és a dir, a l'hivern a les zones de muntanya no molt poblades és absurd haver de fer cent cinquanta quilòmetres per matar un corder, és que és un despropòsit. Això ho vam aconseguir aturar i ho vam aconseguir fer entendre.

La venda directa; li deia que tenim moltes oportunitats a explorar. És a dir, el peix està començant a explorar les oportunitats del turisme. Jo crec que tenim la Costa Daurada, tenim tot el litoral català, la muntanya, el turisme d'interior; són destinataris dels nostres productes, han de posar en valor el que fem. Sempre que parlem d'aquests temes recordo el senyor Vázquez Montalbán, que deia: «El país que no beu els seus vins té problemes d'identitat.» Doncs, deu ser veritat, perquè no els bevem –no els bevem. I a l'àrea metropolitana un de cada cinc vins és català, la resta són d'altres denominacions. Hem de ser oberts, com vostè deia, però no hem de ser cànids.

L'IRTA està col·laborant amb el sector productor. Dóna la sensació que fem coses més importants, més científiques, i amb la indústria, i fem coses amb el sector productor, des d'inventar-nos una varietat d'olivera que triomfa en el món fins a col·laborar amb el sector productor de la fruita, amb una cosa que en diem Fruit Futur, veient quines varietats han de continuar utilitzant. S'ha d'implementar? Sí. El que no pot fer l'IRTA és treballar amb un productor; és a dir, si hi ha una agrupació de productors..., amb les ADV hi estem treballant, eh?, i amb els ADS, ho estem fent, però estic d'acord que s'ha d'incrementar.

Sobre política forestal només li diré una qüestió. És a dir, no s'ha entès el bosc com un cultiu. El bosc és un cultiu de cicle llarg, a on les seves plantes, els seus arbres tenen un cicle de vint o vint-i-tres anys, o vint-i-cinc, o trenta, i a partir d'aquest cicle l'arbre va morint a poc a poc; els arbres centenaris són una excepció en la biologia de l'espècie.

Parlava del pes de França. Una dada: un país com França, amb un 20 per cent de territori més que Espanya, factura, el seu sector agroalimentari, 163.000 milions d'euros; Espanya, 90.000; Catalunya, 18.000. Hem parlat de Califòrnia.

Parlava de la filosofia del segon pilar. Jo hi estic d'acord, el segon pilar l'hem d'utilitzar bé; durant massa temps l'hem utilitzat com un primer pilar encobert. I amb això ens tirem terra als ulls. Per què? Perquè els nous països de la Unió Europea que han entrat, els nous països, tenen uns costos i una mà d'obra molt més baixos, tindran el mateix primer pilar i si a sobre els oferim un segon pilar que complementa el primer estarem fent-nos..., ens estarem tirant pedres a la teulada.

Benestar animal. Estem treballant per evitar el conflicte amb el Departament de Política Territorial, amb el Departament de Medi Ambient, perquè les nostres explotacions i les nostres granges es puguin adequar a la nova exigència. És una exigència que està marcada en el full de ruta de la Unió Europea des del 2006, i hauríem de treballar perquè això fos així.

I els nostres funcionaris, és veritat, els hem sobrecarregat administrativament, però estem intentant..., no estem intentant, ho hem fet, com a prova pilot, de crear unitats a on la informació i el coneixement de la gent que tenim es posi a disposició del sector. La gent, quan vaig pels territoris, em demanen una extensió agrària actualitzada als nous temps, una administració amiga que t'aconsella i t'assessora. I evidentment jo crec que és una bona qüestió. Hem muntat un sistema d'assessorament; hi ha vuitanta entitats que presten assessorament. Però jo crec que ens hem quedat més amb la part de la gestoria que amb la part de l'orientació del sector al mercat.

Parlava del retorn del cèntim sanitari. Jo confio que això torni, i torni al sector, i sigui un instrument per al sector. Així ho he defensat.

Parlava dels recursos cinegètics. Sóc un convençut que els recursos cinegètics són un recurs d'activitat econòmica. La gent que som, que ens hem criat en el món rural ho sabem: la pesca és una oportunitat, la caça és una oportunitat. Jo crec que, tot i així, amb la Llei de pesca continental, es va fent uns avanços notables, i el sector va quedar confortat.

Em parlava que hem de fer pedagogia amb l'aigua. Totalment d'acord. Miri, jo no em canso d'explicar, i especialment quan hi va haver la sequera, el paper que tenia –el paper que tenia– l'aigua de reg. Primera: no és cert que consumim el 70 per cent de l'aigua. En tot cas, quan vostè mira com és Catalunya, veu que destinem bona part del reg als deltes dels rius. I això té un sentit important des del punt de vista ambiental, el que pretenem és evitar la salinització. Al delta de l'Ebre fan arròs i, si no en fan, n'haurien de fer, perquè posant-hi la quantitat de vint mil metres cúbics per hectàrea evitem que l'aigua del mar entri. El mateix podríem dir per a altres llocs; és a dir, sempre en les desembocadures dels rius et trobes zones de regadiu, que fan una funció. És a dir, els nostres avantpassats, sense tindre'n probablement els coneixements científics, tenien la intuïció de fer-ho així.

Però, a part, l'aigua que utilitzem en el regadiu... És a dir, vostè recorda l'episodi de sequera i sap que podíem aprofitar l'aigua dels aqüífers; sota terra, que jo sàpiga, no hi ha una fàbrica i, si no plou, un dels actors que ha anat portant l'aigua als aqüífers és l'agricultura. És a dir, per tant, utilitzem l'aigua però no la malmetem ni la gastem del tot. I perquè se'n faci una idea, per fer una poma ens cal setanta litres d'aigua, per fer un quilo de carn, catorze mil. És a dir, són dades que el que fem és transformar l'aigua en alimentació.

Estic d'acord, hem parlat..., jo he volgut parlar de la pesca perquè quan has d'afrontar un debat com aquest et passa allò de l'acudit del ruc, el pare, el padrí i el fill, és a dir que per cada poble que van passant li van dient: «Mira aquest pare, deixa anar el fill a dalt i l'avi a baix.» I canvien i al següent poble... És a dir, havia de parlar de tot, havia de fer-me una mica llarg en la primera intervenció i havia de parlar de pesca, però jo crec que la pesca es mereix –estic d'acord amb vostè– un tractament millor, un tractament més ample, en el sentit parlamentari del debat. Estic d'acord amb vostè.

Res més. Resto a la seva disposició, senyor diputat.

El president

Té la paraula l'honorable senyor Joan Puigcercós.

El Sr. Puigcercós i Boixassa

Gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, molt ràpidament, perquè no vull, no penso esgotar ni els deu minuts, però sí que..., algunes consideracions.

D'aquest debat monogràfic cal que en surti una lliçó ben apresada. Només el sector de l'agricultura, l'alimentació, la ramaderia..., l'àmbit forestal o el que és la flor i la planta ornamental, per posar un dels àmbits que es delimiten..., només sortirà enfortit, si, en el futur, present i futur, tots els departaments que intervenen en aquest procés, en surten conscients del seu paper. No és un problema només del seu departament, senyor Llena. Hem parlat, aquí, d'aigües, podríem parlar-ne, a bastament, eh?, de la situació davant de la política d'aigües i la necessitat que hi hagi una preferència per al sector. Hem parlat d'urbanisme. Estem parlant del Departament de Política Territorial o estem parlant també dels ajuntaments.

La situació d'estrès que tenen moltes propietats agràries en zones com el Vallès, per posar un exemple –Vallès Occidental i Vallès Oriental–, de *pressing* i d'estrès i de *mobbing*, en aquest sentit, perquè se'n vagin i perquè hi pugui entrar l'onada del ciment, eh?, que tot sigui una llenca, tota una capa de ciment, és una pressió absoluta i els preus s'han disparat en els últims anys. És veritat que, ara, amb la crisi immobiliària, han baixat els preus, s'han estabilitzat, però no és suficient per poder ampliar les explotacions. Aquesta és una dificultat real, i els diferents departaments són conscients de la seva responsabilitat o, com he dit, no ens quedarà més solució que trobar una nova arquitectura institucional on el departament aplegui bona part de totes aquestes competències.

També parlàvem de salut i de sanitat. És a dir, aquí hi ha una exigència alta per al producte del país, però resulta que no hi ha control, moltes vegades, del que ens ve de fora.

I parlarem d'inspecció. No sé, si al senyor Rull o al senyor Casadesús, els interessa la inspecció, però crec que això els hi va també. La inspecció és important, i els diré perquè: perquè en aquest país hi ha una visió de la inspecció, moltes vegades, que és com un problema o com un obstacle. La inspecció ha de ser un ajut a fer les coses millor. Hi estem d'acord, però una altra cosa és la inspecció sobre el frau. I quan ens arriben productes de fora, això és un frau. I quan diem: «Hi ha molts inspectors diferents que toquen moltes tecles.» D'acord. Potser caldria crea una sola agència. Però, tinguem-ho clar, eh?, una cosa és ajudar i col·laborar a fer millor les coses als productors del país; una altra és combatre el frau. I en aquests moments el producte que ens ve de fora és frau, moltes vegades.

Escolti, vostè ha parlat dels Estats Units. Jo vaig estar a Washington, a la *Drug and Foods*. Quin és el problema? El control en origen. Ells tenen claríssim el control en origen. Quants assecadors de pernil té l'Estat espanyol homologats? Un. Quants anys han tardat? Moltíssims. Per què Itàlia passa per davant? Potser per una relació prioritària, eh?, sabem el cas de l'oli, sabem el cas dels cítrics, en el cas de la mandarina, eh?, ens ha passat moltes vegades. Bé. Aquí, hi ha un exemple de proteccionisme i de control, que acaba sent una barrera, però hi ha control i control en origen. Bé. Doncs crec que aquest és un dels plantejaments que hem de poder fer i sabem que no estem sols, a l'hora de fer això. No ho podem fer sols. Però hi ha dos tipus d'inspecció, eh?: una és la que ajuda, l'altra és la que combat el frau. I aquí estem parlant de frau.

Una referència més i, finalment, ja acabo. La importància del sector no és només pel sector en si. Aquí ens hi va una marca i un model. En un moment on la nostra economia, en aquests moments, està patint una sotragada important, i l'està patint perquè el món ja no és el mateix. No podem devaluar, eh?, no pot haver-hi devaluació monetària, estem dins l'euro, una dificultat que no teníem anys enrere, i els agents que competeixen i que són globals, i tenim competència d'altres països. Si alguna cosa, difícilment, podem deslocalitzar, si ho fem bé, perquè tenim un sector fort que produeix bé, qualitat, és el sector alimentari. I, per tant, aquesta ha de ser una aposta de país.

Viurem del sector del metall? Sí, sens dubte, no hi hem de renunciar. Hem d'aconseguir que el sector de l'automoció faci un desplaçament lateral per buscar nous jaciments? Evidentment. Hem de mantenir i preservar el sector de la química fina i industrial, o blanca i verda, que es diu ara també? Hem de ser capaços de fer-ho? Sí, perquè també ens afecta en l'àmbit de la pagesia; però tindrà dificultats, d'altra banda, per la situació del petroli. Però el sector de l'alimentació, ho tenim tot a l'abast, podem competir molt bé.

Però el que ens hem de permetre..., i no ho podem permetre en aquest temps –no ho podem permetre–, perdonin, és la pèrdua de coneixement. I quan jo em referia a formació, em referia a això també, a la sensació que, en alguns àmbits, estem perdent coneixement: estem perdent espècies autòctones, estem perdent procediments. I això és el que hem de fer l'esforç de recuperar, perquè, al final, tot plegat és identitat, una economia de la identitat; és un model..., nosaltres explotem els nostres productes.

Fa poc, vaig estar a un celler de Sant Sadurní d'Anoia –Sabaté i Coca–, que conec com Castellroig, i em deia: «Jo no em vaig donar importància de la identitat fins que, un dia, a Dinamarca, presentant els *chardonnay*, els *syrahs*, els cabernets, em van dir: "I vostè, seu, no té res?" I teníem el xarel·lo.» I aquell dia va decidir anar pel xarel·lo, i avui és a la guia Parker amb quatre 90 del 2009, un rècord, o a la guia Peñín amb dos.

Per tant, això el que demostra és que, quan anem a la identitat, quan fem allò que és nostre i ho fem bé, som molt competitius. Per tant, es tracta de fer aquesta mirada, aquest gir sobre la identitat. Ens juguem un sector tan important com el turisme. A vegades, costa d'entendre com no som capaços –s'ha fet esforç, eh?, des de la Direcció General de Turisme– de girar la mirada de tots aquests turistes –holandesos, britànics, francesos, alemanys, del nord, que podem tenir a casa nostra– a conèixer els productes. Però, com diuen popularment «en tirarem un bon tros a l'olla, si resulta que els portem a fer enoturisme i, després, quan arriben a l'hotel, els posem Rioja damunt de la taula». Aquí és on hem d'incidir i aquí és on hem de fer l'esforç, perquè, aquí ha d'haver-hi una integració dels objectius. El turista ha de poder conèixer el producte del país. Ja sabem que tenim un turisme *low-cost* i serà compatible amb el

turisme d'alta qualitat, que també en tenim. Però si alguna cosa podem oferir és patrimoni cultural i patrimoni natural. I la pagesia, l'alimentació és patrimoni natural. I aquí és un avantatge competitiu que tenim.

Jo crec, conseller, que aquest debat ha de servir també per això: per arreglar alguns dels problemes, petits problemes que, en les resolucions, hem de poder solucionar, alguns de recursos, alguns de simplificació, alguns d'inspecció, alguns de control, alguns d'aquesta traçabilitat i aquest control de la vàlua, eh?, de saber què paga el productor, què li costa al productor, què acaba pagant el consumidor, perquè aquests dos són aliats, diguem-ho clar. Aquest debat ens ha de servir per escenificar una política comuna –mai tan ben dit– a la Unió Europea. Perquè, miri, jo diria que no ens coneixen gaire, però ens han conegut, perquè, a base del canal Segarra-Garrigues i a base de denúncies, ens han fet la vida bastant complicada, eh? Diguem que, en aquest cas, ens han conegut, eh?, malauradament.

Però, fixi's que, d'aquest debat, n'ha de sortir també un posicionament comú d'aquesta cambra i de les institucions amb el sector d'una política que canviï tendències i trenqui tendències. Crec que ho podem aconseguir. No és fàcil. Com tot, s'acaba també amb més recursos. Se n'hi han posat molts, però se n'hi han de posar més; però, potser, els hem d'optimitzar: els hem d'utilitzar millor, hem de saber quines són les prioritats i implicar-hi les màximes instàncies de Govern, implicar-hi també l'àmbit del crèdit. No n'hem parlat gaire, avui, aquí, però el crèdit també és un problema, eh? Perquè hi ha molta gent, en aquests moments endeutada, eh?, en situació, per exemple, encara pagant bona part de les quotes, i ara resulta que ja no n'hi haurà. Tenim problemes en el sector del crèdit, i, per tant, és una prioritat. I quan és una prioritat vol dir que crec que totes les administracions, tot el sector implicat hi ha de posar el coll.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El president

Suspenem la sessió, que reprendrem aquesta tarda a les quatre.

La sessió se suspèn a dos quarts de dues del migdia i catorze minuts.